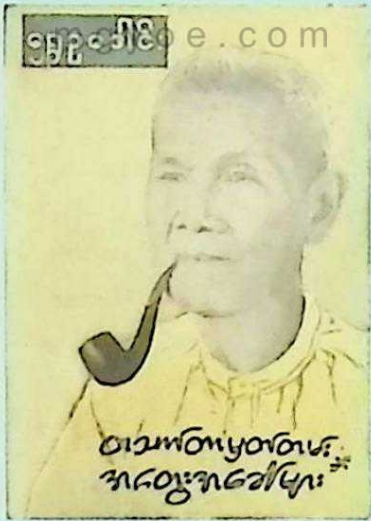

အိန္ဒိယ
 တစ်သက်တာမှတ်တမ်းနှင့်
 အတွေးအခေါ်များ

စတုတ္ထ

စတုတ္ထတွဲ၊ ၁၉၆၂၊
ကြီးပွားရေးပုံနှိပ်တိုက်၊
ပထမအကြိမ်။

ဒီစာအုပ်ဟာ ဆရာကြီးရေးသမျှ စာအုပ်တွေထဲမှာ
အရှည်ဆုံးပါ။ ဒီလောက်ရေးဖို့ ဘယ်တုန်းကမှ
မစဉ်းစားဘူး။ ရေးမိတော့လည်း ပေးဦးတစ်ရွက်၊
ပေးဦးတစ်ရွက်ပဲ။ စာအုပ်လေးတွဲ ဖြစ်သွားရော။
ဒီစာအုပ်မှာ ကိုယ်အညံ့ခံရေးတာတွေကို
နားလည်တဲ့လူတွေက လက်ခံကြပါတယ်။
ဘော့စ်ဝဲလ်ရဲ့စာအုပ် ကောင်းတာက တစ်မျိုးပေါ့။
ဆရာကြီးရဲ့စာအုပ်ကတော့ အတွေးအခေါ်များတယ်။
ဒါပေမဲ့ ဆရာကြီးရဲ့စာအုပ်က အတွေးအခေါ်
ကောင်းလို့လို့ မပြောချင်ဘူး။ ဆရာကြီးစာအုပ်ရဲ့
အရေးအသားနဲ့ပတ်သက်လို့ ရေးကြတာက
ဆရာကြီးကိုယ်တိုင် ရေးတာထက် ပိုကောင်းနေ
တယ်။ သူတို့ရေးကြတာ ဖတ်ပြီးငါ ဒီလောက်
ရေးတတ်ရဲ့လားလို့တောင် အောက်မေ့မိတယ်။
ဒီစာအုပ်တွေထဲက သဘောကျတာတစ်ခု ရှိတယ်။
အဲဒါကကိုယ်ငယ်စဉ်က အဖြစ်အပျက်ကလေးတွေကို
ကိုယ်တိုင် ပြန်ပြီး သရုပ်ဖော်ရတဲ့အချက်ပဲ။ အဲဒါ
အရသာရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ဖတ်တဲ့လူကလည်း
လိုက်ပြီး အရသာရှိတာဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဆရာကြီး
ငယ်ငယ်က အကြောင်းတွေကို ပြန်လွမ်းပြီး
ရေးတာကိုး။ ရေးရတဲ့လူအဖို့ ဒါ အရသာပဲ။
ရေးတဲ့လူ အရသာရှိလို့ ဖတ်တဲ့လူ အရသာရှိတာ
ပေါ့။ ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ ကိုယ်ကလည်း
ပျော်နေတာကိုး။ ရေးရတာလည်း ပျော်တာပေါ့။
၅-၁၂-၇၂ ဆရာကြီးရွှေဒေါင်း၏ နှုတ်ပြော အမှာစကား

ISBN 9789997137814

9 789997 137814
MMK 11,000.00

တစ်သက်တာမှတ်တမ်းနှင့်
အတွေးအခေါ်များ
(စတုတ္ထတွဲ)
ရွှေဥဒေါင်း

လေးအုပ်တွဲအပ်အစဉ်၊ ၂၀၂၅

၉၂၈-၉၅၈

ရွှေဒေါင်း

တစ်သက်တာမှတ်တမ်းနှင့် အတွေးအခေါ်များ(စတုတ္ထတွဲ)/ရွှေဒေါင်း။ --၂ ကြိမ်။ -- ရန်ကုန်။

စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်တိုက်၊ ၂၀၂၅။

၁၁၃၃-၁၅၆၆ စာ၊ ၁၉ စင်တီ။

၁။ ရွှေဒေါင်း- အတ္ထုပ္ပတ္တိ

(၁) တစ်သက်တာမှတ်တမ်းနှင့် အတွေးအခေါ်များ(စတုတ္ထတွဲ)

မျက်နှာပုံးပန်းချီ - စိုးဝင်းငြိမ်း

အတွင်းသရုပ်ဖော်- ဘဌေးကြည်

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကုန်။

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း။

၂၀၂၅၊ စက်တင်ဘာလ၊ လေးအုပ်တွဲဒုတိယအကြိမ်စီစဉ်မှု၊ အုပ်ရေ ၅၀၀

(၁၉၆၁/၆၂၊ ကြီးပွားရေးစာအုပ်တိုက်၏ လေးအုပ်တွဲ၊ ပထမအကြိမ်မှု)

လက်ဆောင်စာအုပ်ငယ် ပါဝင်ပါသည်။

<p>ဆရာကြီးရွှေဒေါင်းစာမူ ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထုတ်ဝေသည်။ SUD PUB 003</p>

email: skccph@gmail.com ; P.O.Box: 705
www.facebook.com/SKCCmyanmarbook
www.skccmyanmarbook.com

မာတိကာ

လူထုမှ ထွက်ခြင်း	၁၁၃၃	ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံကြီး	၁၁၅၂
ခေါင်းတုံးပေါ် ထိပ်ကွက်ခြင်း	၁၁၃၄	မုံရွာ နယ်တစ်ခွင်သို့	၁၁၅၄
ဗမာ့ခေတ် ဦးအုန်းခင်	၁၁၃၅	ချဲလင့်ချ် လုပ်လိုက်ပုံ	၁၁၅၅
ကိုအုန်းခင်ထံသို့ သွားခြင်း	၁၁၃၆	ပညာရှိ နှိပ်စက်ခြင်း	၁၁၅၆
အုန်းရိပ် ခိုရခြင်း	၁၁၃၇	ကံဆိုးသော မေလ ၁၀ ရက်	၁၁၅၉
အထင်လွဲကြစရာ	၁၁၃၈	မိတ်ဆွေများ လိုက်ပို့ခြင်း	၁၁၆၀
ကိုဆန်းထွန်း	၁၁၃၉	ခံပုံ အမျိုးမျိုး	၁၁၆၁
မဟာစည် ဆရာတော်	၁၁၄၁	မျှော်လင့်ချက် မကိုက်ပုံ	၁၁၆၂
ဆွေးနွေးခြင်း တခြား၊		အာဃာတနှင့်	
ငြင်းခြင်း တခြား	၁၁၄၃	နှိပ်စက်ခြင်းလော	၁၁၆၄
မျှော်တလင့်လင့်	၁၁၄၅	စာ ထန်ထန်ရေးခြင်း	၁၁၆၅
ပထမအကြိမ်		တွေးကြ ထင်ကြပုံ	၁၁၆၆
စကားပြောရခြင်း	၁၁၄၆	ကိုဘငြိမ်း	၁၁၆၇
တရားအားထုတ်သော		သခင်ချစ်မောင်	၁၁၆၉
ဌာနများ	၁၁၄၈	ဗန်းမော်တင်အောင်	၁၁၇၀
ကမ္ဘာငြိမ်းချမ်းရေး		စာရေးဆရာ သုခ	၁၁၇၂
ဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံ	၁၁၅၀	အမှတ်တရ အဖြစ်အပျက်	၁၁၇၃
တရားခံ ဖြစ်ရခြင်း	၁၁၅၁	သားသေခြင်း	၁၁၇၅

အထင်လွဲကြခြင်းများ	၁၁၇၆	ပြောစကားလုံး ညှပ်သုံးခြင်း	၁၂၀၀
အတင်း ဆရာလုပ်ချင်သူ	၁၁၇၈	ရေးဟန် ပြောင်းခြင်း	၁၂၀၁
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်		ခေတ်ပြောင်းလဲခြင်း	၁၂၀၂
လှည့်စားခြင်း	၁၁၇၉	ရှင်းရှင်း ရေးတတ်ရမည်	၁၂၀၃
ဘာကြောင့်ကျမ်းပြုသနည်း	၁၁၈၀	ဒေါင်းဒေါင်း ပြေးခြင်း	၁၂၀၃
ပျော်ပျော်ကြီးရေးသည့်		ညိုမြ၏ စကားတစ်ခွန်း	၁၂၀၄
ဆောင်းပါးများ	၁၁၈၁	စကားလုံး ကြွယ်ခြင်းနှင့်	
အောင်မြင်သော		ဝီခြင်း	၁၂၀၄
ကျမ်းတစ်စောင်	၁၁၈၂	ပြောစကားလုံး ညှပ်သုံးခြင်း	၁၂၀၆
ရဟန်းသည်		ကျွန်ုပ်၏ ဆရာနှစ်ယောက်	၁၂၀၇
တစ်ပန်းသာခြင်း	၁၁၈၃	ဝါကျ တည်ဆောက်ပုံ	၁၂၁၀
ကျန်းမာရေး လေးစားခြင်း	၁၁၈၅	ဝါကျ အတိုအရှည်	၁၂၁၁
လမ်းလျှောက်ခြင်းအလေ့	၁၁၈၆	သမ္မန္တ အသုံး	၁၂၁၂
ဝမ်းချူခြင်း	၁၁၈၈	အသုံးများသော ရာ	၁၂၁၃

ဆဋ္ဌမကဏ္ဍ

တစ်သက်တာ နိဂုံးချုပ်

စာပေ အရေးအသား	၁၁၉၁	ရှောင်အပ်သော သမ္မန္တ	၁၂၁၄
ကျွန်ုပ်၏ စံနမူနာ ဆရာ	၁၁၉၂	ကြိုတင် ပြင်ဆင်မှု	၁၂၁၅
အင်္ဂလိပ်နှင့် ပါဠိ	၁၁၉၄	ခွန်အားရှိသော စာမျိုး	၁၂၁၆
စာ အမျိုးမျိုး	၁၁၉၅	ဝိဘတ်များ	၁၂၁၈
ဦးဩဘာသ ကောင်းပုံ	၁၁၉၆	ဝိသေသနများ	၁၂၁၉
ခေတ် ပြောင်းခြင်း	၁၁၉၇	မြန်မာစာနှင့် အင်္ဂလိပ်စာ	၁၂၂၀
အကျင့်ဆိုးကို ပြင်ရခြင်း	၁၁၉၈	ကိုလောရုံနှင့် ကျွန်ုပ်	၁၂၂၁
ပီမိုးနင်း၏ မှတ်ချက်	၁၁၉၉	အပြောနှင့် အရေး	၁၂၂၄
		အင်္ဂလိပ်တို့၏ စာရိတ္တစံချိန်	၁၂၂၆
		စကားပြောကောင်းသော	
		မြန်မာများ	၁၂၂၈
		ဂဠုန် ဦးစော	၁၂၂၉

ရွှေပြည်ဆရာ ဦးဘတင်	၁၂၃၁	သင်္ကာ မကင်းကြခြင်း	၁၂၆၂
ကိုဆန်းထွန်း	၁၂၃၃	ဆရာသင်၏ လက်စွမ်း	၁၂၆၂
သခင်ချစ်မောင်	၁၂၃၅	'ဟာသ'၏ စည်းကမ်းချက်	၁၂၆၃
သိန်းဖေမြင့်	၁၂၃၆	သတင်းစာ ခေါင်းကြီးများ	၁၂၆၅
စကားပြောကောင်းခြင်းသည်		ဘက်မလိုက်ခြင်း	၁၂၆၇
ကျွန်ုပ်နှင့် မဆိုင်ပုံ	၁၂၃၆	မှန်သည်ထင်သလို	
စာအုပ် သုံးမျိုး	၁၂၄၁	ရေးချင်သည်	၁၂၆၈
တိုတိုတုတ်တုတ် ရေးတတ်ပုံ	၁၂၄၃	စဉ်းစားစရာ ပေးခြင်း	၁၂၆၉
မြန်မာစကား အသုံးအနှုန်း	၁၂၄၄	ရှင်းရှင်းပြတ်ပြတ်	
အဓိပ္ပာယ် နှစ်မျိုးရှိသော		စဉ်းစားတတ်ခြင်း	၁၂၇၁
စကားများ	၁၂၄၆	အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ခြင်း	၁၂၇၂
ဟာသ စာပေမျိုး	၁၂၄၇	သတင်းစာနှင့် ခေါင်းကြီး	၁၂၇၄
ဟာသ နှစ်မျိုးရှိခြင်း	၁၂၄၈	ဆွဲဆောင်နည်း နှစ်မျိုး	၁၂၇၆
ဆရာလွန်း၏ စာရွှန်းများ	၁၂၄၉	မျိုးချစ်စိတ် မရှိသလော	၁၂၇၇
ဆိတ်မြည်သံ ပြက်လုံး	၁၂၅၀	မျိုးချစ်စိတ်ရှိပုံ	၁၂၇၈
ကျွန်ုပ် တွေဖူးသည့်		အကန့်အကန့်	
ဆရာကြီးများ	၁၂၅၂	ထားတတ်ခြင်း	၁၂၇၉
စာရေးဆရာများ၏		သာသနာပြုခြင်းအကြောင်း	၁၂၈၂
ကြိုက်လုံးကလေး	၁၂၅၄	ကျောချမ်းသော အလုပ်တစ်ခု	၁၂၈၄
လယ်တီပဏ္ဍိတ		ပြောစကားကို ရေးခြင်း	၁၂၈၅
ဆရာဦးမောင်ကြီး	၁၂၅၅	သဘာဝ ကျသတဲ့	၁၂၈၆
မြင်ပုံချင်း မတိုက်ဆိုင်	၁၂၅၇	လောကကြောင်းနှင့်	
ထင်မြင်ချက် ပြောင်းလာပုံ	၁၂၅၇	ဓမ္မကြောင်း	၁၂၈၈
ဆရာသင်	၁၂၅၈	သာဓက တင်ပြခြင်း	၁၂၈၉
မြန်မာ့အလင်း အုပ်စု	၁၂၅၉	မဟုတ်နိုင်ခြင်း တစ်ချက်	၁၂၉၁
ဆရာသင်	၁၂၆၀	ကျမ်းပြုဆရာ၏ စိတ်ကူး	၁၂၉၁

ကျွန်ုပ်၏ ဆန္ဒ	၁၂၉၂	ကျွန်ုပ်၏ ရည်မှန်းချက်	၁၃၂၁
ကြောက်စရာကောင်းသော		ပြိုင်ဆိုင်မှု၏ ဆိုးရွားခြင်း	၁၃၂၃
အစိုးရ	၁၂၉၃	ရည်မှန်းချက် နှစ်ခု	၁၃၂၄
သိထိုက်သော အချက်	၁၂၉၄	အသိခက်လှသော	
နှလုံးကောင်းသော ဦးနှု	၁၂၉၆	စိတ်ကလေး	၁၃၂၅
သစ္စာ နှစ်မျိုး	၁၂၉၈	အခြားနည်း မရှိနိုင်	၁၃၂၇
ကျွန်ုပ်သာ မင်းဖြစ်ရလျှင်	၁၂၉၉	စိုက်ကြည့်နှင့် စောင့်ကြည့်	၁၃၂၈
သာဓက တစ်ခု	၁၃၀၀	ကိုယ်တွေ့အခြင်းအရာတစ်ခု	၁၃၂၉
ဤသို့ ဖြစ်လေသလော	၁၃၀၂	စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော	
ဒေဝဒတ် ဝါဒ	၁၃၀၃	စိတ်	၁၃၃၀
သံသယ ဖြစ်တတ်ကြသော		အကျိုးတရားများ	၁၃၃၃
ကိစ္စတစ်ခု	၁၃၀၄	ဒုတိယဦးအောင်မြတ်ထွဋ်တဲ့	၁၃၃၅
မကွယ်ပျောက်နိုင်သောစာပေ	၁၃၀၆	ဖြူကောင် သဘာဝ	၁၃၃၆
အတွေးနှင့် 'စာရေးထောင်း'	၁၃၀၇	စိတ်မတိုသင့်ဘဲ တိုမိခြင်း	၁၃၃၈
အဆက်အနွယ်များ		ချွတ်ယွင်းချက် တစ်ခု	၁၃၃၈
ဂုဏ်ယူခြင်း	၁၃၀၈	တစ်ကိုယ်တည်း သမား	၁၃၄၀
ကျွန်ုပ်၏ ယုံကြည်ချက်	၁၃၀၉	မေတ္တာတရား၏	
ချီးမွမ်း၍ ဝမ်းသာမိခြင်း	၁၃၁၁	အကျိုးအာနိသင်	၁၃၄၁
သဘောပေါက်ပုံ တစ်မျိုး	၁၃၁၃	ရှင်းလင်းချက်	၁၃၄၂
ကိုယ်ကျင့်တရားအယူအဆ	၁၃၁၄	ဆရာကြီး	
ကာမဂုဏ်		ဘာထရန် ရတ်ဆဲလ်	၁၃၄၃
မရှောင်နိုင်သေးလျှင်	၁၃၁၅	ကျွန်ုပ်၏ အတွေး	၁၃၄၅
အပျော်ကြူးခြင်း	၁၃၁၇	ဘယ်လို လိုက်ရ လိုက်ရ	၁၃၄၆
အထင်ကြီး ခံထိုက်မှ		မေတ္တာ၏ အကျိုး	၁၃၄၇
ခံချင်သည်	၁၃၁၈	တစ်ဆင့်တက်ခြင်း	၁၃၄၈
စေတနာပါမှ လုပ်ချင်သည်	၁၃၂၀	ဗုဒ္ဓကို အာရုံပြုပုံ	၁၃၄၉

မေတ္တာပို့ပုံ	၁၃၅၀	မြဟွစိုရ် ကရုဏာ	၁၃၈၁
အခက်အခဲကြီး တစ်ခု	၁၃၅၂	ကျွန်ုပ် စဉ်းစားပုံ	၁၃၈၂
လေ့ကျင့်ယူရခြင်း	၁၃၅၃	ကျွန်ုပ်၏ အဆုံးအဖြတ်	၁၃၈၄
လေ့ကျင့်၍ တိုးတက်ပုံ	၁၃၅၄	ဆက်လက် စုံစမ်းခြင်း	၁၃၈၅
ထူးခြားသော ကြည့်ခြင်း	၁၃၅၅	အဖော်နှစ်ယောက်တို့	၁၃၈၆
တစ်ခွန်းတည်းသော စကား	၁၃၅၆	မေတ္တာမျက်လုံး၏ သတ္တိ	၁၃၈၆
မေတ္တာမျက်လုံး သုံးခြင်း	၁၃၅၇	ကြံကြီးစည်ရာ ကြံရပုံ	၁၃၈၈
အင်္ဂလိပ်လို ပြောရခြင်း	၁၃၅၈	ပိုင်နိုင်သော အမူအရာ	၁၃၈၉
ပထမအကြိမ်		ပင်စင်စား ပညာသည်များ	၁၃၉၁
စကားပြောခြင်း	၁၃၅၉	ဘဲလေး ခေါင်းဆောင်မကြီး	၁၃၉၁
လူထုကို အားကိုးခြင်း	၁၃၆၁	အထူးအလေးပြုခြင်း ခံရသည့်	
ညီနှင့် သားတစ်ယောက်		ညစာစားပွဲ	၁၃၉၂
ရလာခြင်း	၁၃၆၂	အပြန်အလှန်မြှောက်ကြခြင်း	၁၃၉၄
သစ်ကြားသီးအဆောင်	၁၃၆၃	ဒုတိယအကြိမ်	
သတိကြီးစွာထားခြင်း	၁၃၆၅	စကားပြောခြင်း	၁၃၉၅
မြေးနှင့် အဘိုး	၁၃၆၆	ဉာဏ်ရွှင်လှခြင်း	၁၃၉၈
လူထု မအမာနှင့် ကျွန်ုပ်	၁၃၆၇	ပုံတူဆွဲ ခံရခြင်း	၁၃၉၉
မအမာ၏ အသံ	၁၃၆၉	သဘောကျလိုက်ပုံကား	၁၄၀၁
ပထမအကြိမ် တွေ့ရခြင်း	၁၃၇၀	၅၀၀ ကျပ် တန်သော	
နားထောင်သော သမီး	၁၃၇၂	ပုံတူကား	၁၄၀၂
ဒုတိယအကြိမ် တွေ့ဆုံခြင်း	၁၃၇၃	ဆောင်းနန်းတော်ကြီး	၁၄၀၃
ဝမ်းသာလိုက်ကြပုံ	၁၃၇၄	လီနင်ဂရက် ပြတိုက်	၁၄၀၅
လီနင်ဂရက်သို့	၁၃၇၅	လူအိုချင်း ကြင်နာပုံ	၁၄၀၇
စိတ်ကို စစ်ဆေးခြင်း	၁၃၇၈	စာပေ စိတ်ဓာတ်	၁၄၀၈
အဲ့စ်တိုးရီးယား ဟိုတယ်	၁၃၇၉	မမေ့နိုင်တဲ့ ကြင်နာမှု	၁၄၁၀
အာဏာသိမ်းသော သတင်း	၁၃၈၀	က,ချင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း	၁၄၁၁

မှတ်မိစရာအချက်	၁၄၁၃	ဝွဒ်နိုက်၏ ခံညားပုံ	၁၄၄၅
သဘောကျပြီးရင်း ကျရင်း	၁၄၁၄	စစ်ဆေးကြခြင်း	၁၄၄၆
ဘော်လ်ရွှင် ဇာတ်ရုံကြီး	၁၄၁၆	အားလုံး ကောင်းသည်တဲ့	၁၄၄၇
ပြင်ဆင်ကြပုံ	၁၄၁၇	မိတ်ဆွေသစ်များ	၁၄၄၈
ဟန်ပါလှသော		တယ်လီဗီးရှင်း	၁၄၅၀
အတီးခေါင်းဆောင်	၁၄၁၈	လက်ဆွဲသောထုံးစံ	၁၄၅၁
မျက်စိလှည့်စားပုံ		ဆရာကြီးကိုသတိရခြင်း	၁၄၅၂
ကောင်းလှခြင်း	၁၄၂၀	ညီနှင့်ဆုံမိကြပြန်ခြင်း	၁၄၅၄
ဘဝကူးခြင်းကို		ကျွန်ုပ် စိတ်ကြီးဝင်လာပုံ	၁၄၅၅
ယုံကြည်သလော	၁၄၂၂	မြိန်လှသော ထမင်းတစ်နပ်	၁၄၅၆
စဉ်းစားစရာအချက်	၁၄၂၃	အကောင်းဆုံးသော	
ရုရှားလူထုအကြိုက်	၁၄၂၄	ပန်းသီး	၁၄၅၇
တကယ် ပျော်ရွှင်ကြသူများ	၁၄၂၅	ဝါဆော ဟိုတယ်	၁၄၅၉
ကရင်မလင် ဇာတ်ရုံကြီး	၁၄၂၆	ဘိဓမ္မာ မျက်နှာပွင့်ခြင်း (၁)	၁၄၆၀
ကြီးကျယ် ခမ်းနားပုံ	၁၄၂၇	ဘိဓမ္မာ မျက်နှာပွင့်ခြင်း (၂)	၁၄၆၂
ဇာတ်လှေကား တစ်မျိုး	၁၄၂၉	စတာလင်၏ ကြေးရုပ်	၁၄၆၄
ဇာတ်ခုံကြီး	၁၄၃၀	ဘာကြောင့်	
ဘဲလေး အက	၁၄၃၂	ဖျောက်ဖျက်သနည်း	၁၄၆၅
ရုရှား ဆပ်ကပ်	၁၄၃၃	နိုင်ငံရေး ထုံးစံလော	၁၄၆၇
မော်စကို ဆပ်ကပ်ပွဲ	၁၄၃၄	ဩဒိဿ အလှူကြီး	၁၄၆၈
တတိယအကြိမ်		ကမ္ဘာ့ရေးရာ ဆွေးနွေးခန်း	၁၄၇၀
စကားပြောခြင်း	၁၄၃၆	အဘိုးကြီးနှစ်ယောက်	
ရဲဘော်များနှင့် ခွဲခွာခြင်း	၁၄၃၈	ဆွေးကြပုံ	၁၅၃၆
ထိတ်လန့်မိသော အပြုအမူ	၁၄၃၉	ခဲလေသမျှ	၁၅၃၈
အအေးမိခြင်း	၁၄၄၀	ကိုယ့်တိုင်း ကိုယ့်ပြည်	
မတော်တဆ ဖြစ်မှု	၁၄၄၃	ကိုယ့်ဌာနီ	၁၅၃၉

တူမလေး ကြည်ကြည်	၁၅၄၀		မေတ္တာစိတ်ဓာတ်၏	
မေတ္တာမှ			အာနိသင်ပေလော	၁၅၅၁
ကမ္ဘာငြိမ်းချမ်းရေးသို့	၁၅၄၁		ဝေဖန်ခံရခြင်း	၁၅၅၄
နားမလည်နိုင်သော			ဝတ္ထု နှစ်မျိုး	၁၅၅၅
လူတစ်ယောက်တဲ့	၁၅၄၃		ကျွန်ုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်	၁၅၅၆
ပြန်လည် သုံးသပ်ခြင်း	၁၅၄၉		ပရိသတ်ကို နှုတ်ဆက်ခြင်း	၁၅၅၇
ဖြူကောင်မှ ယုန်ကောင်သို့	၁၅၅၀		■ ကျွန်ုပ်ရဲ့	
ဝန်ခံချက်	၁၅၅၁		တစ်သက်တာမှတ်တမ်း	၁၅၆၁

x x x

လူထုမှ ထွက်ခြင်း

၁၉၅၂ ခု၊ နှစ်ကုန်ခါနီးတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ပေါ်နေကျဖြစ်သော ရောဂါဟောင်းကြီး တစ်ဖန် ထလာခဲ့ပြန်ပါလေပြီ။ ကျွန်ုပ်၏စာများကို ဖတ်ရ၍ သဘောကျသော ပရိသတ်ပိုင်းအား ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ခြင်း မဖြစ်ကြဖို့ သတိပေးရပါမည်။ ရောဂါဟောင်းဆိုသည်မှာ အခြားမဟုတ်၊ အလုပ်တစ်ခု၌ သုံးနှစ်ထက်ပိုပြီး မလုပ်ချင်တတ်သည့် ကျွန်ုပ်၏ ဝါသနာပင် ဖြစ်ပါသည်။ တရုတ်ပြည်မှ ပြန်လာပြီးသည့်နောက် များမကြာမီအတွင်း၌ပင် ကျွန်ုပ်သည် သတင်းစာခေါင်းကြီးများ ရေးရခြင်း အလုပ်ကို တစ်နေ့တခြား အပြင်းအထန် ငြီးငွေ့လာတော့လေရာ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့၌ ကျွန်ုပ်သည် နှစ်ကုန်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လူထုသတင်းစာ အယ်ဒီတာချုပ်အဖြစ်မှ နုတ်ထွက်တော့မည့် အကြောင်းကို လူထုမောင်နှံတို့ထံသို့ စာရေး အသိပေးလိုက်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် တစ်စုံတစ်ခုကို လိုချင်သောကြောင့် “ထွက်မယ်၊ ထွက်မယ်” နှင့် ပရိယာယ်လုပ်သော လူတစ်ယောက် မဟုတ်ခြင်းကို လူထုမောင်နှံတို့ သိကြသည့်လက္ခဏာနှင့် ထွေထွေထူးထူး မပြောကြဘဲ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ရောက်၍ နှစ်ကုန်သည်တွင် လူထုသတင်းစာတိုက်မှ ငြိမ်းအေးတိတ်ဆိတ်စွာ ထွက်လိုက်ပါတော့သည်။

ခေါင်းတုံးပေါ် ထိပ်ကွက်ခြင်း

လူထုမှ ထွက်ပြီး၍ များမကြာမီအတွင်း ၁၉၁၆ ခုနှစ်က ကျွန်ုပ် ရေးခဲ့သည့် ရတနာပုံဝတ္ထုမှာ ကျောင်းသုံးပြဋ္ဌာန်းသည်ဟူသော သတင်း သဲ့သဲ့ ကြားလိုက်ရလေပြီ။ အမှန်မှာ ကျွန်ုပ်သည် နှစ်တွဲထွက်သည့် ရတနာပုံဝတ္ထုကို သူရိယဦးဘဖေ၏ ဈေးဆစ်ကောင်းခြင်းကြောင့် သူရိယတိုက်သို့ ၁၁၅ ကျပ်မျှနှင့် မူပိုင်ရောင်းပြီးဖြစ်၍ ကျောင်းသုံးဖြစ်ပြီး စာအုပ်အမြောက်အမြား ရောင်းရသည်ဆိုလျှင် သူရိယထံမှ သဒ္ဒါကြေး ကလေးများ ပေးမည်လောက်ကိုသာ မျှော်လင့်နိုင်ပါသည်။ ဤအတော အတွင်း နောက်ထပ်ကြားသိရသော သတင်းတစ်ခုအရ ရတနာပုံဝတ္ထု မူပိုင်ကိစ္စမှာ လက်ပြောင်းလဲသွားပြီဖြစ်၍ သူရိယတိုက်မှ ဝယ်ယူသွား သည့် မူပိုင်ရှင်က ကျွန်ုပ်အား ငွေ ၂၀၀၀ ကျပ် (သဒ္ဒါကြေး) ပေးပါမည် ဟု လေသံပစ်လိုက်သည်။ ကျွန်ုပ် အတော်အံ့ဩသွား၏။ အံ့ဩခြင်း ကား ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အလွန်ပါးနပ်သည့်အလျောက် (လင်သေကြွေးပူ ဟူသကဲ့သို့ ကြုံတွေ့လျက်) အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်နေ သော ကျွန်ုပ်ထံမှ ငွေ ၁၁၅ ကျပ်နှင့် ဝယ်ယူထားခဲ့သည့် ရတနာပုံဝတ္ထု စာမူပိုင်ခွင့်ကို ကျောင်းသုံးဖြစ်လုဆဲဆဲ အချိန်ကလေးတွင်မှ (ဦးဘဖေ အုပ်ချုပ်သည့်) သူရိယတိုက်မှ အခြားလက်သို့ ရောင်းလိုက်သည်ဆို ခြင်းမှာ ဦးဘဖေကိုယ်တိုင် အငိုက်ရိုက်ခံရသည်ဟု တွေးမိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ရတနာပုံ မူပိုင် လက်ကိုင်ရှိသော ပုံနှိပ်တိုက်ပိုင်ရှင်က ကျွန်ုပ်အား ငွေ ၂၀၀၀ ကျပ် အလကားပေးချင်ပါသည်ဟု ကြားသိရ သောအခါ ပေးသမျှနှင့် လက်လွှတ်ချင်တတ်သော ကျွန်ုပ်၏ ဝါသနာ အတိုင်း လက်ခံချင်လှပြီဖြစ်သော်လည်း မိတ်ဆွေများနှင့် တိုင်ပင်ရာ တွင် နည်းလွန်းသည်ဟု ပြောကြသည်နှင့် ကျွန်ုပ် လက်မခံသေးဘဲ စောင့်ကြည့်လျက်ရှိ၏။

ဗမာ့ခေတ် ဦးအုန်းခင်

၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဗမာ့ခေတ် ကိုအုန်းခင်သည် ကျွန်ုပ်၏အိမ်သို့ မလာစဖူး ပေါ်လာ၍ ရန်ကုန်သို့ တစ်ခေါက်တလေ အလည်အပတ်လာဖို့ ကျွန်ုပ်အား ဖိတ်ခေါ်၏။ ကျွန်ုပ်က မီးရထား မပေါက်သေးဘဲ လေယာဉ်ပျံနှင့်သွားရမည့် ခေတ်ကြီးတွင် စရိတ်ငွေ ၂၀၀ ကျပ်ကျော် ၃၀၀ ကျပ် အကုန်မခံနိုင်ကြောင်းပြောရာ ကိုအုန်းခင်က ဤအတွက် တာဝန်ယူမည်ပြင် သူ၏အိမ်၌လည်း တည်းခိုစေလိုကြောင်း ဖိတ်ခေါ်လေသည်။ ဤတွင် လွန်ခဲ့ပြီးသော အဖြစ်အပျက် တစ်ခုသည် ကျွန်ုပ်၏စိတ်ထဲ၌ ဘွားခနဲပေါ်လာ၏။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် မတ်လတွင် (ဖဆပလအစိုးရလက်ထက်) အလုပ်သမားဆိုသော လူတစ်စုသည် သတင်းစာတိုက်တချို့ကို ရိုက်ချိုးဖျက်ဆီးသည်နှင့် ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ ဗမာ့ခေတ်ဦးအုန်းခင်နှင့်တကွ အခြားပုဂ္ဂိုလ်လေးငါးယောက်တို့သည် (မဟာဆွေလည်းပါသည်။) မန္တလေးသို့ တက်လာကြ၍ ကျွန်ုပ်၏နေအိမ်၌ တည်းခိုကြပြီး တရားပွဲများ ပြုလုပ်ကြသည်။ စစ်ကိုင်းသို့သွားကြ၍ တရားဟောပြီးအပြန် သမ္ဗန်ပေါ်တွင် ကိုအုန်းခင်နှင့် မောင်လှတို့ ကျွန်ုပ်အကြောင်း ပြောကြသည်။ ထိုနေ့နံနက်ထုတ် လူထုသတင်းစာ၌ ကျွန်ုပ်သည် သတင်းစာတိုက်များ ရိုက်ချိုးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဖဆပလအစိုးရ၏ ကလေးကလား ဆန်ပုံအကြောင်းကို ရေးထားရာ ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းက “သိပ်ထိတယ်ကွာ” ဟု ချီးကျူးသည်တွင် ကိုအုန်းခင်က “ဟုတ်တယ် ဆရာကြီး၊ ရေးလိုက်ပုံဟာက လိုရင်းကို စွပ်ဝင်သွားတာပဲ” ဟု ဖြည့်စွက်ပြောဆိုလေသည်။ သမ္ဗန်ပေါ်၌ ကိုအုန်းခင်က ကျွန်ုပ်၏ အရေးအသားကို ဆက်လက် ချီးကျူးပြန်ရာတွင် မောင်လှက-

လှ။ “ခင်ဗျားက ဦးလေးသိန်းကို ဆွယ်မနေပါနဲ့၊ ဦးလေးသိန်း

က ကျွန်တော်တို့နဲ့ ဘယ်တော့မှ မခွဲဘူးမှတ်ထားပါ”

ခင်။ “မင်းက သိပ်မထင်ပါနဲ့မောင်၊ ငါခေါ်လျှင် ရပါတယ်၊ တစ်နေ့တော့ မင်းကြည့်ပါ”

လှ။ “စမ်းကြည့်ပါဗျာ”

ခင်။ “အေးလေ၊ မင်းသိပါလိမ့်မယ်”

အထက်ပါစကားကို သတိရသည်တွင် ကိုအုန်းခင်က ကျွန်ုပ်အား ရန်ကုန်သို့ စားစရိတ်ခံခေါ်ပြီး သူ့အိမ်၌ တည်းခိုရန်ဟူသည်မှာ သူ့ ဗမာ့ခေတ်အတွက် ကျွန်ုပ်ကို ဆွယ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် ရိပ်မိပါသည်။ ကိုအုန်းခင်နှင့်အတူ ဗမာ့ခေတ်ကိုယ်စားလှယ် မောင်လှရွှေလည်း ပါလာရာ ပြန်ခါနီး၌ ကိုအုန်းခင်က မောင်လှရွှေအား ကျွန်ုပ်အလိုရှိသော နေ့တွင် လေယာဉ်ပျံလက်မှတ် ဝယ်ပေးလိုက်ဖို့ မှာထားခဲ့လေ၏။

ကိုအုန်းခင်ထံသို့ သွားခြင်း

ကိုအုန်းခင်တို့ ပြန်သွားသည့်နောက် ကျွန်ုပ် စဉ်းစားသည်မှာ ကိုအုန်းခင်သည် လူထုတိုက်နှင့် အဆင်မပြေမှုရှိသောကြောင့် ကျွန်ုပ်ထွက်လိုက်သည်ဟု ထင်ဟန်ရှိသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်ကို သူ့ဗမာ့ခေတ်အတွက် ဆွယ်ခြင်းဖြစ်ရမည်ဟု တွေးမိသည်။ ကျွန်ုပ်မူကား ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေး ပေါ်လစီကို လက်ကိုင်ပြုသော ဗမာ့ခေတ်သတင်းစာ၌ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မလုပ်နိုင်ဟု သိပြီးဖြစ်သည်။ ဤအတောအတွင်း ရတနာပုံဝတ္ထုကိစ္စကလည်း မပြီးမပြတ်ရှိနေ၏။ မူပိုင် လက်ကိုင်ရှိသူများက ငွေ ၂၀၀၀ ကျပ်ထက်ပိုပြီး ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မပေးနိုင်ဟု တင်းခံလျက်ရှိရာ မိတ်ဆွေများကလည်း နည်းသေးသည်ဟု အကြံပေးလျက်ရှိကြ၏။ သူတို့ဘက်ကကြည့်လျှင် သူရိယတိုက်မှ မူပိုင်ဝယ်ထားပြီး

ဆိုသောကြောင့် ငွေ ၂၀၀၀ ကျပ်ပင်လျှင် အလကားပေးခြင်းဖြစ်သည် ဟု ပြောနိုင်ခွင့်ရှိလေသည်။ ဤတွင် ကျွန်ုပ် အကြံပေါ်လာ၏။ ကိုအုန်း ခင်ကား ကြံရည်ဖန်ရည်ရှိသူ တစ်ယောက်ဖြစ်ရာ သူ့အိမ်၌ တည်းခို ပြီး ၂၀၀၀ ကျပ်ထက် ပိုရအောင် ညှစ်ရလျှင် ဖြစ်နိုင်စရာရှိသည်ဟု စိတ်ကူး ပေါ်လာ၏။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်သည် မောင်လှရွှေအား အကြောင်း ကြား၍ လက်မှတ်ဝယ်ခိုင်းပြီး လေယာဉ်ပျံနှင့် ရန်ကုန်သို့ ဆင်းသွား လေ၏။

အုန်းရိပ်ခိုခြင်း

ကိုအုန်းခင်တို့၏အိမ်ကြီး၌ တည်းခိုလျက်ရှိစဉ် ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ် လာရောက်ခြင်း၏ ကိစ္စအမှန်ကို ဖွင့်ဟ၍ မပြောသေးဘဲ သူ၏ မျှော်လင့်ချက်အတိုင်း မက်လုံးပေးထား၏။ သူနှင့်အတူတူ ကလပ်သို့ လိုက်သွားပြီး ကလပ်ပိတ်ချိန်တိုင်အောင် ဘိလိယက်ထိုးခြင်းအားဖြင့် ခင်မင်ရင်းနှီးအောင် လုပ်ထား၏။ သူကလည်း နေးရှင်းသတင်းစာ တိုက်မှ ကိုလောရုံနှင့်လည်းကောင်း၊ အမေရိကန်သံရုံးမှ အရာရှိများ နှင့်လည်းကောင်း မိတ်ဆက်ပေး၍ သူတို့လူ ဖြစ်လာသည့်အနေနှင့် ဝမ်းသာအားရ လက်ခံစကားပြောကြ၏။ ဤအတောအတွင်း ကျွန်ုပ် သည် (ထိုစဉ်က) စာရေးဆရာအသင်း ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သော ဇေနနှင့် တွေ့ ဆုံ၍ ရတနာပုံဝတ္ထုကိစ္စကို ပြောပြရာ သူကလည်း စာရေးဆရာ အစည်းအဝေးခေါ်၍ ရတနာပုံဝတ္ထု မူပိုင်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ စာရေး ဆရာအသင်းက ကျွန်ုပ်အား လိုသောအကူအညီကို ပေးရန် ဆုံးဖြတ် ချက်ချကာ ဗမာ့ခေတ်သတင်းစာတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြကြလေသည်။ မူပိုင်ရှင်သည် ရန်ကုန်သို့ ကျွန်ုပ်ရောက်လာသည်ဆိုကတည်းက ကျွန်ုပ် အကြောင်းကို စုံစမ်းနေဟန်ရှိပေရာ ကိုအုန်းခင်၏အိမ်၌ တည်းခိုလျက်

ရှိခြင်းကိုလည်း သူတို့ သိကြပုံရ၏။ သို့ဖြစ်၍ ဗမာ့ခေတ်သတင်းစာ၌ စာရေးဆရာအသင်းက ကျွန်ုပ်ဘက်မှ လိုအပ်သော အကူအညီပေးမည် ဆိုသော ဆုံးဖြတ်ချက်ပါလာ၍ ကိုအုန်းခင်၏အိမ်၌ ကျွန်ုပ် တည်းခို လျက်ရှိခြင်းကိုလည်း ရတနာပုံဝတ္ထု မူပိုင်လက်ကိုင်ရှိထားသူများ သိရှိ သွားသည့်နောက် တစ်နေ့၌ပင် မူပိုင်ရှင်ဆိုသူသည် ကျွန်ုပ်ထံ ရောက် လာ၍ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တစ်ဆိုင်သို့ ခေါ်သွား၏။ နောက်ဆုံး၌ ရတနာပုံဝတ္ထု ကျောင်းသုံးဖြစ်၍ ရိုက်နှိပ်ရောင်းချမည့် ကိစ္စအတွက် ကျွန်ုပ်အား ငွေ ၅၀၀၀ (ငါးထောင်ကျပ်) ပေးပါမည်ဟု စကားထွက် လာသည်။ ယခင်ကမူ ၂၀၀၀ ကျပ်ထက် တစ်ပြားမျှ ပို၍ မပေးနိုင်သည့် နှယ် အတန်ကြာ တင်းပြီးခံ နေခဲ့သော မူပိုင်ရှင်သည် ကျွန်ုပ် ဘာမျှ မပြောရသေးဘဲ တစ်ခါတည်း ငွေ ၃၀၀၀ ကျပ် တိုးပေးဖို့ သဘောတူ သည်ဆိုသဖြင့် အံ့ဩမိပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းမှာလည်း စာရေးဆရာအသင်း၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ကိုအုန်းခင်၏ အရှိန်အစော် ကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် နားလည်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်က မူပိုင်ရှင်အား သွားရလာရသော စရိတ်စကအတွက် ငွေ ၅၀၀ ကျပ် ပိုပေးဖို့ ပြောရာ ချက်ချင်းပင် သဘောတူပေသည်။

အထင်လွဲကြစရာ

ဗမာ့ခေတ်သတင်းထောက် ခင်မောင်ကြည်သည် ကျွန်ုပ်၏ စာ အရေးအသားကို အလွန်နှစ်သက်၍ အချို့သော စာပိုဒ်များကို အာဂုံ ဆောင်ထားသည်ဆိုရာ (ကျွန်ုပ်လည်း ငယ်စဉ်က မက္ကောလေးနှင့် ဆာဝေါလ်တာ စကော့၏ စာပိုဒ်များကို အာဂုံဆောင်ဖူးသည်။) ခင် မောင်ကြည်က ကျွန်ုပ်ကို သဘောကျသော အခြား စာဖတ်ပရိသတ် လူငယ် အချို့နှင့် ဧည့်ခံပွဲကလေး ပြုလုပ်ပါရစေဟု ဖိတ်ကြားထား

၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်မှာ ယမန်ညကတည်းက အအေးမိပြီး အဖျား ဝင်လာသည်နှင့် မည်သူ့ကိုမျှ အကြောင်းပြန်ခြင်း၊ နှုတ်ဆက်ခြင်း မပြုနိုင်ဘဲ မန္တလေးသို့ လေယာဉ်ပျံဖြင့် ရုတ်တရက် ပြန်လာခဲ့ပါသည်။

စာရေး ဆရာအသင်းကမူ ရတနာပုံကိစ္စအတွက် ကျွန်ုပ်ဘက်မှ အကူ အညီပေးရန် ဆုံးဖြတ်ထားခါမှ တစ်စုံတစ်ရာ အကြောင်းမကြားဘဲ ရုတ်တရက် ပြန်ပြေးသည်ဆိုကာ စိတ်ခုစရာ ဖြစ်လောက်ပါပေသည်။

ကျွန်ုပ်၏ အကျင့်တစ်ခုမှာ နေမကောင်း ထိုင်မသာ မကျန်းမမာဖြစ် သည်ဆိုလျှင် သူတစ်ပါးအိမ်၌ တည်းခိုရခြင်းအတွက် အလွန် ဝန် လေးတတ်၍ (ဘယ်သူက တားသည်ဖြစ်စေ) ကိုယ့်အိမ်သို့ ပြန် ချင်တတ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ စာရေးဆရာအသင်းနှင့်တကွ ခင် မောင်ကြည်နှင့် အပေါင်းအဖော်တို့အား ကျွန်ုပ်၏ ချွတ်ယွင်းချက် အတွက် ဝမ်းနည်းစွာနှင့် ဤနေရာမှ အနူးအညွတ် တောင်းပန်လိုက် ပါသည်။ (သို့သော် ငွေရပြီး ကျွေးရမွေးရမည်ကို ရှောင်ပြေးသည်ဟု မထင်ကြစေလိုပါ။ အတန်ကြာသောအခါမှ ငွေရောက်လာခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။)

ကိုဆန်းထွန်း

၁၉၅၃ ခုနှစ်၌ လူထုသတင်းစာတိုက်မှ ထွက်ပြီးခါစအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ထမင်းစားလောက်ရုံကလေးအတွက်မျှသာ အလုပ်လုပ်၍ ဗုဒ္ဓ၏တရားတော်များကို ဖတ်ရှုလေ့လာခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်း၊ ဆွေးနွေး ခြင်း စသည့် အလုပ်များတွင် အချိန်ကုန်ခံလျက် ရှိ၏။ သီတင်းနေ့များ တွင် ကျွန်ုပ်၏ နေအိမ်မှာ တရားဆွေးနွေးရာသော ဌာနဖြစ်လာ၍ ကျွန်ုပ် နှင့် သိကျွမ်းသည့် ဓမ္မမိတ်ဆွေများ လာရောက်ဆွေးနွေးကြပါသည်။ အဆိုပါ ဆွေးနွေးပွဲများ၌ ကျွန်ုပ်သည် မိမိ၏ အယူအဆများနှင့်

အတွေးအမြင်များကို တင်ပြခြင်းထက် အခြားလူများ၏ တရားသဘာဝ အယူအဆများကို တီးခေါက်နှိုက်ယူခြင်းအလုပ်ကို အလေးပေးတတ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်အကြောင်းကို ထိုလူများ သိခြင်းထက် ထိုလူများ၏ အယူအဆ အသီးသီးကို ကျွန်ုပ် သိရခြင်းက သာ၍ ပြည့်စုံသည်ထင်ပါ၏။ ဆွေးနွေးပွဲများ၌ အရှင်ဉာဏုတ္တရ လူထွက် (မာ့ကစ် ဝါဒီဟောင်း) ယခု မန်းတက္ကသိုလ် လက်ထောက်ကထိက ကိုဆန်းထွန်းသည် ကျွန်ုပ်တို့အထဲတွင် စာပေကျမ်းဂန်၌ အနှံ့စပ်ဆုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည့်အလျောက် စာပေနှင့်ပတ်သက်သည့် အထောက်အထားများကို မေးမြန်း၍ အကောင်းဆုံး၊ ရှင်းလင်းအောင် အပြောတတ်ဆုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် ကျွန်ုပ် အသိအမှတ်ပြုပါသည်။ သို့သော် ကျမ်းဂန်ပေါ်၌ အတွေးအခေါ် အယူအဆနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ် ရဲသလောက် သူရဲပုံရသော်လည်း သူနှင့်ကျွန်ုပ် ကွဲလွဲသော အချက်များလည်း ရှိပါသည်။ သို့သော် သူသည် ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ အလုပ်သမားတစ်ယောက် မဟုတ်သည့်ပြင် ကျွန်ုပ်အားလည်း အလုပ်သမားတစ်ယောက်အနေဖြင့် သူက သိမြင်သေးဟန် မတူသောကြောင့် ကွဲလွဲသောအချက်များကို ဆွေးနွေးခြင်းမပြုဘဲ သူ၏ဝါဒကိုသာ ကျွန်ုပ်က မှတ်သားထားလိုက်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤနောက်ပိုင်း၌ ကျမ်းတစ်စောင်တစ်ဖွဲ့အနေဖြင့် ကျွန်ုပ် ရေးသားထုတ်ဝေလျက်ရှိသည့် ဒိဋ္ဌေဒိဋ္ဌမတ္တံ ကျင့်စဉ်မှာမူ ကိုဆန်းထွန်းက မာလုကျ ပုတ္တထေရ်အကြောင်းကို ကျမ်းစာအုပ်မှ ဖတ်ပြရာတွင် ကျွန်ုပ် အလွန်သဘောကျပြီး ကိုယ်တိုင် စမ်းသပ်အားထုတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံပါသည်။

မဟာစည် ဆရာတော်

ကျွန်ုပ်သည် ဒိဋ္ဌေဒိဋ္ဌမတ္တံ ကျင့်စဉ်အရ အားထုတ်၍ အဟုတ်ရှိ၊ တကယ်ရှိသော သဘာဝကြီးအကြောင်းကို ရိပ်မိလာရာတွင် အခြားနည်းအားဖြင့် အားထုတ်လျက်ရှိကြသည်ဆိုသော တရားဂိုဏ်း ဆရာကြီးများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးဖို့ အခွင့်ရှာခဲ့ပါသည်။ ဆွေးနွေးသည်ဆိုသော်လည်း (ကျွန်ုပ်၏ဝါသနာအတိုင်း) ကျွန်ုပ်၏ အတွေးအမြင်ကို တင်ပြခြင်းထက် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အယူဝါဒနှင့် အတွေးအခေါ်များကို သိရအောင် နှိုက်ယူခြင်း၌ အလေးပေးလေ့ရှိပါသည်။ တစ်နေ့သ၌ စစ်ကိုင်းမြို့ ဆင်များရှင်ရိပ်သာသို့ မဟာစည်ဆရာတော် ကြွလာသည်ဆို၍ ကျွန်ုပ်၏ ဓမ္မမိတ်ဆွေ ဦးဘသင်က သွားရောက်ဖူးမြော်ရန် ကျွန်ုပ်ကို လာ၍ခေါ်သည်တွင် ကျွန်ုပ် လိုက်ပါသွား၏။ ထိုည၌ ဇရပ်တစ်ဆောင်တွင် ဆရာတော်က ခုတင်ပေါ်မှ ကျိန်းစက်၍ ကျွန်ုပ်က ခုတင်အောက်မှ ကပ်လျက် အိပ်ကာ ဦးဘသင်က အစွန်မှအိပ်၏။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်မှာ သူတို့ဆရာ ဒကာနှစ်ပါး၏ အလယ်မှ အိပ်ရသည်နှင့် အခွင့်ကောင်းရ၍ ဆရာတော်အား တရားသဘာဝနှင့်ပတ်သက်သော ပုစ္ဆာများကို မေးလျှောက်လေသည်။ အမှန်ကိုပြောရလျှင် ကျွန်ုပ်၏ မေးခွန်းများမှာ မသိ၍မေးခြင်းမဟုတ်၊ ကျွန်ုပ်၌ ရှိပြီးသော အယူအဆများနှင့် ကိုက်မကိုက်၊ ညီမညီကို စုံစမ်းခြင်းမျှသာ ဖြစ်လေသည်။ ဆရာတော်ကလည်း ကျွန်ုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ရိပ်မိပုံရ၏။ သူ၏အဖြေများမှာ အားလုံးလိုပင် ကျွန်ုပ်၏အယူအဆနှင့် ကိုက်ညီသည်ဟု ကျွန်ုပ် မှတ်မိသည်။ ကျွန်ုပ်၏ပုစ္ဆာများမှာ စာတတ်ပေတတ်တစ်ဦးက စာတတ်ပေတတ်တစ်ဦးသို့ မေးသည့် ပုစ္ဆာမျိုးမဟုတ်။ တရားအားထုတ်၍ လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်တတ်သည့် အလေ့အထရှိသူအချင်းချင်း မေးမြန်းခြင်းမျိုးဖြစ်လေသည်။ အချို့သော ပုစ္ဆာများမှာ ရိုးရိုးကျမ်းတတ်ပုဂ္ဂိုလ်က

အဖြေတစ်မျိုး ပေးကြမည်ဖြစ်သော်လည်း ဆရာတော်၏ အဖြေကို ကျွန်ုပ် ပို၍ သဘောကျသည်။ မဟာစည်ဆရာတော်အကြောင်းကို ကျွန်ုပ် သိရသမျှ ရေးသားဖော်ပြရသော် ကျွန်ုပ် တွေ့ရဖူးသမျှသော ပုဂ္ဂိုလ် များအနက်တွင် ကျမ်းဂန်အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ အလုပ်အနေဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပင်ကိုဉာဏ်အနေအားဖြင့်လည်းကောင်း ကျေနပ်ဖွယ် အကောင်းဆုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တစ်ဦးဟူ၍ ဆိုရပါမည်။ အလုပ်သဘော ကို ဖယ်ထား၍ အချို့သော ကျမ်းတတ်ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ပြဿနာ တစ်ခု၏ သဘာဝကျမကျကို ဆုံးဖြတ်နိုင်သော ပင်ကိုဉာဏ် နည်းပါး ခြင်းကို တွေ့ရဖူးလှပါလေပြီ။ သဘာဝ ကျမကျကို ဆုံးဖြတ်နိုင်သော ဉာဏ်ပညာရှိသူများ၏ အရေအတွက်သည် သာမန်ကျမ်းဂန်တတ်သူ များ၏ အရေအတွက်ထက် နည်းပါးသည်ကို ကျွန်ုပ် တွေ့ရ၏။ ကျမ်း တတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်စေ၊ တရားအားထုတ်ထားသည်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်စေ တစ်ခုသောအမှုသည် အဘယ့်ကြောင့် ကုသိုလ် ဖြစ်သည်ကိုလည်း ကောင်း၊ တစ်ခုသောအမှုသည် အဘယ့်ကြောင့် အကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ တစ်ခုသော အလေ့အကျင့်သည် အဘယ့်ကြောင့် မင်္ဂ အခြေ ဖိုလ်အခြေဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင် သုံးသပ်ပြီး ထိုးထွင်းသိမြင်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တိုင်းပြည်၌ အလွန် နည်းပါးသည်ကို တွေ့ရ၏။ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းသည် အဘယ့် ကြောင့် အပြစ်ရှိသည်၊ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့် ကုသိုလ်ရ၍ မင်္ဂအခြေဖြစ်နိုင်သည် ဆိုခြင်းကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် နား လည်သူ ရှားလှ၏။ မေးလိုက်လျှင် ဘုရားဟောသောကြောင့် သိရ သည်ဟု ဖြေမည့်သူများသာ တွေ့ရ၏။ ကျွန်ုပ်အဖို့မူကား အပြစ်ရှိခြင်း၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း စသော ကိစ္စများမှာ ဘုရားဟောဖို့ မလို၊ ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့် ရှင်းပြီးဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်အဖို့တွင် ဂေါတမဗုဒ္ဓသည် လောကမှ

လွတ်မြောက်ရေးအတွက်သက်သက် ပွင့်တော်မူခြင်းဖြစ်သည်ဟု နားလည်ပါသည်။

ဆွေးနွေးခြင်း တခြား၊ ငြင်းခြင်း တခြား

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်၏နေအိမ်၌ သီတင်းနေ့တိုင်း တရားဓမ္မ ဆွေးနွေးကြရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျမ်းဂန်နှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်၏အယူအဆများကို ကိုဆန်းထွန်းစသည့် ကျမ်းတတ်ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် နှီးနှောရန်သော်လည်းကောင်း၊ တရားအားထုတ်ဖူးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါရှိလျှင်လည်း မိမိတို့၏ အမြင်များကို တင်ပြကာ ညှိနှိုင်းတိုက်ဆိုင်ကြည့်ကြရန်လည်းကောင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပထမ နှစ်ပတ်သုံးပတ်ခန့်၌မူ အယူအဆ မတူကြသော အချက်အလက်များကို ဆွေးနွေးကြရာတွင် ဖြည်းညင်းသာယာစွာနှင့် ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ပြောဆိုနိုင်ကြပါသေး၏။ နောက်ပိုင်း၌မူ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မိမိတို့၌ အယူအဆ အတွေးအခေါ် တိမ်းချော်ခြင်းများရှိခဲ့လျှင် ဓမ္မမိတ်ဆွေအချင်းချင်းနှင့် ဉာဏ်ဖလှယ်ခွင့် ရရှိခြင်းအားဖြင့် အမှားမှ အမှန်သို့ ရောက်အောင်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်မျိုးနှင့် ဆွေးနွေးခြင်း မဟုတ်တော့ဘဲ မိမိတို့၏ အယူအဆ အတွေးအခေါ်များ မှန်ကန်ပါသည်ဆိုသော သဘောနှင့် ရှေ့နေများ လျှောက်လဲခြင်းမျိုးကဲ့သို့ အနိုင်ရစေခြင်းငှာ ဆင်ခြေကန်သောအနေမျိုးဖြင့် ငြင်းကြလေတော့သည်။ အမှန်သို့ ရောက်အောင် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်းမျိုး မဟုတ်တော့ဘဲ ကတ်လုံးများ ရှာပြီး ငါ့စကားနွားရ ဟူဘိသို့ နိုင်အောင် ငြင်းကြသော အဖြစ်မျိုးသို့ ရောက်လာကြလေ၏။ အချို့ကမူ “သတ္တိရှိ ထွက်ခဲ့စမ်း၊ မလှုပ်နိုင်အောင် ငြင်းပြလိုက်မယ်” ဟူသော လူစွမ်းပြနည်းမျိုး၊ စကားတတ်ပြိုင်သော ပွဲမျိုးဖြစ်အောင် ဖန်တီးလာကြ၏။ တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကမူ

(စကားကတ်တတ်သူတစ်ယောက် ဖြစ်သည့်အလျောက်) အခြားပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးအပေါ်၌ နိုင်အောင်ငြင်းပြီးသည့်နောက် “ပြောဦးလေဗျာ၊ ခင်ဗျား ဘာပြောနိုင်သေးလဲ” ဆိုကာ လဲနေသောလူကို ဖိ၍ ထောင်းသည့်နှယ် ဆင့်၍ဆင့်၍ မေးချေသေးသည်။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်မှာ တရားဆွေးနွေး ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သံဝေဂအကြီးအကျယ် ရသွားသည်နှင့် ကျွန်ုပ်၏ ပတ်စဉ်ဆွေးနွေးပွဲကို ဖျက်သိမ်းလိုက်သည်ပြင် တရားငြင်းခြင်းအလုပ် ကို ဘယ်တော့မှ မလုပ်တော့ဟု သန္နိဋ္ဌာန် ချလိုက်ပါတော့သည်။ (သို့ နှင့်လည်း ကွယ်လွန်သူ မန္တလေးမြို့ ပြည်သူ့ဘဏ်ဒါရိုက်တာ ဦးဘ မောင်၏နေအိမ်၌ တနင်္ဂနွေပတ်စဉ် တရားဆွေးနွေးပွဲ ပြုလုပ်ကြရာတွင် ရှေ့နေတစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်၏ တရားဓမ္မအယူအဆနှင့် ပတ်သက်၍ ရှေ့နေဆန်ဆန် ကတ်လုံးကတ်ပေါက်များနှင့် ဖိ၍ ငြင်းခြင်းကို ခံလိုက် ရဖူးသေးသည်။ သူသည် ရှေ့နေဖြစ်သည့်အလျောက် ရှေ့နေစိတ်ထား လည်းရှိ၍ ရှေ့နေဆန်ဆန် ငြင်းလျက်ရှိခြင်းကို တွေ့ရသောအခါ ကျွန်ုပ်မှာလည်း စိတ်ခပ်တိုတိုရှိသည်နှင့် တုဖက်၍ပြောလိုစိတ် ဖြစ်ပေါ် လာ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် ရှေ့နေငြင်းနည်းမျိုးဖြင့် ထိုသူကို နိုင်အောင် မငြင်းနိုင်ကြောင်း သိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ ငြင်းကြသည်မှာလည်း အင်္ဂလိပ်လိုဖြစ်၏။ သို့နှင့်လည်း ကျွန်ုပ်၏စိတ်ထဲ၌ကား ကျွန်ုပ် တင်ပြ သောအယူအဆနှင့်ပတ်သက်၍ ရှေ့နေငြင်းနည်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ အကြောင်း သင့် အကျိုးသင့်၊ သဘာဝကျကျ၊ ရိုးရိုးသားသား သဘောထားမျိုးနှင့် စာဖြင့်ရေးရမည်ဆိုလျှင် မြန်မာလိုဖြစ်စေ၊ အင်္ဂလိပ်လိုဖြစ်စေ ၎င်းရှေ့နေ နှင့်သာမက သူ့ဆားဘိုးဘီဘင်များနှင့်ဖြစ်စေ အချိန်အခါမရွေး တိုင်းပြည် သို့ ယှဉ်ပြိုင် တင်ပြပုံသည်ဟု အောက်မေ့မိပါသေးသည်။)

မျှော်တလင့်လင့်

၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ချားလ်စ် ဒစ်ကင်းစ် Charles Dickens ၏ Great Expectations ဝတ္ထုကြီးကို ‘မျှော်တလင့်လင့်’ အမည်ဖြင့် ကျွန်ုပ် ဘာသာပြန်ခဲ့သော စာအုပ်မှာ စာပေဗိမာန်ဆု ရရှိ၏။ မျှော်တလင့်လင့် ဟူသော စကားလုံးမှာ မူရင်းအင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုအမည်နှင့် အလွန်ဟပ်သည့် ပြင် ၎င်းစကားလုံးမှာလည်း မြန်မာအသုံးအနှုန်းအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တီထွင် လိုက်သော စကားလုံးဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် အတော်ကျေနပ်မိ သည်။ ဒစ်ကင်းစ်၏ဝတ္ထုကြီးမှာ တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ ဘာသာစကားပေါင်း စုံနှင့် ရေးခဲ့ကြသော ဝတ္ထုကြီးများအနက် ဒုတိယအကောင်းဆုံးအဖြစ် နှင့် ပြင်သစ်ပြည် စာပေဌာနက ရွေးချယ်ခဲ့ဖူးသည်ဆို၏။ ပထမ အကောင်းဆုံးမှာ တော်လ်စတိုင်း၏ စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေးဝတ္ထုကြီး ဖြစ် သည်ဟုဆိုလေသည်။ ဒစ်ကင်းစ်၏ ဝတ္ထုကြီးကောင်းပုံမှာ ဇာတ်ကွက် ဇာတ်လမ်းဆင်ပုံနှင့်ပတ်သက်၍ စာဖတ်ပရိသတ်တို့ ကြိုတင်ခန့်မှန်း ရန် မတတ်နိုင်လောက်အောင် လျှို့ဝှက်ထားပုံ သပ်ရပ်လှသည်ဟု ဆိုကြလေသည်။ စာပေဗိမာန်ဌာနသည် ကျွန်ုပ်၏ ဘာသာပြန် ကောင်းသည်ဆိုကာ ၎င်းဝတ္ထုကို ရွေးချယ်ကြသော်လည်း မြန်မာပြည် စာဖတ်ပရိသတ်သည် ၎င်းဝတ္ထုကြီး၏ ဇာတ်ကွက်ဆင်ပုံ လျှို့ဝှက်သိပ် သည်းခြင်းကို အရသာခံတတ်ကြပုံ မရသည့်အတွက် ကျွန်ုပ်ဝမ်းနည်းမိ သည်။ ဆိုလိုခြင်းမှာ မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ် လူအများစုသည် ဇာတ် ကွက်ဇာတ်လမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ အကဲခတ်သော ပညာဘက်တွင် အတော်ညံ့ကြသေးသည်ဟုလို။ ၎င်းတို့သည် ဘန်ကောက်လုံချည် ဝတ်သော မဟာဆွေ၏ ဟီးရီးမျိုးကိုသာ နားလည်ကြ၍ ဖားဖိုကြီးရှေ့၌ အိုးမည်းတွေ ပေကျံလျက် ရဲရဲနီသော သံချောင်းကြီးကို တူကြီးနှင့်ထုရ သည့် ပန်းပဲသမားမျိုးကို ဟီးရီးအနေဖြင့် မမြင်တတ်အောင် ရှိနေကြ

သေးဟန် တူလေသည်။

ပထမအကြိမ် စကားပြောရခြင်း

၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ကျွန်ုပ်သည် မျှော်တလင့်လင့် ဝတ္ထုအတွက် စာပေဗိမာန်ဆုကို ကိုယ်တိုင်လာယူဖို့ တိုက်တွန်းခြင်းခံရ သည်နှင့် စိတ်ခပ်ထင့်ထင့်နှင့်ပင် ဆင်းသွားပါသည်။ စိတ်ထင့်ခြင်း ကား ဆုပေးသောအခမ်းအနားတွင် ကျွန်ုပ် စကားပြောရမည်ဆိုသော ကြောင့်ဖြစ်၏။ ထိုနေ့၌ အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ကြမည့် ပရိသတ် မှာလည်း ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုနှင့်တကွ စာပေဝါသနာပါသည့် လူကြီးလူ ကောင်းများ၊ အစိုးရအရာရှိကြီးများ ပါဝင်ကြလိမ့်မည်ဟု သိရှိရ ၏။ ကျွန်ုပ်သည် လောကီလောကုတ္တရာဆိုင်ရာ ဗဟုသုတဘက်တွင် အတော်ပြည့်စုံအောင် ဆည်းပူးထားခဲ့သည်ဟု ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ယုံ ကြည်ထားသည့်အတွက်ကြောင့် ပရိသတ်ကို ရွံ့ခြင်းမျိုးကား မရှိပါ။ ကျွန်ုပ် ရွံ့ကြောက်ခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ်ထက် ဗဟုသုတများသူကို ကြောက် လိမ့်မည်။ ရာထူးကြီးခြင်းကို ကြောက်တတ်သူမဟုတ်ပါ။ ကျွန်ုပ် စကားပြောရမည်ဟု သိရသောအချိန်တွင် တပည့်သော်တာဆွေက ယမန်နှစ်က ဆုရသည့် စာရေးဆရာ သာဓု ပြောသွားသည့် စကား တစ်လုံးအကြောင်းကို ပြောပြ၏။ သာဓုက စာပေဗိမာန်ဆုကို သူယူ သည်မှာ ဤတစ်ကြိမ်သည် ပထမအကြိမ်ဖြစ်သော်လည်း နောက်ဆုံး မဖြစ်စေရ၊ ခဏခဏ သူယူလိမ့်မည်ဟု ကြိုးဝါးသွားသည်ဆို၏။ သော် တာဆွေ၏စကားကို ကျွန်ုပ် ကြားရသည့်အခါ ငါသည် သာဓုနှင့် ဆန့် ကျင်ဘက်ပြောမည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဆရာဇော်ဂျီက ကျွန်ုပ် စာရေးဆရာဖြစ်လာပုံအကြောင်းကို ပြောပြဖို့ တစ်ပေးရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် မည်သို့ပြောရမည်ကို စိတ်ကူးပေါ်လာခဲ့လေပြီ။ စင်မြင့်

ပေါ်သို့ တက်မိသောအခါ ကျွန်ုပ်ကို လူကိုယ်တိုင်မြင်ဖူးသူ ရှားသေးသည့်လက္ခဏာနှင့် ပရိသတ်က အတော်စိတ်ဝင်စားစွာနှင့် ကြည့်ကြခြင်းကို ကျွန်ုပ် သတိပြုမိ၏။ စကားစလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်ုပ် စာရေးဆရာဖြစ်လာရခြင်းမှာ လူတော်တစ်ယောက် ဖြစ်သောကြောင့်မဟုတ်၊ လူရှော်တစ်ယောက်ဖြစ်သောကြောင့် စာရေးဆရာဖြစ်လာရကြောင်း ပြောလိုက်သည်တွင် ပရိသတ်က ဘာများပါလိမ့်ဟု စောင့်မျှော်သော မျက်နှာထားမျိုး ဖြစ်ပေါ်လာကြခြင်းကို မြင်လိုက်ရ၏။ ကျွန်ုပ်က အစိုးရဘက်တွင် အသက် ၂၀ ကျော် အရွယ်ကလေးကတည်းက ရိုးရိုးသားသား လာဘ်မစားဘဲနှင့် လစဉ်ဝင်ငွေ ၂၀၀ ကျပ်မျှစီ ရသော မင်းကြီး တောလိုက်စာရေးအလုပ်ကို ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ထိုစဉ်က ငွေ ၂၀၀ ကျပ်ဆိုသည်မှာ ယခုခေတ် ငွေ ၁၀၀၀ ကျပ်မျှနှင့် ညီမျှကြောင်း၊ သို့ပါလျက် ကြေးထူသော မင်းကြီးတစ်ယောက် လက်အောက်၌ အမှုထမ်းရခြင်းသည် စိတ်ညစ်စရာကောင်းသည်ဆိုကာ အလုပ် မပြုတ်ပြုတ်အောင် အခွင့်စာလည်းမတင်၊ ဘာမျှလည်း မပြောမူ၍ အလုပ်မဆင်းဘဲ နေခဲ့ကြောင်း၊ အခွင့်တောင်းလျှင် ရနိုင်သော်လည်း အစိုးရအလုပ်ထဲတွင် သံသရာရှည်နေမည်စိုးသောကြောင့် တမင်တကာ ကတ်ဖဲ့လုပ်ပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြုတ်အောင်လုပ်လိုက်သည်နှင့် အလုပ်ပြုတ်ပြီး စာရေးဆရာ ဖြစ်လာရသည့် လူရှော်တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြရာတွင် နားထောင်သော ပရိသတ်သည် ကျွန်ုပ်၏ ရိုးသားသော ဝန်ခံချက်ကို သဘောကျသည့်လက္ခဏာနှင့် တဝေါဝေါ ပွဲကျခဲ့ဖူးပါသည်။ စာရေးဆရာသာစုနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောမည်ဆိုခြင်းမှာ သာဓုက သူ့ကိုယ်သူချီးမြှောက်ပြောဆိုရာတွင် ကျွန်ုပ်က ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် နှိမ့်ချပြီး လူရှော်တစ်ယောက်အနေဖြင့် တင်ပြခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ဆုပေးပွဲအခမ်းအနား ပြီးစီး၍ ထွက်လာကြရာ

တွင် ကျွန်ုပ်ကို မသိသော အရာရှိကြီးတချို့က “ရွှေဥဒေါင်းကြီး စကား မပြောတတ်ဘူးဆို၊ ညာတာ” ဟု ကားပေါ်မှ ဟစ်အော်သွားကြပါ သေးသည်။ တပည့် ငွေဥဒေါင်းကမူ ကျွန်ုပ်ကို စောင့်ကြည့်ပြီး ဝေဖန် တတ်သည့် ထုံးစံအတိုင်း “ဆရာကြီး စကားပြောခါစတုန်းကတော့ သွားရော့လားလို့ ကျွန်တော်က စိုးရိမ်မိသေးတယ်၊ နောက်ဆုံးကျတော့ ဟန်သားပဲ ဆရာကြီး” ဟု ပြောလေသည်။ ဤတပည့်တစ်ယောက်ကား ကျွန်ုပ် လုပ်သမျှတွင် ဟုတ်မှဟုတ်ပါ့မလားဟု အမြဲစိုးရိမ်လျက်ရှိပုံရ သည်။

တရားအားထုတ်သော ဌာနများ

၁၉၅၄ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၅၅ ခုနှစ်များတွင် ကျွန်ုပ်သည် (လူသုံး ယောက်ရှိသည့်) ကျွန်ုပ်တို့ တစ်အိမ်ထောင်အတွက် စားလောက်ရုံ ကလေးမျှ ရအောင် အလုပ်လုပ်ပြီး ပိုလျှံသောအချိန်ကို တရားအား ထုတ်ခြင်းဘက်တွင် အများဆုံး အသုံးပြုလျက်ရှိ၏။ တရားနှင့်ပတ် သက်၍ ကျွန်ုပ် အလုပ်လုပ်ခဲ့သမျှမှာ ငါရှာခြင်းအလုပ်နှင့် စိတ္တာ နုပဿနာခေါ် မိမိ၏ စိတ်ကို စောင့်ကြည့်ခြင်းတို့သာဖြစ်ခဲ့ရာ ရှင် ဉာဏုတ္တရလူထွက် ကိုဆန်းထွန်းက မာလုကျပုတ္တအား ဗုဒ္ဓညွှန်ပြတော်မူ ခဲ့သည့် ဒိဋ္ဌေဒိဋ္ဌမတ္တံကျင့်စဉ်ကို ဖတ်ပြသဖြင့် ကြားနာလိုက်ရသည့် နေ့မှ စ၍ ၎င်းကျင့်စဉ်အရ အလေးပေးပြီး အားထုတ်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ ကျင့်စဉ်အရ ကျွန်ုပ်အားထုတ်၍ မြင်တွေ့သမျှကို စိန်ပန်းရိပ်သာ၊ သို့ မဟုတ် ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းတွင် ဆောင်းပါးများအနေဖြင့် အတော်ကျယ်ပြန့် စုံလင်စွာ ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသောကြောင့် ဤမှတ်တမ်းတွင် အထူးတလည် ထပ်မံဖော်ပြရန် ကြိရွယ်ချက်မရှိတော့ပါ။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဤစာကို ရေးသားသော ယခုအချိန်တိုင်အောင် ကျွန်ုပ်သည် အလုပ်

ချောင်သော ရက်များတွင် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၊ သို့မဟုတ် ဇောခိကုန်း
ရိပ်သာ၊ သို့မဟုတ် မန်ကျည်းတုံရွာမှ ဥပုသ်တော် မန်ကျည်းပင်ကြီး
စသော ဌာနများသို့ ရံဖန်ရံခါထွက်ပြီး အားထုတ်လေ့ရှိပါသည်။

ကမ္ဘာငြိမ်းချမ်းရေး ဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံ

၁၉၅၅ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ကျွန်ုပ်သည် ကမ္ဘာငြိမ်းချမ်းရေး အဖွဲ့၌ နာယကတစ်ယောက်မျှသာဖြစ်သော်လည်း ကမ္ဘာ ငြိမ်းချမ်းရေး သမားများ၏ ဆွဲဆောင်မှုကြောင့်တစ်ကြောင်း၊ ကမ္ဘာလူထု ညီညွတ်နိုးကြားခြင်းရှိခဲ့လျှင် ကမ္ဘာစစ်ကို တားဆီးနိုင်သော အားအစွမ်း ရှိလာနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်သည်တစ်ကြောင်းကြောင့် မန္တလေးမြို့အတွင်း ကမ္ဘာငြိမ်းချမ်းရေးအသင်းများ ဖွဲ့စည်းရာတွင် ကိုယ်တိုင်လိုက်၍ မဟောတတ် ဟောတတ်နှင့် ဟောပြောခဲ့ရ၏။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် တစ်နေ့အတွင်း နံနက်တစ်ပွဲ၊ နေ့လယ်တစ်ပွဲ၊ ညတစ်ပွဲပါ သုံးပွဲတိုင်တိုင် ဟောပြောရခြင်းများပင် ပါရှိ၏။ ကျွန်ုပ်မှာ အရေးသက်သက်မျှသာ တတ်သော ကလောင်သမားတစ်ယောက်ဖြစ်ပါသည်ဟု ပြောထားပါလျက်နှင့်ပင် “ဆရာကြီး မျက်နှာပြလျှင် လူငယ်များ လုပ်အားရှိပါသည်” ဟုဆိုကာ ကပ်ရပ်ပြီး ခေါ်ကြသည်နှင့် အားနာပါးနာ ပါသွားရ၏။ သွားလေသူ ဒို့ဘုရင် ဦးဘရင်မှာ ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ သွားဖော်လာဖက် ‘ရဲဘော်’တစ်ယောက်ဖြစ်၍ မန္တလေးမြို့ ချောင်ကြိုချောင်ကြားများ၌ ဖွဲ့စည်းသော ကမ္ဘာငြိမ်းချမ်းရေးအသင်းများသို့ ညကြီးမင်းကြီးများတွင် ချမ်းချမ်းအေးအေးနှင့် သွားခဲ့ရဖူး၏။ တစ်ခါတစ်ရံ လူထုမအမာလည်း လိုက်ပါတတ်သေးရာ ကျွန်ုပ်တို့တူဝရီး သုံးယောက်သည် ဂျစ်ကားကလေးပေါ်၌ တိုးတိုးငှေ့ငှေ့ထိုင်ကာ (စိန်ပန်းရပ်) မှောင်မှောင်မည်းမည်းကြီးတွင် ချမ်းချမ်းစီးစီးနှင့် သွားရခြင်းများသည် ဇိမ်မရှိသော်လည်း ကောင်းသောအလုပ်ကို လုပ်ခြင်းဟူသော အမှတ်ဖြင့် တော်တော် ပျော်မိကြပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏စိတ်ထားကို ရိုးသားစွာ ဝန်ခံရမည်ဆိုလျှင် ကမ္ဘာငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဤကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် နောင်အခါ၌ မိမိအဖို့ အကျိုးကျေးဇူး တစ်စုံတစ်ရာ ပေါ်ထွက်လာလိမ့်မည်ဟူ၍

မည်သူကမျှလည်း မက်လုံးပေးဖူးခြင်း မရှိ။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ရော်ရမ်း မှန်းမျှော်ဖူးခြင်း မရှိခဲ့ပါ။

တရားခံ ဖြစ်ရခြင်း

၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ဗန်းမော်မြို့မှ ဖဆပလတစ် ယောက်က လူထုသတင်းစာကို အသရေဖျက်မှုနှင့် တရားစွဲဆိုရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် အယ်ဒီတာချုပ်အဖြစ်နှင့် လိုက်သွားရ၏။ လူထုမအမာက ကျွန်ုပ်အား စောင့်ရှောက်ပြုစုရန်အတွက်ဆို၍ မောင်နှံစုံတွဲ သွားကြဖို့ အစီအစဉ် လုပ်ပေးလိုက်ပါပေသည်။ ကျွန်ုပ်အဖို့မှာ သူတစ်ပါးပြုသော အမှုအတွက် တာဝန်ယူပြီး တရားခံဖြစ်ရခြင်းသည် အဆန်းမဟုတ် တော့ပါ။ သူရိယတိုက်၌ရှိစဉ် ကိုသိမ်းမောင်ထည့်သော သတင်းတစ်ခု အတွက် ကျွန်ုပ် တရားခံဖြစ်ခဲ့ရဖူးရာ လူထုတိုက်တွင်လည်း သတင်း အယ်ဒီတာ ထည့်ပေးသည့် ဆောင်းပါးသတင်းတစ်ခုအတွက် ကျွန်ုပ် ပင် တရားခံဖြစ်လျက် ရှိပါလေပြီ။ တစ်ခါက ဆရာမြမျိုးလွင်သည် မန္တလေးတွင် ဥက္ကဋ္ဌလုပ်စားသည်ဟု ဇေနက ပြက်ရယ်ပြု၍ ရေးလိုက် ခြင်းကို တွေ့ရသည်တွင် ကျွန်ုပ်လည်း တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ လုပ်စား သည်ဟု ပြောရမလောက် ဖြစ်နေတော့သည်ဟု သတိရ၍ ပြုံးမိပါသေး သည်။ ဗန်းမော်ရုံး၌ တရားခံတစ်ယောက်အဖြစ်နှင့် အမှုဆိုင်ရခြင်း သည် အပန်းမကြီးလှ။ ဒေသန္တရဗဟုသုတကို အချို့လူများထက် လို လားသော ကျွန်ုပ်အဖို့မှာ ဟိုရောက်သည်ရောက် လည်ကာပတ်ကာ ထမင်းမြိန်မြိန် စားရခြင်းလောက်သာ အလုပ်ရှိသည်ဆိုကာ အတော် ကျေနပ်ခဲ့မိပါသည်။ သို့ရာတွင် နေ့တိုင်းသည် တနင်္ဂနွေနေ့ မဖြစ်နိုင် ဆိုသော အင်္ဂလိပ်စကားပုံအတိုင်း တရားစွဲခံရပြီး တရားခံဖြစ်ရသော အလုပ်သည် အမှုတိုင်း၌ ချောင်လှသည် မဟုတ်ခြင်းကို နောင် ကြုံတွေ့ရ

သောအခါမှ ဖော်ပြရပါဦးမည်။

ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံကြီး

ဗန်းမော်မှ ပြန်ရောက်လာသောအခါ ကျွန်ုပ်သည် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးအလုပ်တွင် အတော်စိတ်ဝင်စားလျက် ရှိပြီဖြစ်၍ မန္တလေးမြို့ရပ်ကွက်အတော်များများတွင် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး အသင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရာ၌ အပြောသမားတစ်ယောက်အနေဖြင့် ပါလေသည်ချည်းဖြစ်နေခဲ့လေပြီ။ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းနှင့် ဆိုင်ရာ ပြောလုံးပြောပေါက်ကလေးများလည်း အတော်တိုးတက်နေပြီဖြစ်သောကြောင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ရဲဘော်များက “ဆရာကြီး အတော်တိုးနေပြီ” ဆိုကာ မြှောက်ပင့်ပေးကြသည်တွင် စကားပြောခြင်း အလုပ်မျိုး၌ စိတ်ကူးမထည့်ခဲ့ဖူးသည့် ကျွန်ုပ်သည်ပင်လျှင် အတော် မြောက်သွားပြီး စိတ်အားတက်ကြွလျက် ရှိလေပြီ။ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် မိုးညှင်းမြို့၌ ကျင်းပသည့် နှစ်ပတ်လည် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံသို့ပင် လူထုမအမာက ကျွန်ုပ်တို့လင်မယားကို စေလွှတ်သည်နှင့် တက်ရောက်ပြီး ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ ကိုဘငြိမ်း စသော ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများနှင့်အတူ ညီလာခံစင်မြင့်ပေါ်တက်ပြီး တစ်ချီတစ်ပွဲ နွဲ့ခဲ့ရပါသေးသည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ (တပို့တွဲလ) ရောက်လာပြီဖြစ်သော်လည်း မိုးညှင်းမြို့ဒေသမှာ အတော်ကြီး ချမ်းအေးလျက်ပင် ရှိသေးရာ တစ်အိမ်တည်း အတူတည်းခိုလျက်ရှိသော ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် သန်းခေါင်ကျော်သည်တိုင်အောင် အိပ်ရာသို့ မဝင်ကြသေးဘဲ မီးလင်းဖိုကလေးရှေ့တွင် မျက်နှာချင်းဆိုင်ထိုင်ကာ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းတစ်အိုးနှင့် ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များ ပြောလျက်ရှိကြ၏။ ဆီးနှင်းပေါက်များသည် အိမ်နံဘေး၌ရှိသော ဝါးရုံပင်ထက်မှ သစ်ပင်

အောက်ရှိ မီးပုံပြာထဲသို့ တရဲ့ရဲ့ကျသော အသံများသည် သန်းခေါင်ကြက်တွန်သံများအကြားတွင် စည်းဝါးလိုက်ပေးသကဲ့သို့ တစ်ချက်တစ်ချက် ပေါ်ထွက်လာခြင်းကို ကြားရ၏။ “ဘယ့်နှယ်လဲဆရာ၊ သန်းခေါင်ကြက်တွေလည်း တွန်ကုန်ပြီ၊ ဆရာ အိပ်ပျက်နေတော့မယ်” ဟု ကျွန်ုပ်က သတိပေးသောအခါ ဆရာကြီးက “မင်း အိပ်ချင်ပြီလားကွ၊ ငါတော့ မအိပ်ချင်သေးပေါင်ကွာ၊ ငါတို့ ဒီလိုဆုံစည်းခဲတယ်ကွ” ဟု ပြောသည်နှင့် ကျွန်ုပ်သည် တစ်နာရီထိုးသည့်တိုင်အောင် ဆက်ထိုင်ပြီးမှ အိပ်ရာသို့ ဝင်ကြရပါသည်။ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံကြီးမှာ နေ့အချိန်တွင် စည်ကားရုံသာမက ညများတွင်လည်း ငြိမ်းချမ်းရေး ညွန့်တင် ဇာတ်ပွဲတွေဘာတွေနှင့် ခြိမ်ခြိမ်သဲလျက် တိုးမပေါက်အောင် စည်ကားလှပါဘိသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာလူမျိုးအဖို့မှာ မည်သည့်ကိစ္စကို စီမံသည်ဖြစ်စေ ဇာတ်ပွဲကလေးဘာကလေး ထည့်ပေးသော အစီအစဉ်သည် မဆိုးလှဟု စဉ်းစားမိသည်။

ညီလာခံပြီး၍ ကျွန်ုပ်တို့လူစု ပြန်ခါနီးတွင် မိုးညှင်းမြို့ပေါ်မှသာ မက ၎င်းနယ်ပယ်တစ်ဝိုက်ရှိ အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသား လူငယ်များသည် အလွန်ရွှင်ပျသော မျက်နှာများနှင့် ကျွန်ုပ်တို့အား နှုတ်ဆက်စဉ် “ဒီညီလာခံမျိုး နှစ်တိုင်း မိုးညှင်းမှာ ကျင်းပနိုင်အောင် ကြိုးစားမယ်” ဟု ပြောရှာကြသည်။ ဝမ်းနည်းဖွယ်အခြင်းအရာတစ်ခု ဖော်ပြရဦးမည်မှာ မိုးညှင်းမြို့ပေါ်ရှိ ဖဆပလ အဆွယ်အပွား လူရမ်းကားကလေးများသည် ပွဲပျက်အောင် အနှောင့်အယှက် ပြုလုပ်ကြသေးသည်ဆိုရာ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးသမားများ၏ အအုပ်အထိန်းကောင်းမှုကြောင့် သူတို့၏ အကြံ မအောင်မြင်ဘဲ ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ဆိုသည့်အလိုက် ငြိမ်းချမ်းစွာ နှင့်ပင် လက်စသိမ်းနိုင်ခဲ့ကြပါပေသည်။ ဖဆပလဟူသောအမည်ကို ဘယ်သူက မှည့်ခဲ့သည်ဖြစ်စေ ထိုအချိန်တွင်ကား အနယ်နယ် အရပ်

ရပ်၌ လူရမ်းကားများ သိမ်းသွင်းစုဆောင်းခြင်းအလုပ်တွင် နိုးတူး ခေါ်
လောက်သည့် လူစုပေတကားဟု မှတ်တမ်းတင်ထိုက်ပါပေသည်။

မုံရွာနယ်တစ်ခွင်သို့

မိုးညှင်းညီလာခံကြီးမှ မန္တလေးသို့ ပြန်ရောက်လာသောအခါ
ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းနှင့် ကိုဘငြိမ်းတို့အဖွဲ့သည် မုံရွာသို့
ဆက်လက်သွားရောက်၍ ငြိမ်းချမ်းရေးတရား ဟောပြောရန် စီမံကြ
သည်တွင် ကျွန်ုပ်အားလည်း လိုက်ခဲ့ဖို့ ခေါ်ကြပြန်၏။ ကျွန်ုပ်မှာ ဇာတ်
ပွဲနှင့် လိုက်ရသည့် ဇာတ်သမားတစ်ယောက်ကဲ့သို့ အဖွဲ့အစည်းနှင့်
သွားရခြင်းအလုပ်တွင် အတော်ပျော်ပိုက်လျက် ရှိနေပြီဖြစ်သောကြောင့်
တစ်ခါပြင် နှစ်ခါမခေါ်ရဘဲ သူတို့နှင့်အတူ လိုက်သွားခဲ့ပြန်ပါသည်။
ထိုအချိန်တွင် ကိုဘငြိမ်း၊ သိန်းဖေမြင့် အစရှိသော အမတ်လောင်းများ
သည် မုံရွာနယ်ဘက်၌ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် တရားပွဲများ စီစဉ်လျက်
ရှိရာ ကျွန်ုပ်သည် ကမ္ဘာငြိမ်းချမ်းရေးတရား ဟောရင်းကနေပြီး ပမညတ
အမတ်လောင်းများအတွက် ထောက်ခံဟောပြောပေးသူတစ်ယောက်
ဖြစ်မှန်းမသိ ဖြစ်လာခဲ့ပါလေပြီ။ ဤအပြုအမူအတွက်ကြောင့်ပင်
ဖဆပလအစိုးရက ကျွန်ုပ်အပေါ်၌ အငြိုးထားပြီး ဖမ်းသည်ဟု (ဟုတ်
မဟုတ်ကား မဆိုနိုင်) သတင်းစာဆရာ ညိုမြက ဂါဒီယန်သတင်းစာ၌
ရေးသားခြင်းကို သက်ဆိုင်ရာနေရာ၌ ဖော်ပြပါဦးမည်။ မုံရွာနယ်တစ်
ဝိုက်တွင် ကျွန်ုပ်သည် အရွန်းအသောကလေးများ ပါရှိသည့် ပုံတိုပတ်စ
ကလေးများညှပ်ကာ ဟောပြောတတ်သည့် ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်
မှိုင်းနောက်မှ မဟောတတ်ဟောတတ်နှင့် တတ်သရွေ့ မှတ်သရွေ့
ကလေးများနှင့် ကြုံခဲ့ရပါသေးသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ဟောပြောချက်များမှာ
အကြောင်းယုတ္တိ တင်ပြရာ၌ ညံ့လိမ့်မည်မထင်သော်လည်း ဟောပြော

နေကျဖြစ်သော နိုင်ငံရေးသမားများ၊ တရားဟော ဓမ္မကထိကများ၏ လေယူလေသိမ်းမျိုး မဟုတ်သည့်အတွက်ကြောင့် ထိရောက်သင့်သလောက် ထိရောက်ခြင်း ရှိပုံမရခြင်းကိုလည်း ကျွန်ုပ် ရိပ်မိပါသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုရှေ့၌ ဘာသာပြန်ဆု ယူခဲ့စဉ်က မိမိအကြောင်းကို နှိမ့်ချပြောပြခြင်းဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့ဖူးသော်လည်း နေရာတကာတွင် ကိုယ့်အကြောင်း ပြောပြခြင်းအားဖြင့် စားသာမည်မဟုတ်ခြင်းကို သိသည်နှင့် ထည့်မပြောဘဲ ရွက်ကြမ်းရေကျိုမျှနှင့်ပင် ကျေနပ်ခဲ့ရပါသည်။

ချဲ့လင့်ချဲ့လုပ်လိုက်ပုံ

မုံရွာမှ ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းတို့နှင့်အတူ မန္တလေးသို့ ပြန်လာကြ၍ ဆရာကြီးတို့လူစုသည် ကျွန်ုပ်၏နေအိမ်၌ တည်းခိုကြပြီး ရန်ကုန်သို့ ပြန်သွားကြသည့်နောက် ရက်အနည်းငယ်အတွင်း လူထုအယ်ဒီတာချုပ် ရွှေဥဒေါင်းနှင့် လူထုဒေါ်အမာတို့ကို ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဖမ်းလိမ့်မည်ဟူသော သတင်းတစ်ရပ် ပေါ်ထွက်လာ၍ အချို့သတင်းစာများတွင် ဖော်ပြပါရှိခြင်းကို တွေ့လိုက်ရ၏။ ကာယကံရှင်များဖြစ်သော ဒေါ်အမာနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကား ဘာမျှမသိရချေ။ ဤသတင်းကား အတော်ဆန်းကြယ်၏။ သတင်းစာတိုက်အယ်ဒီတာများကို ဖမ်းသည်ဆိုလျှင် ဖမ်းပြီးသောအခါမှ လူအများ သိရသော ထုံးစံရှိပါလျက် မဖမ်းမီ သုံးလေးရက် ကြိုတင်ပြီး သတင်းပြေးနေခြင်းမှာ အစဉ်အလာမဟုတ်ချေ။ ဖမ်းလိမ့်မည်ဟု သတင်းဖြစ်သည်ဆိုလျှင် တစ်ခါတစ်ရံ ဖြစ်နိုင်သေးသော်လည်း ရက်စွဲနှင့်တကွ အတိအကျ ကြိုတင်ဖော်ပြထားခြင်းမှာ မည်သည့်တိုင်းပြည်သတင်းစာရာဇဝင်တွင်မှ မကြားရဖူးချေ။ မအမာဆိုလျှင် ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့ နီးကပ်လာကတည်းက အိပ်ရာလိပ်ကလေးများ ပြင်ထားသည်ဆို၏။

ဘယ်အခါမဆို ခရီးထွက်ဖို့ အသင့်ရှိသော ကျွန်ုပ်အဖို့မူကား (ဖခင်၏ ဝါသနာအတိုင်းပင်)ဘာမျှပြင်စရာမလို၊ စောင့်၍ကြည့်နေ၏။ သို့နှင့် ၁၉ ရက်နေ့ရောက်လာပြီး ကျော်လွန်သွားသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကို မဖမ်းဘဲထားသေး၏။ ဤအတောအတွင်း ရန်ကုန်၌ စစ်ဆေးလျက်ရှိသော လူထုဦးလှ၏အမှုတွင် တရားခံပြသက်သေအဖြစ်နှင့် ကျွန်ုပ်အားပြထား၍ မေလ ၂ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်သို့ ကျွန်ုပ် သွားရမည် ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်တွင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေးက ကျောက်ဆည်နယ် နိုင်ငံရေးတရားပွဲတစ်ခုတွင် ဟောပြောလိုက်ပုံမှာ ကား ရွေးကောက်ပွဲ၌ ပမညတ အမတ်လောင်းများသည် မိမိတို့ ဖဆပလ အမတ်လောင်းများနှင့် ပြိုင်ပွဲသည်ဆိုလျှင် ငွေ ၁၀၀ ကျပ်နှင့် တစ်ကျပ်၊ ၁၀၀၀ ကျပ်နှင့် တစ်ကျပ် အကျောပေးပြီး လောင်းပွဲသည် ဟု ပြောသည်ဆို၏။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်က လက်ရှိအာဏာ၏ ဘုန်းရိပ် မခိုဘဲ လွတ်လွတ်လပ်လပ် သန့်သန့်ရှင်းရှင်း ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပ မည်ဆိုပါက ဖဆပလဘက်မှ ငွေကျောပေးဖို့မလိုဘဲ ပမညတ အမတ် လောင်းများဘက်မှ ဆတူ လောင်းစမ်းချင်သည်ဆိုသည့် ချဲ့လင့်ချဲ့လုပ် သော ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကို လူထုသတင်းစာ၌ ရေးထည့်လိုက်လေသည်။

ပညာရှိ နှိပ်စက်ခြင်း

အထက်ပါဆောင်းပါးမှာ မေလတစ်ရက်နေ့ထုတ် လူထုသတင်း စာတွင်ပါလေရာ မေလနှစ်ရက်နေ့တွင် လူထုဦးလှ၏ အမှုအတွက် ကျွန်ုပ် ရန်ကုန်သို့ သွားရလေသည်။ အမှုချိန်းရက် နီးကပ်နေပြီဖြစ် ၍ ကျွန်ုပ်သည် လေယာဉ်ပျံနှင့် သွားရလေရာ ခရီးသည်များအနက် တွင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေးကို မြင်လိုက်ရသည်။ လေယာဉ်ပျံပေါ်၌ ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေးနှင့် ကျွန်ုပ် တစ်ချက်မျှ မျက်နှာ

ချင်း ဆိုင်လိုက်မိကြရာတွင် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် တစ်ကြိမ်မျှ မတွေ့ဆုံကြဖူးသော်လည်း တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် သိကြပုံရသည်။ သူ့မျက်နှာထားကို ကြည့်ရသည်မှာ သူသည် ပမညတဘက်မှ ဆတူလောင်းရဲသည်ဆိုသော ကျွန်ုပ်၏ (ချဲလင့်ချ်) ဆောင်းပါးကို ဖတ်ခဲ့ရဟန်ရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ် အကဲခတ်မိသည်။ ထိုညနေ၌ မိုးကလေး စိပ်စိပ် ရွာလျက်ရှိစဉ် လေယာဉ်ပျံသည် မင်္ဂလာဒုံလေဆိပ်သို့ ဆိုက်ရောက်သွားလေရာ လူငယ်တစ်ယောက်သည် “ဆရာကြီးပါကလား” ဟု နှုတ်ဆက်၍ ကျွန်ုပ်၏ ပစ္စည်းကလေးများကို လေယာဉ်ပျံပေါ်မှ ရုံထဲသို့ ကူညီ သယ်ယူပေးပါသည်။ ရုံထဲသို့ ရောက်ကြသောအခါ (ယစ်မျိုးဘက်ကထင့်) အမှုထမ်းများသည် ထိုလူငယ်၏ ပစ္စည်းများကို မွှေနှောက်ကြည့်ရှုရာတွင် ရွှေချောင်း သုံးလေးချောင်း တွေ့ကြ၏။ ဤတွင် အမှုထမ်းများသည် ကျွန်ုပ်ရော လူငယ်ကိုပါ အခန်းတစ်ခုထဲသို့ ခေါ်သွားပြီး စစ်ဆေးကြ၏။ လူငယ်က သူ၏အထုပ်ထဲမှ တွေ့ရှိသော ရွှေချောင်းများဖြစ်၍ သူ၏ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံပြောဆိုပါလျက်နှင့် ပင် အမှုထမ်းများက ကျွန်ုပ်ကို မလွှတ်သေးဘဲ “ဒီဟာ ဆရာကြီးပစ္စည်းလား၊ ခင်ဗျားပစ္စည်း ဟုတ်ရဲ့လား” စသည်ဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် စစ်မေးလျက်ရှိ၏။ ထိုအတောအတွင်း၌ လူများသည် ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက်ကို ချောင်းမြောင်းကြည့်ရှုနေကြ၏။ လူငယ်က “ကျွန်တော့် ပစ္စည်းပါဆိုမှဗျာ၊ ခင်ဗျားတို့က ဆရာကြီးကို မေးလားမြန်းလား ဒုက္ခမပေးကြပါဘိနဲ့” ဟုပြောပေ၏။ ထိုအချိန်တွင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေးသည် အခြားအခန်းတစ်ခုတွင် ထိုင်လျက်ရှိ၍ ကျွန်ုပ်ကို တတ်နိုင်သမျှ အနှောင့်အယှက်ပေးဖို့ အမှုထမ်းများအား မျက်ရိပ်ပြထားလေသလောဟူ၍ပင် ကျွန်ုပ် သင်္ကာမကင်း ရှိလာလေပြီ။ ခရီးသည်များသည် ယူဘီအေ ဘတ်စ်ကားကြီးပေါ်သို့ တက်ကုန်ကြပြီဖြစ်

ရာ လူငယ်နှင့် ကျွန်ုပ် နှစ်ယောက်တည်းသာ ကျန်လေတော့သည်။ ကျွန်ုပ်မှာ ဘတ်စ်ကားကို မမီလိုက်လျှင် (နေကလည်းဝင်၊ မိုးကလည်း ရွာ၊ အကြိုအဆိုကလည်း မရှိသဖြင့်) တစ်ယောက်တည်း ဒုက္ခရောက်ရ ချေတော့မည်ဆိုကာ စိတ်ပေါက်လာသည်နှင့် “ဟေးလူတွေ၊ ဘာလုပ် ကြတာလဲ၊ ရွှေချောင်းဥစ္စာရှင် ရှိလျက်နဲ့ ငါ့ကို ဘာပြုလို့ တားဆီးထား နိုင်သလဲ” ဟု အော်ငေါက်သည်တွင်မှ အမှုထမ်းများသည် တစ်ယောက် ၏မျက်နှာကို တစ်ယောက်ကြည့်ပြီး ကျွန်ုပ်ကို သွားခွင့်ပြုလိုက်ကြသည်။

ဘတ်စ်ကားလည်း ထွက်တော့မည့်ဆဲဆဲ ရှိနေရာ ကျွန်ုပ်သည် လူထု မအမာက လက်ဆောင်ပါးလိုက်သည့် သရက်သီးခြင်းတောင်း ကလေးကိုဆွဲပြီး ဘတ်စ်ကားပေါ်သို့ အပြေးအလွှား တက်ရပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏စိတ်ထဲ၌ မိုလ်ခင်မောင်ကလေးသည် အခန်းထဲမှ ချောင်း ကြည့်ပြီး ကျွန်ုပ်၏ ဒုက္ခရောက်ပုံများကို ရယ်လျက်ရှိသည်ဟု ထင်မိ သည်။ (လူထုမအမာကား လက်ဆောင်ပါးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရှာရှာ ဖွေဖွေ စိတ်ကူးရသော မိန်းကလေးတစ်ယောက်ဖြစ်၏။ တရုတ်ပြည်သို့ သွားစဉ်ကလည်း သံအမတ် ဦးလှမောင်အတွက်ဆို၍ လက်ဖက်စို၊ ကြက်သွန်ကြော်၊ နှမ်းဆီပုလင်းတို့ကို ခြင်းတောင်းတစ်ခုတွင် ကိုးရိုး ကားရားထည့်ပြီး လက်ဆောင်ပါးလိုက်ရာ ဘန်ကောက်၊ ဟောင်ကောင်၊ ကွမ်းတုံ စသော နိုင်ငံခြားမြို့များတစ်လျှောက် ဖြတ်သန်းသွားရစဉ် လမ်းတွင် ပစ်ချထားခဲ့ဖို့ ဆယ်ကြိမ်မက စိတ်ကူးမိသည်။ ပီကင်းသို့ ရောက်၍ သံအမတ် ဦးလှမောင်သို့ လက်ဆောင်ပေးလိုက်ရာတွင် ဦးလှမောင်က ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းသို့ ခွဲပေးသည်ကို မြင်ရ သဖြင့် “တော်ပါသေးရဲ့၊ ငါလည်း စားရဦးမှာပဲ” ဟု ဖြေဆည်မိသည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ခံတွင်းချဉ်သည်နှင့် “ကျွန်တော့်ကို လက်ဖက် တစ်ရိုးပေးပါဆရာ” ဟု တောင်းမိရာ ဆရာကြီးက “ဟေ့ မရှိဘူးကွ၊

ဦးပဉ္စင်းတွေကို ငါ အကုန်လှူလိုက်ပြီ” ဟုပြန်ပြောသဖြင့် “ပက်လက်လန် ကျန်ရစ်သည်” ဟူသော ငယ်စဉ်က သီချင်းတစ်ပိုဒ်ကို သတိရမိသည်)

ကံဆိုးသော မေလ ၁၀ ရက်

ကျွန်ုပ်တည်းခိုသော ညီတော်မောင်၏ နေအိမ်သို့ ရောက်၍ လူထု၏ အမှုတွင် သက်သေခံရန်အတွက် နှစ်ရက်သုံးရက်မျှ နေထိုင်လျက် ရှိစဉ် အစိုးရစုံထောက်များသည် နေ့တိုင်းလိုပင် ကျွန်ုပ် အကြောင်းကို လာရောက်မေးမြန်းကြသည်ဆို၏။ ကျွန်ုပ်နှင့်ကား တစ်ခါမှမတွေ့ရပါ။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်သည် လေယာဉ်ပျံပေါ်၌ မြင်လိုက်ရသည့် ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေး၏ မျက်နှာထားကို သတိရ၍ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးကား လေယာဉ်ပျံရုံထဲတွင် ငါ့ကို ညှဉ်းရရုံနှင့် ကျေနပ်သေးပုံ မပေါ်ဟု စဉ်းစားမိပါသေးသည်။ အမှုတွင် သက်သေခံပြီးနောက် ကျွန်ုပ် မန္တလေးသို့ ပြန်သောအခါ ရန်ကုန်ဘူတာကြီး၌ မီးရထားတွဲထဲတွင် ထိုင်လျက်ရှိစဉ် လူနှစ်ယောက်သည် မလှမ်းမကမ်းမှ ကျွန်ုပ်ကိုကြည့် လျက် သူတို့အချင်းချင်း စကားပြောကြခြင်းကို မြင်ရ၏။ စိတ်ထဲ၌ ထိတ်လန့်လောက်အောင် မရှိသော်လည်း သူတို့၏ မျက်နှာများသည် ကျွန်ုပ်အား ရွှင်မြူးခြင်း မဖြစ်စေသည်ကို ဝန်ခံရပါမည်။ မန္တလေးသို့ ချောမောစွာ ဆိုက်ရောက်သွား၍ ဒို့ဘုရင် ဦးဘရင်သည် ကျွန်ုပ်၏ အိမ်သို့လာပြီး နက်ဖြန်နံနက် စောစောတွင် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးအသင်းတစ်ခု ဖွဲ့စည်းရန်အတွက် မတ္တရာမြို့သို့သွားကြဖို့ ပြောသဖြင့် ကျွန်ုပ်က လိုက်ရန် သဘောတူလိုက်ပါသည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်သည် နံနက်စောစောထ၍ မတ္တရာသို့ သွားရန်အတွက် အဝတ်များ လဲလှယ်ပြင်ဆင်လျက်ရှိစဉ် အိမ်ရှေ့၌ ဂျစ်ကားတစ်စီး ဆိုက်လာသည်နှင့် ကျွန်ုပ်က “လာပြီဗျို့ ဦးဘရင်” ဟု လှမ်းပြောလိုက်သေး၏။ သို့ရာတွင် ဂျစ်ကားကို ကြည့်လိုက်သော

အခါ၌ ဦးဘရင်၏ ဂျစ်ကား မဟုတ်သည့်ပြင် ဦးဘရင်မဟုတ်ဘဲ အခြားလူ နှစ်ယောက်သုံးယောက်ကို မြင်ရသည်နှင့် “ဘယ်သူတွေပါလိမ့်” ဟု စဉ်းစားနေမိသေး၏။ သို့သော် ကြာရှည်စွာ စဉ်းစားဖို့မလိုချေ။ ဖော်ပြခဲ့ပြီးသည့် အဖြစ်အပျက်များကြောင့် အမှန်ကို ရုတ်တရက် တွေးဆနိုင်ပါသည်။ ဌာနအုပ်တစ်ယောက်သည် အရပ်လူကြီးကို ခေါ်ခဲ့၍ ကျွန်ုပ်ကိုဖမ်းရန် လာခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ဤနေ့သည်ကား မေလ ၁၀ ရက်နေ့ဖြစ်ရာ ၁၉၄၂ ခုနှစ်က ကျွန်ုပ်အား ချန်ကေရှိုတ်၏ တရုတ်ဖြူများ ဖမ်းသွားခြင်းမှာလည်း မေလ ၁၀ ရက်နေ့ပင်ဖြစ်သောကြောင့် ဤနေ့ဤရက်သည် ကျွန်ုပ်အဖို့ ကံမကောင်းသော နေ့ရက်ဟူ၍ အမှတ်အသားပြုမိသည်နှင့် နှစ်တိုင်း ဤနေ့ဤရက်တွင် ဘာမှုနှင့်များဖမ်းကြဦးမည်နည်းဟု သတိရမိပါသည်။

မိတ်ဆွေများ လိုက်ပို့ခြင်း

များမကြာမီ ဦးဘရင်၏ ဂျစ်ကားလည်း ဆိုက်ရောက်လေရာ အဖမ်းအဆီးနှင့်ပတ်သက်၍ အဆန်းမဟုတ်သော ဦးဘရင်အဖို့မှာ မျက်နှာပျက်လှအောင် မရှိသော်လည်း နောက်ထပ်ရောက်လာကြသည့် ဆရာလွင်နှင့် လူထုမအမာတို့မှာ မျက်နှာထားပြောင်းလဲခြင်းရှိသည်ကို သတိပြုလိုက်မိသည်။ လူထုမအမာမှာ “တစ်ယောက်တည်းမှ ဟုတ်ပါလေစ၊ ငါပါ ပါလေသေးသလား” ဟု စဉ်းစားမိလေသလော မပြောတတ်ပေ။ ကျွန်ုပ်အဖို့ အိပ်ရာလိပ်နှင့် ရွက်ဖျင်ကုလားထိုင်ကို ဂျစ်ပေါ်သို့တင်ပြီးနောက် ဇနီးမစိုးနှင့် မိတ်ဆွေများသည် ကျွန်ုပ်အား ထောင်ကြီးသို့ လိုက်ပို့ကြ၏။ ကျွန်ုပ်မှာ တရားအားထုတ်ထားသူတစ်ယောက် ဖြစ်သည့်အလျောက် ဤမျှလောက်သော လောကဓံအတွက် ပြင်ဆင်ပြီး ဖြစ်၍ ကြံ့ကြံ့ခံဖို့ အသင့်ရှိပါ၏။ သို့ရာတွင် အချို့လူများကဲ့သို့ ပြုံးပြုံး

ရွှင်ရွှင်နှင့် ခံသည်ဟူ၍ကား မဆိုနိုင်ပါ။ ဤအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ လောကဓံ ခံပုံခံနည်းချင်း တစ်မျိုးစီ ရှိနေကြပုံကို ရှင်းပြရပါဦးမည်။

ခံပုံအမျိုးမျိုး

စိတ်ပျော့၍ ခံနိုင်ရည်မရှိသော လူများသည် အဖမ်းအဆီးခံရခြင်း၊ ဒုက္ခတစ်ခုခု တွေ့ရခြင်း စသော လောကဓံမျိုးနှင့် ကြုံတွေ့ရသည့်အခါ မျက်နှာကလေးငယ်ငယ်နှင့် ဟိုလူကိုမာန်၊ သည်လူကိုမဲ စသည်ဖြင့် လုပ်တတ်ကြ၍ အလွန်ညံ့သူများကား မျက်ရည်ကလေး ကလယ်ကလယ် ဖြစ်တတ်ကြ၏။ ဤသည်တို့ကား လူညံ့များ၏ လက္ခဏာများဟူ၍ နားလည်ကြသည့်အလျောက် သတိကောင်းသော လူများသည် ထိုကဲ့သို့ မဖြစ်မိစေရန် ကြိုးစားကြလေသည်။ ယင်းသို့ ကြိုးစားရာတွင် တစ်ဖက်စွန်းသို့ ရောက်သွားသူများလည်း ရှိကြ၏။ အနောက်တိုင်းသားများက ဒုက္ခတွေ့လျှင် (Grin and bear) သွားဖြုတ်ပြီး ခံတတ်ရမည်ဟု ဆိုကြ၏။ ဤအပြုအမူသည် မျက်နှာကလေးငယ်ငယ်နှင့် ခံခြင်းမျိုးထက် ကောင်းမွန်ခြင်းကား ယုံမှားဖွယ်ရာ မရှိပါပေ။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ အယူအဆမှာ သွားဖြုတ်ပြီး ရယ်ရယ်ပြုံးပြုံးနှင့် ခံခြင်းသည် ဟန်လုပ်ခြင်းတစ်မျိုးဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်၏။ သို့သော် ဟန်မလုပ်နိုင်ဘဲ မျက်ရည်ဝိုင်းခြင်းထက် ဟန်လုပ်ပြီး သွားဖြုတ်ခြင်းက ကောင်းခြင်းကို ဝန်ခံရန် အသင့်ရှိပါ၏။ သို့နှင့်လည်း သွားဖြုတ်၍ ခံခြင်းသည် ဟန်လုပ်ခြင်းသဘောမျိုး ပါရှိသည့်အတွက်ကြောင့် အကောင်းဆုံးသော ခံနည်းဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် မယူဆပါ။ ကျွန်ုပ်၏ ထင်မြင်ချက်မှာကား လောကဓံရှစ်ပါးကို အောင်မြင်သည်ဆိုသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဒုက္ခအကြီးအကျယ် ကြုံတွေ့ရသောအခါများ၌ သွားဖြုတ်ပြီး ခံကြသည် မထင်ပါ။ တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ညှိုးငယ်ခြင်း၊ ဝမ်းနည်းခြင်း၊ နှလုံးမသာယာ

ခြင်း၊ ပူပန်ခြင်း အစရှိသည့် အမူအရာ လက္ခဏာမျိုး အလျဉ်းကင်း၍
 ငြိမ်သက်ကြည်လင်သော မျက်နှာထားမျိုးဖြင့် ဣန္ဒြေရရ ခံတော်မူကြ
 သည်ဟု ထင်မြင်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်မှာ အာသဝေါကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်
 မဟုတ်ငြားသော်လည်း (စက်တိုင်တက်ရမည့် အမှုမျိုးလည်း မဟုတ်
 သောကြောင့်) တုန်လှုပ်လောက်အောင်မရှိ။ ဟန်လုပ်နေဖို့လည်းမလို။
 နဂိုအတိုင်း ကြံကြံခိုင်ခိုင်နှင့် ဣန္ဒြေရရ နေတတ်ဖို့လောက်သာ သတိပြု
 လျက်ရှိပါသည်။ လူထုမအမာက နောက်တစ်နေ့ထုတ် လူထုသတင်း
 စာတွင် ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင်နှင့် အဖမ်းခံသည်ဟု ကျွန်ုပ်အကြောင်း ရေးသား
 ခြင်းကို တွေ့ရသည့်အခါ “မဟုတ်ဘူးမအမာရေ၊ ဒီလိုမရေးပါနဲ့၊
 မှန်လည်းမမှန်ဘူး” ဟု ပြောပြရာတွင် မအမာသည် ကျွန်ုပ်ဆိုလိုသော
 အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ပါလေစ မပြောတတ်ပေ။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်ကျွန်ုပ်
 အထင်ရောက်လျက် ရှိသည်မှာကား ငါသည် ဟန်လုပ်ဖို့လိုသည့်
 အဆင့်အတန်းထက် မြင့်သည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

မျှော်လင့်ချက် မကိုက်ပုံ

ကျွန်ုပ်ကိုဖမ်းပြီး ထောင်ထဲသို့ ပို့လိုက်သောအခါ၌ မတုန်လှုပ်
 ခြင်း အကြောင်းတစ်ရပ်မှာ ထောင်ထဲ၌ အချုပ်ခံရခြင်းသည် မိမိသွားလို
 သောနေရာသို့ မသွားရခြင်းထက် ပိုပြီး ဒုက္ခရောက်စရာမရှိ။ ထောင်ထဲ
 ၌လည်း ငါ့ကိုလေးစားသည့် လူငယ်များနှင့် စကားစမြည်ပြောကာ
 အချိန်ဖြုန်းနိုင်သည်၊ စာဖတ်နိုင်သည်၊ တရား နှလုံးသွင်းနိုင်သည်၊
 စားချင်ရာ မှာစားနိုင်သည်။ (အစားသမားဖြစ်၍ အစားကလေးတော့
 သတိရပါသည်။) လမ်းလျှောက်နိုင်သည် စသည်ဖြင့် ထင်မိသော
 ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဇနီးနှင့် မအမာတို့ ပြန်သွားကြသော
 အခါ ထောင်မှူးများသည် ကျွန်ုပ်ထင်ခဲ့သည့်အတိုင်း အခြား နိုင်ငံရေး

အကျဉ်းသမားများရှိသည့်နေရာသို့ ခေါ်မသွားဘဲ အလွန် ကျဉ်းမြောင်းလှသည့် အုတ်တိုက်ခန်းကလေးထဲသို့ ခေါ်သွားကြ၏။ မေလ (ကဆုန်လ) ဖြစ်၍ အလွန်ပူပြင်းသည့် နွေရာသီ ဖြစ်ရသည့်အထဲတွင် တိုက်ခန်းကလေးသည် အနောက်ဘက်သို့ မျက်နှာမူလျက်ရှိသောကြောင့် သည်းမခံနိုင်အောင် ပူလောင်လှပါသည်။

ကျွန်ုပ်မှာ နွေရာသီသို့ရောက်တိုင်း ပြင်ဦးလွင်တက်ပြီး တစ်လကျော်ခန့် အပူရှောင်လာခဲ့သူဖြစ်လေရာ ဤနှစ်တွင်လည်း လူထုဦးလှအမှုတွင် သက်သေခံပြီးလျှင် ပြင်ဦးလွင်သို့ တက်ရန် ကြံရွယ်ချက်ရှိခဲ့သည်ဖြစ်၍ တိုက်ခန်းကလေးသည် အခြားလူများထက် ကျွန်ုပ်အား ပို၍ပူလောင်စေသည်ဟု ထင်မိပါသည်။ အသိလူငယ်များလည်း မတွေ့ရ၊ ရေလည်းမချိုးရ၊ လေတိုက်လည်းမခံရ၊ အစားအသောက်မှာလည်း အိမ်မှပို့ပါလျက် အလွန်ချာလှသည်။ ကျွန်ုပ် မှတ်မိသေးသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ထောင်ထမင်းဟင်းကို စားနိုင်ပါသည် ပြောသော်လည်း ဇနီးနှင့် မအမာတို့က ကျွန်ုပ်၏ စားကောင်းသောက်ဖွယ် တပ်မက်ခြင်းကို သိကြသည်နှင့် နေ့တိုင်း နံနက်စာ၊ ညစာ ပို့ကြဖို့ စီမံကြသည်။ နောက်တစ်နေ့၌ အိမ်မှပို့လိုက်သည့် ထမင်းဟင်း သံဆင့်ကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ ကြက်ရိုးနှင့် ခဲသီးချက်သည့် ဟင်းချို၊ သရက်သီးသနပ်နှင့် ငါးပိကြော်တို့ကို တွေ့ရ၏။ ဟင်းကောင်းမပါရှိချေ။ မအမာနှင့် ဇနီးတို့ ရောက်လာကြ၍ ဘူးထဲ၌ တွေ့ဆုံကြသဖြင့် ကျွန်ုပ်က မေးကြည့်သောအခါ ကြက်ရင်အုပ်ကြော်တစ်ခွက် ပျောက်နေကြောင်း သိကြရလေသည်။ ဘူးထဲမှ ကျွန်ုပ်၏ တိုက်ခေါင်းကလေးထဲသို့ ထမင်းသံဆင့်ကို ဆွဲပို့ရသည့် အကျဉ်းသမားသည် ကြက်ရင်အုပ်ကြော်ကို နုတ်ယူထားလိုက်ခြင်း ဖြစ်ရပေမည်။ ဤအကြောင်းကို ထောင်ပိုင်ကြားသည်နှင့် ထမင်းပို့ရန်အတွက် လူပြောင်းလဲပေးလေရာ ဟင်း

ကောင်းတစ်ခွက်လုံး မပျောက်တော့ဘဲ တစ်ဖဲ့တစ်ရွဲ့မျှ ပျောက်ခြင်းကို (ဟင်းအစအနများ တွေ့ရခြင်းအားဖြင့်) သိရပေသည်။ သို့သော် သူတို့လည်း ငတ်ရှာသည်ဟု အောက်မေ့၍ တိုင်တန်းခြင်းမပြုဘဲ သည်းခံလိုက်ပါသည်။

အာဃာတနှင့် နိဝိစက်ခြင်းလော

ကျွန်ုပ်အဖို့ရာ၌ အများဆုံး ဒုက္ခရောက်စေသော အခြင်းအရာမှာ အစားအသောက်မဟုတ်၊ နေ့ပူ၍ ညအိုက်ခြင်းနှင့် နံစော်ခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်ုပ် ဒုက္ခရောက်ရပုံကို အခြားတစ်နေရာ၌ ရေးသားဖော်ပြခဲ့ဖူးပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ဤမှတ်တမ်းတွင် အကျယ်တဝင့် ဖော်ပြရန် မကြံရွယ်တော့ပါ။ ဖဆပလအစိုးရက ကျွန်ုပ်အပေါ်၌ အာဃာတထားပြီး ညဉ့်ဆဲပုံရသည့် အပြုအမူကိုသာ ဖော်ပြလိုပါသည်။ ဖဆပလအစိုးရသည် လူထုခေါင်းကြီးတွင် ပါရှိသည့် ပြုစောထီးအကြောင်း ရေးသားချက်ကြောင့် ကျွန်ုပ်အား တရားစွဲပြီး ဖမ်းချုပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သိရ၏။ ပြုစောထီးမကောင်းခြင်းကို တစ်ပြည်လုံး သိရုံမက သူတို့ကိုယ်တိုင်လည်း သိ၍ ဟိုလိုပြောင်း၊ သည်လိုပြောင်း လုပ်ခဲ့ရ၏။ သည်အထဲကပင် ပုပ်စော်နံခြင်းကို ပုပ်စော်နံပါသည်။ ဤအတိုင်းဆိုလျှင် ဖဆပလ အစိုးရအဖို့လည်း နာမည်ပျက်မည်ကို စိုးရိမ်ရပါသည်ဟု သတိပေး ရေးသားမိသော ခေါင်းကြီးအတွက် ကျွန်ုပ်ကို တရားစွဲပြီး ဖမ်းချုပ်ထား၏။ ဤမျှဆိုလျှင်ပင် လွန်လှပါချေပြီ။ လွန်ပင်လွန်စေဦးတော့ ကျွန်ုပ်သည် ထိုလူစု၏ ဉာဏ်ပညာ နုနယ်ခြင်းကို သိပြီးဖြစ်၍ ခွင့်လွှတ်ရန် တတ်နိုင်ပါသေးသည်။ ယခုသော် ကျွန်ုပ်ကို ဖမ်းပြီး ထောင်ထဲတွင် သွင်းထားရုံမက လူသတ်မှု တရားခံများကို ကြိုးစင်သို့မတင်မီ ပိတ်လှောင်ထားသည့် လိုဏ်ခေါင်းကလေးထဲသို့

သွတ်သွင်း ပိတ်လှောင်ထားလေသေးသည်။ ဤအထဲတွင် ရာသီဥတု၏ ပူပြင်းမှုကလည်း ကျွန်ုပ်အား ဖြည့်စွက် နှိပ်စက်လိုက်သေးသည် ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်အပေါ်၌ အာဃာတစိတ်ထားဖြင့် တမင်တကာ ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်ခြင်း ဖြစ်ခဲ့ပါမူ အကြင်သူသည် ကျွန်ုပ်၏ ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်ခဲ့ရပုံများအကြောင်းကို ကြားရခြင်းအားဖြင့် ဝမ်းသာမည်ဆိုလျှင်လည်း သာပါစေ၊ နောင်တတရား ရလျှင်လည်း ရပါစေဟု အောက်မေ့မိပါသည်။

စာ ထန်ထန်ရေးခြင်း

ထိုရက်များ၌ ကျွန်ုပ်သည် ထောင်စည်းကမ်းများအကြောင်းကို ဘာမျှမသိ။ မည်သူနှင့်မျှလည်း တွေ့ဆုံခွင့်မရှိသည့်အတွက်ကြောင့် တိုက်ပိတ်ခံရခြင်းသည် ထောင်ထဲသို့ ရောက်ခါစ လူများအတွက် ထုံးစံတစ်ခုပေလောဟု ကျိတ်၍သာ ခံခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဘီကလပ်စ် ရသည်ဆိုပြီး တိုက်ခေါင်းကလေးထဲတွင် တစ်ယောက်တည်း နေရခြင်းအတွက် အံ့ဩမိပါ၏။ သုံးလေးရက်ခန့် ကြာလတ်သော် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကတော် ဒေါ်ခင်ကြည်၏မောင် မောင်သိန်းသည် ကျွန်ုပ်ကို ပိတ်ထားသည့် တံခါးအပြင်ဘက်မှ ချောင်းလျက် နှုတ်ဆက်သည်နှင့် ကျွန်ုပ်က မေးမြန်းစုံစမ်းရာတွင်မှ အကြောင်းမဲ့ တိုက်ပိတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သိရပါတော့သည်။ ထိုအခါ၌ကား ကျွန်ုပ် ဒေါ်ပွဖို့ နားလည်လာခဲ့လေပြီ။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်သည် ထောင်ပိုင် မစ္စတာ ကရစ်ရှု နားထံသို့ မည်သူ့အမိန့်နှင့် ကျွန်ုပ်ကို တိုက်ပိတ်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိလိုသည်ဟု ဒေါ်ပါပါ စာတစ်စောင် ရေးပို့လိုက်၏။ ထောင်ပိုင်သည် နေရာမရှိသည့်အတွက်ကြောင့်လိုလို ကျွန်ုပ်ကို ပြောသေးရာ ကျွန်ုပ်က မန္တလေးထောင်ကြီး တစ်ခုလုံးတွင် ကျွန်ုပ်အတွက် ဤတိုက်ခေါင်း

ကလေး တစ်ခုတည်းသာ ရှိသလော၊ မျက်နှာလိုအားရသဘောမျိုးနှင့် ကျွန်ုပ်ကို နှိပ်စက်သည်ဆိုလျှင် ခင်ဗျား ဦးခေါင်းထက်မှာ မီးထတောက် လိမ့်မည်။ သတိထားလိုက်ပါ စသည်ဖြင့် အထန်ဆုံးသော စကားလုံး များဖြင့် ရေးသားပေးပို့လိုက်သည်တွင်မှ ထောင်ပိုင်သည် ကျွန်ုပ်အား ထောင်ဆေးရုံပေါ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ထားပါတော့သည်။ ဆေးရုံပေါ်တွင် လည်း တစ်ခြမ်းလုံးကို ကျွန်ုပ်အတွက် ရှင်းလင်းပြီး တစ်ယောက်တည်း ထားပါလေသည်။ သို့သော် အပူဒဏ်နှင့် အနံ့စော်ကင်းခြင်းကြောင့် ကျေနပ်ပါသည်။ တိုက်ပိတ်ခံရခြင်းမှာ ခြောက်နေ့နှင့် ခြောက်ည ဖြစ်လေရာ ဖဆပလအစိုးရ၏ ကောင်းမှုကြောင့် ကျွန်ုပ်၏ သဘာဝ၌ နောက်ဆုံးပေါက်လာသည့် မာထက်သော ဆူးကြီး တစ်ချောင်းပေ တည်း။ (ကျွန်ုပ်၏သဘာဝ၌ ဖြူကောင်သဖွယ် ငယ်စဉ်ကတည်းက ပေါက်ခဲ့သည့် ဆူးများအကြောင်း ရေးသားဖော်ပြခြင်းကို မှတ်မိသူများ သည် ဆူးမပေါက်သည်မှာ အတန်ကြာလေပြီဟု သတိရကောင်း ရကြ ပေလိမ့်မည်။ ဆူးဟူသည်မှာ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းဟူ၍ မယူဆကြစေလိုပါ။ ကျွန်ုပ်၏ သဘာဝကို ချဉ်စူးတူးခါးအောင် ပြုလုပ်တတ်ခြင်းဟူ၍သာ နားလည်ကြစေလိုပါ သည်။)

တွေးကြံ ထင်ကြပုံ

ထောင်ထဲ၌ လေးလနှင့် ၂၂ ရက် နေခဲ့ရပြီးနောက် ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ တစ်ရက်နေ့တွင် တရားသူကြီးသည် ကျွန်ုပ်ကို စွဲချက်မတင်ဘဲ (Discharge) တရားရှင်လွတ်ဖို့ အမိန့်ချလိုက်လေ၏။ ထောင်မှ လွတ်ရသည်ဆိုလျှင် ဝမ်းသာကြစမြဲဖြစ်သော်လည်း ကျွန်ုပ် အဖို့မှာ တိုက်ပိတ်ရာမှ ထုတ်ပြီး ဆေးရုံပေါ်သို့ ပို့လိုက်စဉ်ကထက် ပို၍ ဝမ်းသာသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ဝမ်းမသာနိုင်အောင် ဖြစ်ရပုံမှာလည်း

ကျွန်ုပ်အား လွတ်ပစ်လိုက်သည့် တရားသူကြီးမှာ ရက်ပိုင်းလောက် အတွင်းမှာပင် ကျောက်ဖြူသို့ ပြောင်းရွှေ့လိုက်သည်ဟူသော သတင်းကို ကြားရသောကြောင့်ဖြစ်၏။ ဤအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ တောင်တောင်မြောက်မြောက်ပြောသံများ ကြားရ၏။ ဟုတ်ချင်မှလည်း ဟုတ်ပေမည်။ အကယ်၍ လူအများ တွေးထင်ကြသည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်ကို လွတ်ပစ်ခြင်းကြောင့် တရားသူကြီးကို နယ်ပြောင်းရွှေ့ပစ်ခြင်း မှန်ခဲ့ပါလျှင် ကျွန်ုပ်သည် သူ့အတွက် ထောင်ထဲသို့ ပြန်ဝင်ရန် အသင့်ရှိသည်ဟု အောက်မေ့ဖူးပါသည်။ ဤသို့သောစိတ်ကူး ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမှာ ကျွန်ုပ်သည် အလွန်တရာ စိတ်နှလုံးကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်သောကြောင့်ဟူ၍ ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်။ ကျွန်ုပ်၌ အကျိုးရှိသည်ထက် သူ၌ ပို၍ အကျိုးယုတ်လေသလောဟု တွေးတောမိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်အဖို့ရာ၌ကား ထောင်ထဲ၌ လေးငါးလ နေလိုက်ရကတည်းက အတော်ကျင့်သားရသွားသည့်ပြင် ဟိုသွားသည်သွားမလှုပ်ရှားရရုံမှတစ်ပါး ထောင်သည် ကျွန်ုပ်အတွက် ကြောက်မက်ဖွယ်ရာသော ဌာနကြီးတစ်ခု မဟုတ်ဟူ၍ မြင်လာသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ (ဝမ်းသာစရာနှင့် ဝမ်းနည်းစရာတို့ ပူးတွဲကပ်ပါတတ်ခြင်းမှာ ကျွန်ုပ်၏ ဇာတာအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။)

ကိုဘငြိမ်း

ကျွန်ုပ်၏ မှတ်တမ်းတွင် အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များအပေါ်၌ မကျေနပ်မှုရှိလျှင် မကျေနပ်သည့်အလျောက်၊ ကျေနပ်စရာကို ကျေနပ်သည့်အလျောက် ရေးသားဖော်ပြခဲ့ဖူးခြင်းများကို စာဖတ်သူတို့ သတိပြုမိကြပေလိမ့်မည်။ တရုတ်ပြည်သို့သွားစဉ်က ကိုဘငြိမ်းအပေါ်၌ ကျွန်ုပ် မကျေနပ် ဖြစ်ခဲ့ရဖူးပုံကို ဖော်ပြခဲ့သည်ဖြစ်ရာ သူ၏ ကျေနပ်ဖွယ်သော အကြောင်း

အရာကို မဖော်ပြခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ် တရားလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ ထောင်ထဲ၌နေရစဉ် ကျွန်ုပ်၏ အိမ်သူအိမ်သားများ နေရေးထိုင်ရေးအတွက် လူထုမအမာတို့က တာဝန်ယူသည့်ပြင် ကျွန်ုပ်တို့၌လည်း အလုပ်ကလေးအနည်းငယ်ရှိသည့်အတွက်ကြောင့် ငွေကြေးအတွက် ပူပင်ခြင်းမရှိ။ မည်သူ၏ အထောက်အပံ့ကိုမျှ စောင့်မျှော်ရန် မလိုအပ်သော်လည်း ကျွန်ုပ် မမျှော်လင့်သည့် အသိမိတ်ဆွေနှစ်ယောက် သုံးယောက်တို့က ငွေကြေးနှင့်ပတ်သက်၍ အကူအညီလိုခဲ့လျှင် ပြောသာပြောပါဟု မစိုးအား ပြောကြပါပေသည်။ ၎င်းတို့အနက်တွင် ကိုဘငြိမ်းကား ကျွန်ုပ် အမှတ်အရဆုံးသော မိတ်ဆွေဖြစ်လေသည်။ မန္တလေးသို့ ရောက်လာတိုင်း “အစ်မကြီး သုံးလောက်ကြရဲ့လား၊ ကျွန်တော့်ကို ပြောနော်၊ အားမနာနှင့်” ဟု ကျွန်ုပ်၏ ဇနီးအား မေးဖော်ရသည်ဟု မစိုးက ပြော၍ သိရပါသည်။ ထို့ပြင် ကျွန်ုပ်ကိုတွေ့ရန် ထောင်ထဲသို့ ဝင်လာကြသည့် ဒေါက်တာ ဦးအေးမောင်၊ သိန်းဖေမြင့်နှင့် မုံရွာ အမတ် လေးငါးယောက်တို့အနက်တွင် ကိုဘငြိမ်းလည်း ပါလာလေရာ ကိုဘငြိမ်းသည် ကျွန်ုပ်အတွက် ဝမ်းနည်းပုံအရဆုံးသော မျက်နှာထားကို ကျွန်ုပ် မြင်လိုက်ရသည်။ ဤလူစုအနက်တွင် ကိုဘငြိမ်းသည် ကျွန်ုပ်နှင့် အများဆုံးဆက်ဆံမှုရှိသူတစ်ယောက် ဖြစ်သောကြောင့်သာ မဟုတ်။ တရုတ်ပြည်သို့ အတူသွားကြစဉ်က တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အံ့ပြန်အလှန် မကျေနပ်မှုကလေးများ ရှိခဲ့ဖူးခြင်းကိုလည်း သတိရသည့်လက္ခဏာနှင့် ထိုအတွက် နောင်တရသည့် သဘောမျိုးလည်း ပါရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ် အကဲခတ်မိသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျွန်ုပ်၏စိတ်ထဲ၌ကား ကိုဘငြိမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ မပြေပြစ်သည့် အဖုအထစ်ကလေးများ ရှိနေခဲ့ပါလျှင် ထိုနေ့မှစ၍ လုံးလုံးကြီး ချောမောပြေပြစ်သွားသည်ဟု ဖော်ထုတ်ရေးသား လိုက်ပါသည်။

သခင်ချစ်မောင်

ကျွန်ုပ်သည် သခင်ချစ်မောင်အား အမည်ကို ကြားရုံမျှသာ ကြားရဖူး၍ ကျွန်ုပ် ထောင်ထဲမှ လွတ်လာသောအခါတွင်မှ ပထမအကြိမ်တွေ့ရဖူးပါသည်။ တစ်နေ့သ၌ သခင်ချစ်မောင်နှင့် ကိုအောင်သန်း (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏အစ်ကို) တို့သည် ကျွန်ုပ်၏အိမ်သို့ ဝင်လာကြ၏။ သခင်ချစ်မောင်က “ဆရာကြီးကို ဈေးချိုနားမှာ ဘိုင်စကယ်စီးသွားတာမြင်လိုက်လို့ ကျွန်တော် ဝမ်းသာလိုက်တာခင်ဗျာ” ဟု စ၍ပြော၏။ ကိုဘငြိမ်း အစရှိသည့် ကျွန်ုပ်ကို ခင်မင်သော လက်ဝဲသမားများက ကျွန်ုပ် အသက်ကြီးပြီဖြစ်၍ ဘိုင်စကယ်စီးဖို့ တောင်းပန်တတ်ကြသည့်အထဲတွင် သခင်ချစ်မောင် တစ်ဦးတည်းသာလျှင် ထိုအတွက် ဝမ်းသာသည်ဟု ပြောသူရှိသောကြောင့် ကျွန်ုပ်အဖို့ အမှတ်တရဖြစ်မိ၏။ “ကျွန်တော်ဖြင့် ဆရာကြီးရဲ့ ကျန်းမာရေးကောင်းတာကို မြင်ရလို့ သိပ်အားရတယ်ခင်ဗျာ၊ ဘိုင်စကယ်တောင် စီးနိုင်သေးတာပဲ” ဟု ထပ်ဆင့်၍ ရှင်းပြောလေသည်။ ဆက်လက်၍ စကားပြောကြရာတွင် ကျွန်ုပ်ကို လေးစားသည့် လက်ဝဲနိုင်ငံရေးသမားများအနက်တွင် တွေ့လျှင်တွေ့ချင်း အပြန်အလှန် ကျေနပ်ပုံရသူများကား နံပါတ်တစ် သခင်ချစ်မောင်ဖြစ်၍ နံပါတ်နှစ် ဗန်းမော်တင်အောင် ဖြစ်လေသည်။ ဤလူနှစ်ယောက်ကား ကျွန်ုပ်ကို ရိုသေကိုင်းရှိုင်းပုံရခြင်းအရာတွင် တူညီကြ၍ အပြောအဆို သိမ်မွေ့ခြင်းမှာလည်း နင်လားငါလား ဆိုလောက်ပေရာ ဘာသာရေး၌ ကိုင်းညွှတ်ခြင်းမူကား သခင်ချစ်မောင်က သာသည်ဟု ကျွန်ုပ် အကဲခတ်မိသည်။ လက်ဝဲသမားဆိုလျှင် ဒိုးဒေါက်သမားများသာ များကြလေရာ (ကျွန်ုပ်လည်း ပါဝင်သည်။) ဤလူနှစ်ယောက်မှာမူ ပျော့ပျောင်းသိမ်မွေ့သော အမူအရာရှိခြင်းတွင် ‘မွေးထူးရေခြား’ဆိုလောက်၍ တစ်ကြိမ်မျှစီ တွေ့ဖူးကတည်းက ကျွန်ုပ်၏ နှလုံး

ထဲ၌ စွဲလျက်ရှိကြခြင်းကို သတိပြုမိသည်။ (ကျွန်ုပ်ကိုယ်နှိုက်က ဒိုးဒေါက်သမားဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် သာ၍ ထိခိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသလော မပြောတတ်ပေ။) ကျွန်ုပ်က နိုင်ငံရေးသမားတွေထဲမှာ သခင်ချစ်မောင် နှစ်ယောက်ပါကလားဗျာ၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်တတ်တယ်ဗျာ၊ ဘယ်သူကအရင် သခင်ဖြစ်တာလဲဗျ” ဟု မေးမိရာ သခင်ချစ်မောင်က “ကျွန်တော်က နံပါတ်တစ်ပါ ဆရာကြီး” ဟု ပြုံးရယ်ကာ ပြောသွားလေသည်။ ထိုနေ့မှစ၍ ကျွန်ုပ်လည်း ရန်ကုန်သို့ရောက်တိုင်း သူ၏အိမ်သို့ မဝင်မနေ သဘောထား၍ သူကလည်း ရောက်တိုင်းဝင်ပြီး ကန်တော့လေ့ရှိသည်။ တရားဓမ္မအယူအဆနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်ကို ကြည်ညိုသည့်အလျောက် ကန်တော့သူများ ရှိကြသော်လည်း နိုင်ငံရေးသမားအနက်မှမူ သူတစ်ယောက်တည်း ထူးထူးခြားခြား ကြုံရဖူးပါသည်။

ဗန်းမော်တင်အောင်

ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက် မဟုတ်သော်လည်း ထောင်ထဲ၌ ငါးလခန့်နေခဲ့ရ၍ လွတ်မြောက်လာသည့် နောက်တွင် လက်ဝဲနိုင်ငံရေးသမားများလည်း ကျွန်ုပ်အား လူတစ်လုံး သူတစ်လုံးအနေဖြင့် အသိအမှတ်ပြုလာကြသည့် လက္ခဏာရှိ၏။ ဂျပန်ခေတ်၌ ဗန်းမော်တင်အောင်သည် ကျွန်ုပ် တည်းခိုလျက်ရှိသော ဇရစ်ချောင်ရွာအနီးသို့ ရောက်၍ ကျွန်ုပ်အကြောင်းကို ကြားခဲ့ရသည်ဟု ပြောဖူးသော်လည်း သူနှင့် ပထမအကြိမ် တွေ့ရဖူးခြင်းမှာ ကျွန်ုပ်ထောင်မှ လွတ်လာပြီးသည့်နောက်တွင်မှ ဖြစ်၏။ သူ့ခမျာမှာ ထောင်ထဲ၌ နေရသော နှစ်ပရိစ္ဆေဒ အတော်ကြာရှည်သည်ဖြစ်၍ ရန်ကုန်သို့ ကျွန်ုပ်ရောက်တိုင်း ထောင်ပြင်၌ သူရှိချင်မှ ရှိတတ်၏။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၌ (ကျွန်ုပ်အထင်) ရန်ကုန်သို့ ကျွန်ုပ်ရောက်သွား၍ ထောင်ပြင်သို့ သူ့

ရောက်နေခိုက်နှင့် ဆုံစည်းတိုက်ဆိုင်မိရာတွင် ဗန်းမော်တင်အောင်သည် ကျွန်ုပ်ထံသို့ ရောက်လာ၏။ ဤလူငယ်ကား (မျက်ခုံးတုတ်သော ကြောင့်သာမဟုတ်) တစ်ကြိမ် မြင်တွေ့ရလျှင် မမေ့နိုင်စကောင်းသော လူငယ်တစ်ယောက်ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်ကို လေးစားသည်ဆို၍ တွေ့ဆုံရန် လာသော လူငယ်များသည် (များသောအားဖြင့်) သူတို့၏ အကြောင်း ခြင်းရာကလေးများကို ပြောပြခြင်းအားဖြင့် ခေသောလူတစ်ယောက် မဟုတ်ပါဆိုခြင်းကို တင်ပြခြင်းအားဖြင့်လောက်သာ ကျေနပ်ကာ ပြန်သွားတတ်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်ကလည်း မိမိအကြောင်းကို (တစ်ရံဆံလူ များအား) အပြောပျင်းသူတစ်ယောက် ဖြစ်သည်နှင့် ၎င်းတို့သည် ကျွန်ုပ်အကြောင်းကို ဘာမျှ သိမသွားကြပေ။ ဗန်းမော်တင်အောင်မူကား ထိုကဲ့သို့မဟုတ်ချေ။ အိမ်သို့ ရောက်လာကတည်းက စကားပြောခြင်း၌ သူ့အလှည့်မယူဘဲ ကျွန်ုပ်ကိုသာ အများဆုံး အလှည့်ပေးပြီး တတ်နိုင် သမျှ နှိုက်ယူသွားသူတစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။ ကျေနပ်ဖွယ်ကောင်း သော အခြင်းအရာတစ်ခုမှာ ဗန်းမော်တင်အောင်သည် ကျွန်ုပ် ပြော စကားများကို ပေါ့ပေါ့ဆဆ သာမန်ကာလျှံကာ နားထောင်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ သူ့အိမ်သို့ ပြန်ရောက်သောအခါ၌ ကျွန်ုပ်အကြောင်းကို စာတစ်အုပ် ရေးထုတ်တော့မည့်နယ် အထူးတလည် ဂရုတစိုက် လေး လေးစားစား မှတ်သားနာယူနေသည့် အမူအရာမျိုးကို ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြသူတစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။ ဗန်းမော်တင်အောင်က ကျွန်ုပ်ကို မည်ကဲ့သို့ မှတ်ချက်ချသည်မပြောတတ်။ ကျွန်ုပ်ကမူ ဤခေတ် ဤ အခါမျိုးတွင် လူကြီးနှင့် ဆက်ဆံပုံနှင့်ပတ်သက်၍ ရှာမှရှားသော လူငယ်တစ်ယောက်ဖြစ်ပေသည်။ အတော် လူကင်းပါးသော ကျွန်ုပ်၏ ခယ်မ (ညီ၏မယား) သည် ဗန်းမော်တင်အောင်လာတိုင်း သတိနှင့် စောင့်ကြည့်ကာ အကဲခတ်လျက်ရှိရာ ပြန်သွားသောအခါ၌ ချီးကျူး၍

မဆုံးအောင် ရှိပါတော့သည်။

စာရေးဆရာ သုခ

ကျွန်ုပ်အား လေးစားသည်ဟု ဝန်ခံကြသော စာရေးဆရာများမှာ များသောအားဖြင့် လက်ဝဲသမားများ ဖြစ်ကြလေရာ လက်ဝဲမဟုတ်သူ များအနက်မှ ကျွန်ုပ်ကို ကြည်ညိုလေးစားကြောင်း ဖော်ထုတ်ဝန်ခံသည့် စာရေးဆရာသည်ကား သုခပင်ဖြစ်သည်။ သုခ၏ ထူးခြားချက် တစ်ခု မှာကား သူသည် မန္တလေးသို့ ရောက်သည့်အခါတိုင်း ကျွန်ုပ်၏ နေအိမ် သို့ ဝင်လာ၍ ကျွန်ုပ်အဖို့ဖြစ်စေ၊ ဆရာကတော်ဖို့ဖြစ်စေ လက်ဆောင် ကလေးတစ်ခုခု အမြဲယူလာတတ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အထူးချစ်ဖို့ ကောင်းသည်မှာကား သူ့ကိုယ်တိုင် လက်ဆောင်မပါသော အခေါက် များတွင် လက်ဆောင်ပါလာသူ တစ်ယောက်ယောက်ကို ခေါ်လာတတ် ၏။ တစ်ခါက သူသည် ငွေ ၅၀ ကျပ် ကန်တော့မည့် ဇာတ်လိုက် မင်းသား ဇေယျကို ခေါ်လာခဲ့ဖူးသည်။ သို့ရာတွင် အကောင်းနှင့်အဆိုး ပူးတွဲကပ်ပါတတ်သည့် ဇာတာရှင်တစ်ယောက်ဟူ၍ ဖော်ပြခဲ့ဖူးသည့် အတိုင်း သုခနှင့် ဇေယျတို့ ပြန်သွားသည့် နောက်တစ်ရက်တွင် ကျွန်ုပ် မှာ အအေးမိ၍ ဆေးထိုးရသည်နှင့် ဇေယျက ကန်တော့ခဲ့သည့် ငွေ ၅၀ ကျပ်သည် ကျွန်ုပ်၏လက်တွင် မတည်ဘဲ ဆရာဝန်၏လက်သို့ လွှဲပေးလိုက်ရပါသည်။ သုခ၏ အခြားသော ထူးခြားချက်တစ်ခုမှာ လည်း စာရေးဆရာများအနက်တွင် ဘာသာရေးကို အကိုင်းရှိုင်းဆုံးလူ တစ်ယောက်ဖြစ်၏။ ကိုင်းရှိုင်းခြင်းဆိုရာ၌ သာမန်ဥပုသ်သီတင်း ဆောက်တည်ခြင်းမျိုးလောက်သာမက ကံကံ၏အကျိုးကို လေးနက်စွာ ယုံကြည်သူတစ်ယောက်ဟူ၍ ကျွန်ုပ် အကဲခတ်မိသည်။ သုခသည် ဓမ္မဆရာမဟုတ်သည့် သူ့ထက် အသက်ငယ်သော လောကီမှုရေးရာ

ဆရာဖြစ်သည့် အေဝမ်းမောင်တင်မောင်အား ခူးတုပ်ဦးချကာ ကန်တော့ခြင်းမှာ သူ၏ နိဝါတသဘောကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်၍ ကျွန်ုပ် ချီးကျူးမိသည်။ သူသည် ကျွန်ုပ်၏ လောကုတ္တရာရေးရာ စာပေများကို စိတ်ဝင်စားခြင်းရှိသော်လည်း မဂ်ပေါက်ဖိုလ်ရောက် အားထုတ်ဖို့ ဆန္ဒ မပြင်းထန်သေးကြောင်း ဝန်ခံလေရာ ကျွန်ုပ်က လောကီရေးဘက်၌ အကျိုးပေးလျက်ရှိခိုက်တွင် တရားအားထုတ်ဖို့ ဆန္ဒပြင်းသူ ရှိခဲ့လှကြောင်း ပြောပြခြင်းကို ရယ်မောကာ ဝန်ခံလေသည်။ သုခသည်လည်း ကျွန်ုပ်တွေ့ဖူးသည့် ပညာသည်များအနက်တွင် လူထူးတစ်ယောက်ဟူ၍ အသိအမှတ်ပြုမိပါသည်။

အမှတ်တရ အဖြစ်အပျက်

ကျွန်ုပ် ထောင်ထဲ၌ရှိစဉ် အမှတ်တရရှိသော အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ဖော်ပြရပေဦးမည်။ ၎င်းမှာ ဩဂုတ်လတစ်လတည်းအတွင်း ကျွန်ုပ်၏ ဓမ္မမိတ်ဆွေသုံးဦးနှင့် တစ်ဦးတည်းသော သားတစ်ယောက် ကွယ်လွန်ကြခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ပထမဦးကွယ်လွန်သူမှာ မန္တလေးပြည်သူ့ဘဏ် မန်နေဂျင်းဒါရိုက်တာ ဦးဘမောင်ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်သည် လွန်ခဲ့သည့် သုံးလေးနှစ်လောက်ကတည်းက တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း ဦးဘမောင်၏ဘဏ်တိုက်သို့ ဦးထင်နှင့်အတူ သွား၍ မန္တလေးမြို့ရှိ တရားဆွေးနွေးရန် ဝါသနာရှိသော လူတစ်စုနှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးရာတွင် အပါအဝင် ပြုလုပ်ခဲ့၏။ ထိုလူစုအနက်တွင် ဒေါက်တာဆိုနီ၊ ဒေါက်တာ ချောဟန်၊ ရှေ့နေ မစ္စတာ ဘိုစံ၊ မစ္စတာ ဗားမား အစရှိသော လူမျိုးကွဲများလည်း ပါရှိသည်ဖြစ်သောကြောင့် လူအားလုံး ပါဝင် ဆွေးနွေးနိုင်စေရန် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဆွေးနွေးကြ၏။ ကျွန်ုပ်မှာ နှုတ်ဖြင့် လူစွမ်းပြချင်တတ်သော ဝါသနာ မရှိသည်ဖြစ်၍ ဆွေးနွေးပွဲများတွင်

နောက်တန်းက ထိုင်သူ (Back Bencher) တစ်ယောက်အဖြစ်နှင့်သာ ပါဝင်ခဲ့၏။ ကျွန်ုပ်ကား အလုပ်သမား၊ ထိုလူစုကား စာကလေး ဘာကလေး ဖတ်ဖူးသည့် အပြောသမားများဖြစ်ကြခြင်းကို သိသည်နှင့် ဆွေးနွေးရန် အကြောင်းအရာ ရှားပါးသောကြောင့် မိတ်ဖြစ်ဆွေဖြစ် သဘောနှင့်သာ တက်ရောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ အချို့ကမူ ကျွန်ုပ်အား ကွန်မြူနစ်တစ်ယောက်ဟူ၍ပင် ထင်မှတ်ကြပုံရ၍ ဘာသာရေး ဗဟု သုတရှိသည်ဟုပင် မထင်ကြချေ။ တစ်နေ့သ၌ တိုင်းပြည်တွင် အတ္တ ဝါဒီတစ်ယောက်အဖြစ်နှင့် ထင်ရှားလျက်ရှိသော စစ်ကိုင်း အရေးပိုင် ဟောင်း ဦးစံဖေရောက်လာ၍ သူ၏အတ္တဝါဒအကြောင်းကို လက်ချာ ပေးရာ မည်သူမှ ဆင်ခြေကန်ခြင်းမရှိဘဲ ရေငုံနေကြ၏။ ကျွန်ုပ်က ဗုဒ္ဓ၏ အနတ္တဝါဒကို ထိလျှင် မခံချင်တတ်ဘဲ တတ်သရွေ့ မှတ်သရွေ့ ကြံချင်သော်လည်း အင်္ဂလိပ်စကား မပြောသည်မှာ နှစ်ပေါင်း ကြာရှည် လှပြီဖြစ်၍ ထမင်းစားရေသောက်မျှလောက်သာ ပြောတတ်သလို ဖြစ်နေသည်နှင့် ဘာမျှမပြောဘဲ နားထောင်နေလိုက်သည်။ ဦးစံဖေ ပြန်သွားသောအခါ “ခင်ဗျားတို့ ဒီလိုပဲ ခံနေကြတော့မလား” ဟု ကျွန်ုပ်က မေးသည်တွင် အချို့က “ခင်ဗျားရေးချင် ရေးစမ်းဗျာ” ဟု တိုက်တွန်းကြ၏။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်သည် ရာထူးခန့်ထားရေး ဘုတ်အဖွဲ့ တွင် အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သော ဦးစံဖေထံသို့ အနတ္တဝါဒအကြောင်းကို အင်္ဂလိပ်လို စာရှည်ကြီးတစ်စောင်ရေးလိုက်ရာ သူကလည်း စာရှည် ကြီးတစ်စောင် ပြန်ရေးလိုက်၏။

ကျွန်ုပ်က ဒုတိယတစ်စောင် ထပ်ရေးရာ သူကပြန်၍ ရေး၏။ ကျွန်ုပ်၏ တတိယစာကိုမူ သူက မပြန်တော့ချေ။ ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းစာ များကို ဦးဘမောင်၏ ဓမ္မမိတ်ဆွေအဖွဲ့သို့ တင်ပြရာ ဒေါက်တာဆိုနီနှင့် ဝတ်လုံဦးသာကျော်တို့မှတစ်ပါး ကျန်သောလူများမှာ ကျွန်ုပ်ကို မနာလို

ကြသလိုလို၊ သူတို့ကိုယ်တိုင် အင်္ဂလိပ်လို ကောင်းကောင်းမတတ်၍ နားမလည်ကြသလိုလိုနှင့်ပင် မြဲ၍နေကြသည်။ ဒေါက်တာဆိုနီနှင့် ဦးသာကျော်တို့ကမူကား (အထူးသဖြင့် ဒေါက်တာဆိုနီက) ကျွန်ုပ်သည် စာရေးသောအခါတွင် လူတစ်ဖက်သား၏ နှလုံးသားကို ထိခိုက်အောင် ရေးတတ်ပေသည်ဟု ချီးကျူးပြောဆိုဖော်ရပေသည်။ ကျွန်ုပ်မှာ မန္တလေးသားတစ်ယောက် ဖြစ်သော်လည်း မန္တလေး၌ ထွန်းကားမည့်ပုံ မပေါ်ခြင်းကို ဤနောက်ပိုင်း၌ သာ၍ ထင်ရှားစွာ သိရပါသည်။ ဦးစံဖေ ကိုယ်တိုင်ကမူ မကြာသေးမီက ရန်ကုန်၌ တွေ့ကြရာတွင် (သူသည် ကျွန်ုပ်၏ ဒိဋ္ဌေဒိဋ္ဌမတ္တံ စာအုပ်ကို ဖတ်ပြီးပြီဖြစ်၍) “ခင်ဗျားဝါဒနဲ့ ကျွန်တော့်ဝါဒ အတူတူပါပဲဗျာ၊ တင်ပြပုံချင်း ကွဲနေလို့ပါ” ဟု ပြောနေသေး၏။ ကျွန်ုပ်ကမူ လက်မခံနိုင်ချေ။ ဦးဘမောင်မှာ တနင်္ဂနွေ ဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပရိသတ်အား အကျွေးအမွေးများနှင့် ကောင်းမွန်စွာ ဧည့်ခံသူဖြစ်လေရာ ရုတ်တရက် ကွယ်လွန်ကြောင်းကို ထောင်ထဲမှ ကြားရ၍ ယူကျုံးမရ ဖြစ်ရပါသည်။

သား သေခြင်း

ဗြိတိသျှဘားမား သူဌေး ဦးညွန့်နှင့် ပဲရောက်ဦးဆန်နီတို့ ရုတ်တရက် ကွယ်လွန်ခြင်းမှာလည်း ထောင်ထဲ၌ ကျွန်ုပ်၏စိတ်ကို ထိခိုက်လှသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးသည် ကျွန်ုပ်နှင့် ဓမ္မမိတ်ဆွေအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ပုံအကြောင်းကို တစ်နေရာ၌ ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ (ယခုအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်၌ ဓမ္မမိတ်ဆွေများသာမက တပည့်တပန်းများပင် ရှိနေပြီ ဖြစ်သော်လည်း) ထိုစဉ်ကမူ ကျွန်ုပ်အကြောင်းကို အထိုက်အလျောက် နားလည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ပင် ရှားပါးသေးသည်ဖြစ်၍ ပုဂ္ဂလသပ္ပာယ်အနေနှင့် လွန်စွာ နှမြောမိပါသည်။ ဦးညွန့်အားမူ နောက်ပိုင်းတွင် ကျွန်ုပ်

အားထုတ်ထားသည့် ဒိဋ္ဌေဒိဋ္ဌမတ္တံ ကျင့်စဉ်အကြောင်း ရေးသားထားသည့် စာအုပ်ကို မပြလိုက်ရခြင်းအတွက် အထူးတမ်းတ ဝမ်းနည်းလှသည်။ ကျွန်ုပ်၏ တစ်ယောက်တည်းသောသား စိုးနိုင်သည်လည်း (သမီးတစ်ယောက်တော့ ကျန်ပါသေးသည်) ကျွန်ုပ် ထောင်ထဲ၌ ရှိစဉ်ကပင် ကွယ်လွန်လေရာ အတန်နှီးရင်းသော မိတ်ဆွေသုံးယောက်နှင့် သားတစ်ယောက် တစ်ပြိုင်တည်းကဲ့သို့ ဆုံးရှုံးရခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်အဖို့ အလွန် ကံမကောင်းသော နှစ်တစ်နှစ်အနေဖြင့် အမှတ်အသားပြုမိ၍ ကျွန်ုပ်၏ အကုသိုလ်ကံသည် ဤမျှနှင့်ပင် လက်စသတ်ပါမည်လောဟု ထိုစဉ်က စိုးရိမ်ခဲ့မိပါသေးသည်။ သို့သော် သားသေခြင်းသည် ကျွန်ုပ်အဖို့ ယနေ့အထိ နောက်ပိတ်ဆုံး အကုသိုလ်ကံ အကျိုးဆက်ဖြစ်ခြင်းကို တွေ့ရ၍ တော်ပါသေးသည်။

အထင်လွဲကြခြင်းများ

ထောင်မှလွတ်လာသောအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်မှာ အသက် ၃၅ နှစ် အရွယ်ကတည်းက သင်္ကန်းဝတ်ပြီး တရားအားထုတ်ခဲ့ဖူးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အခြားသော နည်းပြဆရာများ၏ ကျင့်စဉ်ကျင့်နည်းအတိုင်း စမ်းသပ်အားထုတ်ဖူးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မာလုကျပုတ္တနှင့် ဘာတိယထေရ်တို့အား ဗုဒ္ဓဟောပြတော်မူခဲ့သည့် ဒိဋ္ဌေဒိဋ္ဌမတ္တံ ကျင့်စဉ်အရ အားထုတ်ဖူးခြင်းကိုလည်းကောင်း (ကျွန်ုပ်၏ စာပေတပည့် တပန်းများမှတစ်ပါး) တရားဂိုဏ်းဆရာများအနက်မှ လူသိ နည်းလှသေးသည်။ သို့ဖြစ်၍ မန္တလေးမြို့မှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေသည့် (Light of Buddha) ‘ဗုဒ္ဓရောင်ခြည်’ အမည်ရှိ မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်တွင် ‘ကျွန်ုပ်နားလည်သည့် သောတာပန်’ ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးထည့်လိုက်ရာ (ကျွန်ုပ်မှာလည်း ၎င်း

စာစောင်တွင် အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။) အခြားသော အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်များသည် ကျွန်ုပ်၏ ဆောင်းပါးကို လက်သံပြောင် လွန်းသည် ထင်သောကြောင့်ပေလော၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အကြောင်းကို သူပြောလူပြောမျှလောက်သာ ကြားဖူး၍ ကိုယ်တိုင် သောတာပန် ဖြစ်အောင် အားထုတ်ဖို့လည်း စိတ်မကူး၊ သောတာပန်အကြောင်းကို နိကာယ်ကျမ်းကြီးများ၌ ဗုဒ္ဓဟောတော်မူခဲ့ခြင်းများကိုလည်း မဖတ်ဖူး၊ အကယ်၍ ဖတ်ဖူးပါသည်ဆိုလျှင်လည်း သဘာဝကျကျ ရှင်းရှင်း ပြတ်ပြတ် စဉ်းစားတတ်သည့် (Clear Thinking) ပညာဉာဏ် ပါရမီခံ မရှိသောကြောင့်ပေလော၊ အတိုက်အခံ သတင်းစာသမားတစ်ယောက် ဖြစ်သည် ဆိုကတည်းက ကွန်မြူနစ်တစ်ယောက် ဖြစ်ရမည်ဟု ယူဆ သောကြောင့်ပေလော၊ အစိုးရက ဖမ်းဆီးအရေးယူသော စာရေးဆရာ တစ်ယောက်ကို မိမိတို့၏စာစောင်တွင် အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက် အဖြစ်နှင့် လက်ခံထည့်သွင်းထားခြင်းအားဖြင့် ဖဆပလအစိုးရ၏ ငြိုငြင်ခြင်းခံရလိမ့်မည်ဟု စိုးရိမ်ကြသောကြောင့်ပေလော မပြောတတ်။ ထောင်မှလွတ်လာ၍ မကြာမီအတွင်းပင် ကျွန်ုပ်အား အကြောင်းတစ်စုံ တစ်ရာမကြားဘဲ ဗုဒ္ဓရောင်ခြည် အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ထုတ်ပယ် ပစ်လိုက်ကြသည်။ (ထုတ်ပစ်မည်သာ ထုတ်ပစ်ကြသည်။ ထိုစာစောင် ကို ကမကထပြု၍ ထုတ်ဝေသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအား ဂဠုန်ဦးစောအမှု၌ ဖဆပလအစိုးရက ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထားရာတွင် ကျွန်ုပ်သည်ပင်လျှင် လူထုသတင်းစာမှ ကန့်ကွက်ရေးသားခဲ့ဖူးပါသည်။ ဤသည်မှာ ဟုတ် မှန်သည်ထင်သောဘက်မှ သတင်းစာဆရာတစ်ယောက်အနေဖြင့် ရေး သားဖူးခြင်းအတွက် ဂုဏ်ဖော်လိုသောကြောင့်မဟုတ်။ အမှန်ဘက်မှ ယုံကြည်ချက်အတိုင်း ရေးလေ့ရှိသော ကျွန်ုပ်အား အထင်လွဲကြခြင်း အတွက် မခံချင်လှသောကြောင့်မျှသာ ဖြစ်ပါသည်။)

အတင်း ဆရာလုပ်ချင်သူ

မြန်မာပြည်မှ ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အင်္ဂလိပ်လို ထုတ်ဝေကြသည့် ရောင်ခြည်အမည်ခံစာစောင်များသည် ကျွန်ုပ်၏ အရည်အချင်းကို အကဲခတ်ကြရာတွင် အတော် အောက်တန်းချထားပုံရ၏။ ဗုဒ္ဓရောင်ခြည်စာစောင်က ကျွန်ုပ်ကို အသိမပေးကြဘဲ အယ်ဒီတာအဖွဲ့မှ ထုတ်ပစ်လိုက်ကြပြီးသည့်နောက် ရန်ကုန်မှ ထုတ်ဝေသည့် ဓမ္မရောင်ခြည်စာစောင် အယ်ဒီတာကလည်း ဤနောက်ပိုင်းတွင် ကျွန်ုပ်ထံမှ ဆောင်းပါးတောင်းသည့် စာတစ်စောင် လက်ခံရရှိ၏။ ၎င်းစာတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်း ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ကျွန်ုပ်က ရေးပို့ပါလျှင် ဓမ္မရောင်ခြည် အယ်ဒီတာအဖွဲ့သို့ တင်ပြပြီး (သင့်လျော်သည်ထင်ပါက) ဓမ္မရောင်ခြည်စာစောင်တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြပါမည်ဟူ၍ ပါရှိလေသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဓမ္မရောင်ခြည်စာစောင်အတွက် ဆောင်းပါးရေးပေးပါရစေဟူ၍ တိုးလျှိုးတောင်းပန်ခဲ့ဖူးခြင်း မရှိပါ။ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ကျွန်ုပ်၏ဆောင်းပါးများသည် မဂ္ဂဇင်းများတွင် အပတ်စဉ် ပါလာပြီးသည့်နောက် (စာဖတ်ပရိသတ်၏ တောင်းပန်ချက်အရ) စာအုပ်အဖြစ်နှင့် ထွက်လာရာ ဒီဋ္ဌေဒိဋ္ဌမတ္တံ ကျင့်စဉ်ခေါ် ပထမတွဲမှာ တစ်နှစ်အတွင်း သုံးကြိမ်မျှ ရိုက်နှိပ်ခဲ့ရပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဘာသာရေးစာစောင်များ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စေတနာကို ကြည်ညိုပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်က သူတို့ထံ တပည့်ခံသည် မဟုတ်ဘဲ ကျွန်ုပ်အပေါ်၌ ဆရာလုပ်ချင်လွန်းရာကျသည့် ကော်ပီတောင်းနည်းမျိုးကို ကျွန်ုပ် နားမလည်နိုင်အောင် ရှိပါသည်။ အယ်ဒီတာတို့မည်သည့် ဆောင်းပါးရှင်များ၏ စာမူကို ဖတ်ရှုစစ်ဆေးရသော တာဝန်ရှိခြင်းမှာ ကလောင်သမားတိုင်း နားလည်ကြပြီးဖြစ်ပါသည်။ ယခုမှာမူ ကျွန်ုပ်၏ဆောင်းပါးကို မရေးရသေးမီက သူတို့၏ တပည့်

အဖြစ်နှင့် လက်အောက်ခံပြီး ရေးရမည်ဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ်မျိုး သက်ရောက်သော စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်ကို ကျွန်ုပ်ထံသို့ ကြိုတင်ပေးပို့ခြင်းမှာ အံ့ဩမဆုံး ရှိပါဘိသည်။ ကျွန်ုပ်၏ လောကုတ္တရာရေးဆောင်းပါးများကို ပရိသတ်က စိတ်ဝင်စားစွာနှင့် ဖတ်ရှုလျက်ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ကျွန်ုပ်သည် မည်သည့်ရောင်ခြည်အတွက်မျှ တပည့်ခံပြီး ဘာဆောင်းပါးမှ ရေးလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လှည့်စားခြင်း

တရားဟောသည့် ဓမ္မကထိကဖြစ်စေ၊ ကျမ်းပြုဆရာဖြစ်စေ မိမိတို့တတ်ကြောင်းကို တိုင်းပြည်သိစေလိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပြောဟောကြခြင်း၊ ရေးသားကြခြင်းက များ၏။ သူတစ်ပါး သိစေလိုသော စေတနာဖြင့် ပြောဟောပါသည်။ ရေးသားပါသည်ဟု ဆိုတတ်ကြသော်လည်း အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ထားကို အသေအချာ စစ်ဆေးလိုက်သည့်အခါ သူတစ်ပါးအပေါ်၌ ထားရှိသော စေတနာထက် မိမိတို့တတ်ကြောင်းကို ပြလိုသော ရည်ရွယ်ချက်က (ဘုရားရဟန္တာများကို ချန်လှပ်၍) ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ကဲလွန်ပိုမောက်ခြင်းကို တွေ့ရမည်ချည်းဖြစ်၏။ သူတစ်ပါးအတွက် သက်သက်အပင်ပန်းခံပြီး ပြောဟောပါသည်။ ရေးသားပါသည်ဟု ပြောကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ လှည့်စားထားကြခြင်းမျှသာဖြစ်၏။ လှည့်စားခြင်း အမျိုးမျိုးနှင့်ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓဟောတော်မူသည့် ဒေသနာတစ်ခုကို တွေ့ရသည့်အချိန်မှစ၍ ကျွန်ုပ်သည် မိမိကိုယ်ကို လှည့်စားသူများအနက် တွင် အပါအဝင် မဟုတ်တော့ချေ။ ဤသို့ဆိုခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် မိမိတတ်ကြောင်းကို ပြလိုသောသူတစ်ယောက် မဟုတ်တော့ဟု ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ပါ။ သူတစ်ပါးအတွက်လေး ဘာလေးနှင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်

မလှည့်စားဘဲ “ဒီနေရာတော့ ငါတတ်ကြောင်း ပြလိုက်ဦးမှပဲ” ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် တမင်တကာရေးသည့် လူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။ ယင်းသို့ဆိုလျှင် “မာနဖြစ်မနေပါလော” ဟု မေးကြပါက မာနဟူသည်မှာ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်သာ ပယ်နိုင်သည်ဟု ဗုဒ္ဓဟောတော်မူရာ မိမိ၌ရှိသောမာနကို ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ဝန်မခံဘဲ ပရိယာယ်နှင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လှည့်စားထားခြင်းအားဖြင့် မာနလည်း မပြုတ်၊ လျော့ပင်လျော့လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ သို့ရာတွင် ဤသို့ဆိုခြင်းအားဖြင့် မာနကြီးတစ်ခွဲသားနှင့် ဟောပြောသင့်သည်၊ ရေးသားသင့်သည်ဟူ၍ ဆိုလိုခြင်းကား မဟုတ်ပါ။ သိမ်မွေ့စွာ ပြောဟောတတ်ခြင်း၊ ရေးသားတတ်ခြင်းသည် ကောင်းသောအင်္ဂါတစ်ရပ်ဖြစ်ခြင်းကို ကျွန်ုပ် နားလည်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မလှည့်စားဘဲ ရိုးသားစွာ ဝန်ခံခြင်းသည်လည်း အလားတူ ကောင်းသော အင်္ဂါတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် ယုံကြည်ပါသည်။

ဘာကြောင့် ကျမ်းပြုသနည်း

ဟောပြောခြင်း၊ ရေးသားခြင်းဆိုင်ရာတို့၌ မာနအကြောင်းကို ရှင်းလင်းတင်ပြခြင်းမှာ ရည်ရွယ်ချက်ရှိသောကြောင့် ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ် သည် နှစ်ပေါင်းများစွာ အားထုတ်ခဲ့၍ လွန်ခဲ့သည့် ၁၀ နှစ်ခန့်လောက် ကတည်းက ဂေါတမဗုဒ္ဓ ဟောတော်မူခဲ့သည့် တရားဓမ္မနှင့်ပတ်သက်၍ လိုရင်းကို ရိပ်မိသည်ဟု ကျေနပ်လောက်သော အချိန်မှစ၍ လောကုတ္တရာနှင့်ပတ်သက်သည့် စာပေမျိုးရေးသားဖို့ အကြံဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် လောကုတ္တရာရေးရာနှင့် ပတ်သက်သည့် စာပေများကို မာမာဆတ်ဆတ်ရေးခြင်းထက် သိမ်မွေ့နူးညံ့စွာ ရေးခြင်းသည် သာလွန်သင့်လျော်သည်ဟု နားလည်ထားသည်ဖြစ်သောကြောင့် တရားဓမ္မကို ဆက်လက်

အားထုတ်ပြီး ဒေါသကုန်ခန်းသော အဆင့်အတန်းသို့ ရောက်ခါမှ ရေးပါတော့မည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထား၏။ သို့ရာတွင် ၁၉၅၆ ခုနှစ်၌ ဖဆပလ အစိုးရက ကျွန်ုပ်အား ကွန်မြူနစ်တစ်ယောက် ထင်သည့် လက္ခဏာနှင့် ဖမ်းချုပ်နှိပ်စက်ခြင်း၊ ဗုဒ္ဓရောင်ခြည်စာစောင်က ကျွန်ုပ်အား အယ်ဒီတာ အဖွဲ့မှ ထုတ်ပစ်ခြင်းတို့ကို ခံရသည့်အခါ ငါသည် သူတို့တစ်တွေထက် ဗုဒ္ဓဘာသာစစ်ကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်ကို နားလည်ကြောင်း၊ အခြားလူများ နားလည်အောင်လည်း သူတို့ထက် ရေးတတ်ကြောင်းကို ဖော်ပြလိုက်ဦးမှ တော်မည်။ တင်ပြဖို့ အချိန်တန်ပြီဟူ၍ (မာန၊ ဒေါသ အပြည့်အဝနှင့်ပင်) ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်ပါတော့သည်။ ဤအကြောင်းကို မသိကြသော စာဖတ်ပရိသတ်အချို့က ကျွန်ုပ်၏ စာများသည် မာလှသည်ဟု အပြစ်ဆိုသံများ ကြားရဖူးလေရာ အကြောင်းစုံသိသော အချို့ပရိသတ်ကမူကား “ဆရာကြီး မကျေနပ်မှု ကြုံတွေ့ရသောကြောင့် သာ ကျွန်တော်တို့ စောစောစီးစီး ဖတ်ခွင့်ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဤသို့ ဖြစ်ရခြင်းအတွက်ပင် ဝမ်းသာရဦးမလို ဖြစ်နေသည်” ဟု ပြောကြလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏စာများကို ပြန်လည်စစ်ဆေးသည့်အခါ ထောင်မှလွတ်လာပြီးသည့်နောက်တွင် နေရာတကာ မာလာသည်ဟုလည်း ထင်မိပါသည်။

ပျော်ပျော်ကြီးရေးသည့် ဆောင်းပါးများ

၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မတ်လထုတ် ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းမှစ၍ လောကုတ္တရာရေးရာ ဆောင်းပါးများ ရေးသားလာခဲ့ရာ ပထမတွင် တစ်ပုဒ်တလေမျှသာ ရွေးထည့်ဖို့ ကြိမ်သော်လည်း ပရိသတ်က ပွဲတောင်းသည်တစ်ကြောင်း၊ ရေးရင်းနှင့် ခံတွင်းတွေ့လာသည်တစ်ကြောင်းကြောင့် (ယခုအချိန်အထိ) ဆောင်းပါးပုဒ်ပေါင်း ၅၀ ခန့်မျှ ရေးပြီးခဲ့ပါလေပြီ။ ခံတွင်းတွေ့ပုံကို

mgyoe.com

ပြောရလျှင် ကျွန်ုပ်၏ တစ်သက်တာအတွင်း အချစ်ဝတ္ထုများ၊ (ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ရော၊ မှီးသောဝတ္ထုများပါ) ဘာသာပြန်များ၊ စွန့်စားခန်းများ၊ လျှို့ဝှက်သည်းဖိုဖွယ်များ၊ စုံထောက်ခန်းများ၊ သတင်းစာခေါင်းကြီးများ၊ အထွေထွေဆောင်းပါးများ စသည်တို့ကို ရေးရခြင်းထက် ဘာသာ ရေးခေါ် လောကုတ္တရာ ဆောင်းပါးများကို ရေးရခြင်းသည် အရသာ အရှိဆုံး၊ အမြန်ရှက်ဆုံး ဖြစ်ပါ၏။ ။ ရှုမဝ ကိုကျော်သည် ၁၉၅၈ ခုနှစ်၌ ကျွန်ုပ် နှစ်လခန့်မျှ မကျန်းမာသဖြင့် လစဉ် ရေးနေကျအတိုင်း ရှုမဝ မဂ္ဂဇင်းအတွက် လောကုတ္တရာရေးရာ ဆောင်းပါးများ မရေးသားနိုင်ဘဲ ရှိသော်လည်း စာမူခဆို၍ လစဉ် ပေးပို့ပါပေသည်။ ကျွန်ုပ်ဘက်က တင်ပြရလျှင်လည်း ရှုမဝကိုကျော်က ငွေရေးကြေးရေး အခက်အခဲနှင့် ကြုံရသည့်အခါများတွင် ဆောင်းပါးအတွက် ဉာဏ်ပူဇော်ခကို ခေတ္တမျှ လျှော့ပေါ့ယူပါရန် တောင်းပန်စာရေးဖူးက ကျွန်ုပ်က လောကုတ္တရာ ဆောင်းပါးများအတွက်ဆိုပါမူ လျှော့ပေါ့ရုံသာမက အလျဉ်းမပေးလျှင် လည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာပင် ဆက်လက် ရေးသားပေးပို့ပါမည်ဟု ပြန်စာရေးပို့လိုက်ဖူးပါသည်။ သို့ပါသော်လည်း ကိုကျော်သည် ဆောင်း ပါးများအတွက် ဉာဏ်ပူဇော်ခကို မပေးဘဲ နေခဲ့ဖူးခြင်း မရှိပါပေ။

အောင်မြင်သော ကျမ်းတစ်စောင်

ကျွန်ုပ်၏ လောကုတ္တရာ ဆောင်းပါးများနှင့် ပတ်သက်၍ အထူး ကျေနပ် အားရလှသည့် အခြင်းအရာတစ်ခုကို တင်ပြပါဦးမည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ၌ ကျွန်ုပ်သည် ရန်ကုန်သို့ တစ်နှစ်တစ် ခေါက် ဆင်းနေကျထုံးစံအတိုင်း ဆင်းသွားရာတွင် ရှုမဝကိုကျော်သည် ကျွန်ုပ် ရောက်တိုင်း တစ်ခေါက်တစ်ခါ မိတ်ဆက်ညစာစားပွဲ ကျင်းပသော ထုံးစံအရ စာရေးဆရာများကို ဖိတ်ခေါ်လေသည်။ ။ ၎င်းညစာ စားပွဲ၌

စာရေးဆရာအချို့သည် 'ရွှေဥဒေါင်း စာပေရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေရေး' အတွက် ဆိုကာ ငွေကြေးထည့်ဝင်ကြ၍ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းတွင် ပါရှိသော ကျွန်ုပ်၏ ဘာသာရေးဆောင်းပါးများကို တစ်တွဲပြီးတစ်တွဲ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေရန် ဆုံးဖြတ်ကြလေသည်။ ရှုမဝကိုကျော်ကမူ ထိုစာအုပ်များမှ ရရှိသည့် အမြတ်ငွေများမှာ ကျွန်ုပ်အတွက်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြ၏။

ကျွန်ုပ်၏ ဆန္ဒမှာမူ ထိုစာအုပ်များကို အမြတ်တင်၍ ရောင်းရန် အလိုမရှိသည်နှင့် ကိုကျော်နှင့် တိုင်ပင်ကြည့်ရာ ကိုကျော်က ကျွန်ုပ်မှာ တစ်သက်ပတ်လုံး စာရေး၍ စားနိုင်မည်မဟုတ်သောကြောင့် အိုစာမင်း စာအတွက် မှန်းရွယ်ထိုက်ကြောင်း ပြောသည်နှင့် ဆိတ်ဆိတ် နေလိုက် ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ဘာသာရေးဆောင်းပါးများသည် ဒိဋ္ဌေဒိဋ္ဌမတ္တံ ကိုယ်တွေ့ကျင့်စဉ်တည်းဟူသော အမည်ဖြင့် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပထမတွဲထွက်လာရာ တစ်လအတွင်း ကုန်သွား၍ တစ်နှစ်အတွင်း သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ရိုက်နှိပ်ရပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ဝတ္ထုစာအုပ်များကို ဤမျှထက် သုံးလေးဆမျှ တွင်ကျယ်စွာ ရောင်းချရသည် ဆိုစေဦးတော့ (ရောင်းရဖူးသည်ဟု မဆိုလိုပါ။) ဤတစ်ဝက်မျှ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ယခုမူ ဘာသာရေးဖြစ်ရုံသာမက ကိုယ့်ဘာ သာကိုယ် အားရပါးရ ရေးသားထားသည့် ဆောင်းပါးဖြစ်၍ မိတ်ဆွေများ နှင့်တကွ ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ကြသည်ထက် ပိုမိုအောင်မြင်ခြင်းကို တွေ့ ရ၍ အတိုင်းမသိ ဝမ်းသာလှပါသည်။ (ရတော့မှရစေ) ငွေတည်းဟူ သော မျှော်လင့်ချက်လည်း မထားရှိသောကြောင့် ကျွန်ုပ်၏ မျှော်မှန်း ချက်သည် အတော်ဖြူစင်သည်ဟု ထင်မိပါသည်။

ရဟန်းသည် တစ်ပန်းသာခြင်း
ကျွန်ုပ်၏ တပည့်တစ်ယောက်သည် ဒိဋ္ဌေဒိဋ္ဌမတ္တံ ကျင့်စဉ်စာ

အုပ်ကို ဤခေတ်တွင် အလွန်တရာ နာမည်ကျော်ကြားသည့် ဓမ္မကထိက ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးသို့ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းပြီးသည့်နောက် ဖတ်ပြီးလောက်သောအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်အား ဆရာတော်ကြီးထံသို့ ခေါ်သွား၏။ တပည့်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်၏စာအုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာတော်က မည်ကဲ့သို့ ဝေဖန်သည်ကို သူရောကျွန်ုပ်ပါ ကြားစေလိုသောကြောင့်ဖြစ်၏။ ဆရာတော်သည် ကျွန်ုပ်၏စာအုပ်ကို အဆုံးတိုင် မဖတ်ရသေးဘဲ တစ်ဝက်တစ်ပျက်မျှသာ ဖတ်ရသေးကြောင်း မိန့်တော်မူပြီးနောက် ကျွန်ုပ်၏စာအုပ် မည်မျှလောက် တွင်ကျယ်ပါသနည်းဟု မေးရာ ကျွန်ုပ်က အတော်အတန် တွင်ကျယ်ကြောင်း၊ မည်သည့်နည်းမဆို ကျွန်ုပ် မျှော်လင့်ထားသည်ထက် တွင်ကျယ်ပါကြောင်း လျှောက်ထား၏။ ဤတွင် ဆရာတော်က “ကျုပ် စာအုပ်များဖြင့်ဗျာ၊ ထွက်လာကုန် ထွက်လာကုန်၊ မြေကြီးနဲ့ ထိလိုက်ရတယ်မရှိဘူး” ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်က မည်သို့မျှ ပြန်မပြောဘဲ ပြုံး၍သာ နေလိုက်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ စိတ်ထဲ၌မူကား ဆရာတော်မှာ သူဌေးဒကာတပည့်များ ပေါသောကြောင့် အုပ်ရေ ၅၀၀ ဝယ်သူ၊ ၁၀၀၀ ဝယ်သူ၊ ၁၅၀၀ ဝယ်သူများက ဓမ္မဒါန ပြုလုပ်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်၏စာအုပ်မှာ မရှိမဲ့ရှိမဲ့နှင့် သုံးကျပ်ပေးပြီး ဝယ်ဖတ်ရခြင်းဖြင့် အုပ်ရေတွင်ကျယ်သည့်အရာတွင် မတူနိုင်သော်လည်း အလကားဝေသော စာအုပ်ဖြစ်၍ ဖတ်ချင်သူမှ ဖတ်လိမ့်မည်ဖြစ်သောကြောင့် စိတ်ဝင်စားစွာနှင့် ဖတ်ရှုသည့် အရေအတွက်မှာ ပိန်မသာလိမ်မသာ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု အောက်မေ့မိပါသည်။ ဤစိတ်ကူးသည် မာနမှ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် စိတ်ကူးတစ်ခုဖြစ်သည် မှန်သော်လည်း ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးကိုယ်၌က ယှဉ်ပြိုင်သည့် အသံမျိုး ထွက်လာသည့်အခါတွင် ကျွန်ုပ်က ဘာမျှပြန်မပြောဘဲ စိတ်ကူးဖြစ်ရုံမျှ ဖြစ်ပေါ်

ခြင်းအတွက် ခွင့်လွှတ်ထိုက်သည် ထင်ပါ၏။ လူပုဂ္ဂိုလ်ချင်းဖြစ်ပါမူ ကား စိတ်ကူးရုံနှင့်မပြီးဘဲ ဖော်ထုတ်ပြောဆိုလိမ့်မည် ဧကန်ဖြစ်သည်။

ကျန်းမာရေးလေးစားခြင်း

ကျွန်ုပ်၏ တစ်သက်တာ ရည်မှန်းချက်မှာ အခါခပ်သိမ်း ငြိမ်းချမ်းကြည်လင်သော စိတ်နှလုံး ရှိနေရေးပင်ဖြစ်ရာ ထိုအတွက် မိမိ၏ စိတ်ကို ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမတော်အတိုင်း တတ်အားသရွေ့ အလေ့အကျင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤငြိမ်းချမ်းကြည်လင်မှု ရှိနေရေးမှာ ကျန်းမာသောကိုယ်ရှိမှ ဖြစ်နိုင်ခြင်းကို နားလည်သည်ဖြစ်၍ ကျန်းမာရေးကိုလည်း ဂရုစိုက်ပါသည်။ များစွာသောလူတို့သည် မိမိတို့၏ ကြီးပွားရေး၊ စီးပွားရေးအတွက် အများဆုံး အလေးပေး၍ ဂရုစိုက်တတ်ကြသည်ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်မူကား စိတ်ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ကိုယ်ကျန်းမာရေးကို အများဆုံး အလေးပေးသူတစ်ယောက်ဖြစ်၏။ မည်သူမဆို မိမိတို့ အလေးပေးသည့်ဘက်၌ ထွန်းကားတတ်ခြင်းမှာ ယေဘုယျ သဘာဝဖြစ်လေရာ ကျွန်ုပ်မှာ စီးပွားရေးနှင့် ကြီးပွားရေးဘက်တွင် အချို့လူများကဲ့သို့ မထွန်းကားသော်လည်း ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ရောင့်ရဲကျေနပ်ရုံသာမက ထိုသူတို့နှင့်လည်း အခြေအနေချင်း မလဲနိုင်ပါ။ ကျန်းမာရေးအတွက် ဂရုစိုက်ရာ၌လည်း ကျွန်ုပ်သည် အသက်ရှည်လိုလှသော ကြောင့်မဟုတ်၊ အသက်ရှင်နေခိုက်တွင် ဖျတ်ဖျတ်လတ်လတ် ပေါ့ပေါ့ပါးပါး သွားသွားလာလာ နေနိုင်ရေးအတွက်မျှလောက်ကိုသာ ရည်ရွယ်ပါသည်။ ဤသည်မှာ လက်ရှိ၍ ရေးခြင်းမဟုတ်။ ကျွန်ုပ်၏ အသက်တာတွင် (ဝမ်းဝ ခါးလှသည်ဆိုလျှင်) စီးပွားရေးအတွက်ထက် ကျန်းမာရေးအရာကို ပို၍ ဂရုစိုက်သူဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာဆိုသော် ကျွန်ုပ်သည် ကျန်းမာရေးအတွက် နံနက်တိုင်း လေးနာရီထခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း

အတော်များခဲ့ပြီဖြစ်ရာ စီးပွားရေးအတွက်ဆိုပါက ဤမျှလောက် နှစ်ရှည်လများ ကြိုးစားလိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ အသက်ရှည်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍မူ ကျွန်ုပ်သည် အထိုက်အလျောက် ရှည်ချင်သည် မှန်သော်လည်း လူပုံထဲတွင် အသုဘကောင်ကြီးအနေဖြင့် ဝင်ရသည့် လူအိုကြီးတစ်ယောက်အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ လူထဲသို့ ဝင်မကောင်းဘဲ လူရာမဝင်သော ဧရာအိုကြီးအဖြစ်၌လည်းကောင်း ကြာရှည်စွာ တည်နေရခြင်းမျိုးကို တောင့်တခြင်းမရှိပါ။ လူအိုတစ်ယောက်သည် သားသမီးများကပင် ရွံချင်လာကြသောအဖြစ်၌ တည်နေရခြင်းအားဖြင့် အကျိုးမများ၊ သေချိန်တန်လျှင် သေရသောလူ၏အဖြစ်သည် မြတ်သည်ဟု ယူဆသူတစ်ယောက်ဖြစ်ပါသည်။ ဂေါတမဗုဒ္ဓသည် မိမိ၏ လုံ့လပယောဂအစွမ်းဖြင့် အသက်တစ်ရာပြည့်အောင် (အာယုကပ်တစ်ကပ်မျှ) အသက်ရှင်နေလိုက နေနိုင်သည်ဆိုပါလျက် အသက် ၈၀ အရွယ်တွင် အာယုသင်္ခါရ လွတ်တော်မူသည်ဆိုခြင်းမှာ လွန်စွာသဘာဝကျသည်ဟု ကျွန်ုပ်ယုံကြည်သည်။ အသက် ၇၂ နှစ် ပြည့်တော့မည်ဖြစ်သော ယနေ့အချိန်တွင် ရွယ်တူချင်းအနက်မှ ကျွန်ုပ်ထက် လျင်မြန်ဖျတ်လတ်သူ ရှားလိမ့်မည်ထင်သော်လည်း ဂေါတမဗုဒ္ဓ၏ အရွယ်တော်သည် ဘဝဇာတ်သိမ်းဖို့ အကောင်းဆုံးသော အရွယ်ပေတကားဟု စဉ်းစဉ်းစားစားနှင့် သဘောကျလျက်ရှိပါသည်။

လမ်းလျှောက်ခြင်း အလေ့

၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် သူရိယတိုက်အုပ် ဦးဘကလေးနှင့် ကျွန်ုပ်သည် ရန်ကုန်-မန္တလေးသို့ မီးရထားဖြင့် ခရီးအတူသွားကြစဉ် စကားစပ်မိကြ၍ လမ်းလျှောက်ခြင်းအကြောင်း ပြောကြ၏။ ဦးဘကလေးက သူသည် လွန်ခဲ့သော ၁၅ နှစ်ခန့်လောက်ကတည်းက နံနက်စောစောကြီး

လမ်းလျှောက်ခဲ့ကြောင်း၊ မည်မျှလောက် မိုးသည်းထန်သည်ဖြစ်စေ (၎င်း ၁၅ နှစ်အတွင်း) တစ်ရက်မျှ မပျက်ခဲ့ဖူးကြောင်း ပြောပြ၏။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က “နေမကောင်းထိုင်မသာ ဖြစ်လျှင်ကောဗျာ” ဟု မေးကြည့်ရာ “ကျွန်တော် မှတ်မိသလောက် ဒီအချိန်အတွင်းမှာ တစ်ခါမှ မဖျားဖူးဘူးဗျ” ဟု ပြန်ပြောလေသည်။ ဤတွင် ကျွန်ုပ် အလွန် အံ့ဩ၍ သူနှင့်ကျွန်ုပ် သိကျွမ်းလာခဲ့ကြသည့် (၁၉၁၇-၄၁ ခုနှစ်) ၂၄ နှစ်မျှသော အချိန်ကာလကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရာ ဦးဘကလေး နေမကောင်း၍ အလုပ်ပျက်သည်ဆိုခြင်းကို ကျွန်ုပ် တစ်ကြိမ်မျှ မမှတ်မိခြင်းကို ဝန်ခံပါသည်။ မီးရထားပေါ်၌ သူနှင့် စကားပြောစဉ် ကျွန်ုပ် လမ်းလျှောက်ခြင်း လေ့ကျင့်လာသည်မှာ တစ်နှစ်ကျော်ကျော်မျှသာ ရှိသေးပေရာ သူ၏စကားကို ကျွန်ုပ် ကြားရသောအခါ၌ ကျွန်ုပ် သည်လည်း သူကဲ့သို့ပင် ရက်မှန်မှန် လမ်းလျှောက်ဖို့ ကြိုးစားမည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ချလိုက်မိပါသည်။ တစ်ဖန် ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ရန်ကုန်သို့ ရောက်သွား၍ သမာဓိသတင်းစာတိုက်ဖြစ်သော ဦးဘကလေး၏ နေအိမ်သို့ သွားရောက်တွေ့ဆုံရာ ဦးဘကလေးမှာ ၁၉၄၅ ခုနှစ်လောက်က မော်တော်ကားမှောက်ခြင်းကြောင့် ပေါင်ကျိုးသွားပြီး လမ်းမလျှောက်နိုင်ရှာဘဲ ရှိနေခြင်းကို ဝမ်းနည်းစွာ တွေ့ခဲ့ရလေ၏။ ထို့နောက် တစ်နှစ်ခန့်မျှအတွင်း၌ပင် ဦးဘကလေး ကွယ်လွန်ကြောင်း ကြားသိရပါသည်။ ဤတွင် ကျွန်ုပ် ချက်ချင်း သတိရမိသော အခြင်းအရာတစ်ခုသည်ကား ဦးဘကလေးသည် လမ်းလျှောက်မှန်လှခြင်းကြောင့် တအံ့တဩ ကျန်းမာလာခဲ့သည်။ သူသည် လမ်းမလျှောက်နိုင်သော အခြေအနေတွင် ကြာရှည်စွာ အသက်မရှင်ဘဲ သေဆုံးရသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ကောက်နုတ်ချက်ကား လမ်းမှန်မှန်ကြီးလျှောက်ဖို့ အလေ့အကျင့် ပြုလုပ်ထားသူများသည် (အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာကြောင့်)

လမ်းမလျှောက်ဘဲ နေရသောအခါ၌ မြန်မြန်သေတတ်သည်ဟူ၍ပင် ဖြစ်၏။ မှန်သည်ဖြစ်စေ၊ မှားသည်ဖြစ်စေ ကျွန်ုပ်သည် ဤအယူအဆ ကို အလွန်သဘောကျသည်ဖြစ်၍ ထိုအချိန်မှစပြီး လမ်းလျှောက်သော အလေ့ကို ကြာရှည်စွာ အပျက်မခံတော့ဘဲ ရက်မှန်ရုံမက အချိန်ပါမှန်ဖို့ ကြိုးစားပါတော့သည်။

သို့ဖြစ်၍ ၁၉၄၈ ခုနှစ် မေလ ၃၁ ရက်နေ့၌ မအမာ၏ဖခင် ဦးထင်နှင့် စကားစမိကြ၍ နံနက်တိုင်း အတူ လမ်းလျှောက်ကြဖို့ သန္နိဋ္ဌာန်ချလိုက်ကြ၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိုးရွာမရှောင်၊ လေတိုက် မရှောင် လျှောက်ကြဖို့ ကတိထားကြသည့်အတိုင်း မှန်မှန်ကြီး လမ်းလျှောက် ကြရာ ၁၉၅၁ ခုနှစ်လောက်တွင် ဆရာလွင်နှင့် အခြားလူ သုံးလေး ယောက်ပင် လိုက်ပါကြသေး၏။ သို့ရာတွင် ထိုလူများသည် ကျွန်ုပ်တို့ ကဲ့သို့ ဇွဲကောင်းသူများမဟုတ်သည်နှင့် တဖြည်းဖြည်းတွင် ပြုတ်ကုန်ကြ ပါလေတော့သည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ်လောက်မှစ၍မူ မန္တလေး မြူနီစီပယ် အခွန်ဝန် (ယခု ပင်စင်စား) ဦးလူကလေးသည်လည်း ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ လမ်းလျှောက်ဖော် ရလာခဲ့သည်ဖြစ်၍ အခြားသော လမ်းလျှောက်သမား များက (ကျွန်ုပ်တို့သုံးယောက်၏ မှန်မှန်ကြီးတွဲခြင်းကို မြင်ကြသော ကြောင့်ထင်) သူရဲကောင်းသုံးယောက် (Three Musketeers) ဟု ခေါ်စပြုလာကြလေသည်။

ဝမ်းချူခြင်း

လမ်းလျှောက်ခြင်းသည် ကျန်းမာရေးအတွက် ကျွန်ုပ်အဖို့ အလေ့အမှန်တစ်ခု ဖြစ်လာသည့်နည်းတူ ဝမ်းချူခြင်းသည်လည်း ဒုတိယအလေ့တစ်ခုဖြစ်လာ၏။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၌ ကျွန်ုပ်သည် အမေ ရိကန်ပြည်ထုတ် ကျန်းမာရေးစာတစ်အုပ်ကို သဘောကျ၍ “အာဟာရ

ဖြင့် ကျန်းမာအောင်လုပ်နည်း” ဟူသောအမည်ဖြင့် ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့၏။ ။
 ၎င်းစာအုပ်တွင် ဝမ်းချူခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများ ဖော်ပြပါရှိသည်နှင့်
 ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် စမ်းကြည့်ရာ အကျိုးများကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ။
 ထိုနှစ်မှစ၍ ကျွန်ုပ်နှင့် ဦးထင်တို့သည် နေ့စဉ် ရေအေးနှင့် ဝမ်းချူခြင်း
 အလုပ်ကို ယနေ့တိုင် ယုံယုံကြည်ကြည်နှင့် မှန်မှန်ကြီး လိုက်နာ
 ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြ၍ ကြာလေ အကျိုးများကြောင်း တွေ့ရသည်နှင့်
 ကြာလေယုံကြည်လေ ရှိနေကြပါတော့သည်။ ။ အာဟာရဖြင့် ကျန်းမာ
 အောင်လုပ်နည်းစာအုပ်ကို ဖတ်ရ၍ လိုက်နာပြုလုပ်သဖြင့် အကျိုးများ
 လှပါသည်ဆိုသော စာများလည်း ဤနှစ်များအတွင်း မြောက်မြားစွာ
 လက်ခံရရှိ၏။ ။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်အဖို့မှာမူ တစ်ခါစွဲကပ်လျှင် ပျောက်ဖို့
 အလွန်ခဲယဉ်းသည့် နှင်းခုနာကြီး ရှင်းရှင်းပျောက်သွား၍ ဦးထင်အဖို့
 မှာလည်း ဝမ်းဗိုက်နှင့် ရင်ဘတ် တစ်ပြင်လုံးတွင် ကျရောက်သည့်
 ဆင်ညှင်းကြီး ပျောက်ကင်းသွားလေသည်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်မှာ
 သွားလေရာအရပ်သို့ ဝမ်းချူပုံ ဆောင်သွားကြသည်ချည်း ဖြစ်၏။ ။
 ၁၉၅၂ ခုနှစ်က တရုတ်ပြည်သို့ ကျွန်ုပ် သွားခဲ့ရာတွင် ဝမ်းချူပုံကို
 မထားခဲ့ဘဲ သုံးလေးရက်သွားရသည့် မီးရထားပေါ်၌ပင် ကတ်ကတ်
 သတ်သတ် ချူမိအောင် ချူခဲ့လေသည်။ ။ အတူသွားကြသော ကိုယ်စား
 လှယ်တော်များသည်လည်း ကျွန်ုပ်၏ ဝမ်းချူပုံအကြောင်းကို ဘယ်က
 ကြားကြသည်မသိ။ ။ ခေါင်းခဲလည်နာဖြစ်တိုင်း ကျွန်ုပ်ထံ ဝမ်းချူပုံ ငှားရန်
 လာကြလေသည်။ ။ ဦးထင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ယုံကြည်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏
 ခန္ဓာကိုယ်သည် အအေးမိခြင်း စသော အသေးအဖွဲ ရောဂါမျိုးကို ခုခံ
 ရန် မတတ်နိုင်ဘဲ ရှိချင်ရှိမည်။ ။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့၏ သွေးသား
 စင်ကြယ်မှုကြောင့် သွေးသားထဲတွင် နှစ်ရှည်လများ အခြေတည်ပြီးမှ
 ဖြစ်ပေါ်လာရသည့် ကင်ဆာ၊ တီဘီ အစရှိသော ရောဂါမျိုးမူကား

မစ္စကပ်နိုင် (ဝါ) အခြေမတည်နိုင်ဟူ၍ လှိုက်လှဲစွာ ယုံကြည်စိတ်ချ လျက် ရှိကြပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ယုံကြည်ချက်သည် သဘာဝကျ သည်ထင်သောကြောင့် အတော်အတန် ဆရာဝန်များ တွန်းလှန်ဖြိုဖျက် ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ဟု အသည်းစွဲ ယုံကြည်လျက် ရှိကြပါသည်။

ဆဋ္ဌမကဏ္ဍ

စာပေအရေးအသား

ကျွန်ုပ်သည် စာအုပ်တွင် အမည်ပေးထားသည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်၏ တစ်သက်တာ အဖြစ်အပျက်များနှင့် အတွေးအခေါ်များ ရောညှပ်ကာ ရေးသားတင်ပြခဲ့ရာ နိဂုံးချုပ်အနေဖြင့်မူ ကျွန်ုပ်၏ အတွေးအခေါ်နှင့် အယူအဆများ သက်သက်ကိုသာ ဖော်ပြရန် ကျန်ပါတော့သည်။

ကလောင်ဖြင့် အသက်မွေးသည့် စာရေးဆရာတစ်ယောက် လုပ်တော့ မည်ကြံလျှင် တတ်နိုင်သမျှ စာများများ ဖတ်ခြင်းသည် မရှိမဖြစ်သော အင်္ဂါရပ်တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ် ယုံကြည်သည်။ အချို့စာရေးဆရာ များက “ကျွန်တော်တို့တော့ စာများများ မဖတ်ဖူးပေါင်” ဟု ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခြင်းကို ကြားရဖူးရာ ပျင်းရိသောအနေဖြင့် ဝန်ခံခြင်းဖြစ်လျှင်ပင် ဆိုးရွားလှလေပြီ။ ထိုကဲ့သို့ မဟုတ်မူ၍ စာဖတ်ဖို့မလို၊ သူကိုယ်တိုင် စာမဖတ်ဘဲ စာရေးဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်လျက်ရှိသည်ဟု ပြောလိုခြင်း ဖြစ်ပါမူကား အလွန်အလွန် ဆိုးရွားသည်ဟု ဆိုသင့်သည်။ စာရေး ဆရာ မဟုတ်သူများအဖို့မှာ စာဖတ်ခြင်းသည် ဗဟုသုတအလိုငှာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း စာရေးဆရာများအဖို့မှာ စာရေးပုံ ရေးနည်း လေ့လာရန်အတွက်ပါ ဖတ်ရှုလေ့လာကြရပေမည်။

ကျွန်ုပ်၏ စံနမူနာ ဆရာ

အထက်တွင် ဝန်ခံခဲ့ဖူးသည့်အတိုင်း (တတ်နိုင်လျှင်) ကျွန်ုပ် သည် အင်္ဂလိပ်လို စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ ရည်မှန်းချက် ထား ဖူးသည့်အလျောက် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ စံတင်လောက်သည်ဆိုသည့် စာအုပ်ကြီးများ (Classics) ကို ဖတ်ရှုခဲ့၍ မြန်မာစာပေဘက်တွင် လေ့လာမှု နည်းပါးခဲ့ပါသည်။ ထိုစာအုပ်များမှာ (ဝတ္ထုများသော် လည်း) ဝတ္ထုချည်းမဟုတ်။ အရေးအသား ကောင်းလှသည်ဟု နာမည် ကျော်ကြားလျက်ရှိသော စာအုပ်များကို ရွေးချယ်ဖတ်ရှုခဲ့၏။ အချို့လူ များသည် အရေးအသားကောင်းသော စာပေမျိုးကို တွေ့ရသော်လည်း ကောင်းလှသည်ဟူ၍ အမှတ်မထင် သာမန်ကာလျှံကာ ဖတ်ရှုတတ် ၏။ အချို့မှာ အရေးအသားကောင်းခြင်း၊ မကောင်းခြင်းမျှကိုပင် ခွဲခြား ၍ မသိတတ်ဘဲ (စာရေးဆရာများလည်းပါသည်။) စာအားလုံး အတူ တူဖြစ်သည်ဟု မှတ်ထင်သည့်အလား အပြေးအလွှား ဖတ်တတ်ကြ ၏။ ကျွန်ုပ်၏ ပါရမီတစ်ခုမှာကား လုံးဝ စာမရေးတတ်သေးမီကပင် အရေးအသားကောင်းသည့်စာဆိုပါက ပီတိသောမနဿ ဖြစ်တတ်ပါ သည်။ အင်္ဂလိပ်စာအုပ်များအနက် ရေးဟန်ကောင်းလှသည်ဟု (ထိုစဉ် က) နာမည်ကြီးလှသော လော့ဒ်မက္ကောလေး၏ စာတမ်းများ (Essays) ကို ဖတ်ရှုရသည့်အခါ သူ၏ ဝါကျတည်ဆောက်ပုံ သပ်ရပ်ကျစ်လျစ် ပြေပြစ်ခြင်းနှင့် အချက်ကျအောင် ရေးတတ်ခြင်း၊ ချောမွေ့လှပခြင်း၊ ခုံညားအောင် ရေးတတ်ခြင်းတို့ကို တွေ့ရ၍ ကျောထဲ၌ ကြက်သီး တဖြန်းဖြန်း ထသည်တိုင်အောင် အရသာ ပေါ်ထွက်လာပါသည်။ သူ၏ဝါကျများသည် ပွတ်သမား၏ ပွတ်စင်မှ ထွက်လာသည့် ဂျင် ကလေးသဖွယ် ချောမွတ်သေသပ်လှသောကြောင့် အချို့ကို ကျွန်ုပ် အာဂုံဆောင်လေ့ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်သည် စာဖတ်ခြင်းအလုပ်၌ အတော်

ဝါရင့်လာသောအခါမှ သူ၏စာအုပ်များကို ဖတ်ရှုခြင်းဖြစ်၍ ဓာတ်ခံအတော် ကောင်းလျက်ရှိသည်ဖြစ်သောကြောင့် သူ၏ စာရေးပုံရေးနည်းများသည် ကျွန်ုပ်၏စိတ်ထဲသို့ စိမ့်၍စိမ့်၍ ဝင်သွားသည်ဟု ထင်မိပါသည်။ သူ၏စာများကို သုံးနှစ်ခန့် တစ်ဆက်တည်း ဖတ်ရှုလာသည့်အခါ ကျွန်ုပ်သည် မက္ကောလေး၏ ဝါကျတည်ဆောက်ပုံကို တမင်တကာ အတုခိုးရသည်မဟုတ်ဘဲ မကြာခဏ ပီတိဖြစ်ရခြင်း

အတွက်ကြောင့် တဖြည်းဖြည်း တစ်စုံစီမှ ဝင်၍ဝင်၍ သွားသည်ဟု ထင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လော့ဒ်မက္ကောလေး၏စာများကို ကျွန်ုပ်နှင့် အတူ နှစ်သက်သဘောကျသော သူငယ်ချင်းမောင်ရီက “မင်းက မက္ကောလေး စတိုင်မျိုးဆန်ဆန် ဖြစ်လာပါပြီကော” ဟု ချီးကျူး ပြောဆိုရာ ကျွန်ုပ် အလွန်တရာ ကျေနပ်မိသည်။

အင်္ဂလိပ်နှင့် ပါဠိ

ကျွန်ုပ် စာရေးဆရာဖြစ်၍ မြန်မာလို စာရေးရသောအခါ ကျွန်ုပ်၏ဝါကျများသည် (မောင်ရီပြောဖူးသည့်အတိုင်း) မက္ကောလေးဆန်ဆန် ဖြစ်နေပုံရ၏။ တစ်နေ့သ၌ အမျိုးသမီးစာရေးဆရာ ခင်မျိုးချစ်၏ ခင်ပွန်း ကိုခင်မောင်လတ်က စကားစပ်မိ၍ ပြောဖူးသည်မှာ “အစိုးရဘာသာပြန်ဘက်မှာ ကျွန်တော် လုပ်ခဲ့ရဖူးတုန်းက ဆရာကြီးရဲ့ သူရိယခေါင်းကြီးတွေကို ကျွန်တော်က အင်္ဂလိပ်လို ပြန်ပြီး အထက်အရာရှိကြီးများထံတွင် ပြရပါတယ်။ သူများစာတွေနဲ့ မတူဘူး၊ ဆရာကြီးရဲ့ခေါင်းကြီးတွေကို အင်္ဂလိပ်လိုပြန်ရတာ သိပ်လွယ်တယ်၊ တစ်ခါတည်း ချောမွတ်သွားတာပဲ” ဟု ပြောဖူးလေသည်။ အခါတစ်ပါး၌လည်း မြန်မာကျမ်းပြုဆရာများအနက်တွင် ထင်ရှားကျော်စောသော ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးက “ဝါကျတည်ဆောက်ပုံနဲ့ ပတ်သက်လို့ မြန်မာမှာ သိပ်ပြီး စည်းကမ်းစနစ်မရှိကြဘူး၊ ဒကာကြီးက အင်္ဂလိပ်စာမှ ရလာခဲ့တယ်၊ ဘုန်းကြီးက ပါဠိမှ ရလာခဲ့တယ်၊ တစ်မျိုးစီ နေရာကျတာပဲ” ဟု မိန့်တော်မူဖူးလေသည်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စကားသည် မြန်မာစာအရေးအသားနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်အဖို့ ဆင်ခြင်သုံးသပ်စရာများ ဖြစ်ပေါ်လာစေပါသည်။ ထို့နောက် ဆရာတော်နှင့် ကျွန်ုပ်သည် ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ကို စီကုံးနှုန်းဖွဲ့သည့် ဦးဩဘာသနှင့် ဦးပုည

တို့ အကြောင်းများကို ဆက်လက်ဆွေးနွေးကြရာ ဆရာတော်က ဦးပုည၏ ဝါကျအကြောင်းကို မေးသည်နှင့် ကျွန်ုပ်က “ဦးပုညက တော့ ဝါကျမှာ ဒါလောက် မဟုတ်ပါဘုရား၊ သူက စကားလုံးပြောင် တဲ့ဘက်က စွမ်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါသည်” ဟု ကျွန်ုပ်က လျှောက်ထား သဖြင့် ဆရာတော်ကလည်း သဘောတူ လက်ခံတော်မူသည်။

စာ အမျိုးမျိုး

စာရေးရာ၌ ကောင်းပုံကောင်းနည်း အမျိုးမျိုးရှိသည့်အနက် အမျိုးသမီးစာရေးဆရာတစ်ယောက်နှင့် ကျွန်ုပ် ဆွေးနွေးဖူးရာတွင် သူက “ဒီလက်ထက်မှာတော့ ဦးဩဘာသလို မြန်မာစာ စကားပြေ အရေးကောင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး မပေါ်လာတော့ပါဘူးထင်တယ်” ဟု ပြော လိုက်သဖြင့် ကျွန်ုပ်က “ဦးဩဘာသက ဘာအရေးကောင်းတာလဲ” ဟုမေးလိုက်ရာ အမျိုးသမီး မျက်နှာပျက်သွား၏။ ကျွန်ုပ် ဆိုလိုသော အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ဟန်မတူချေ။ ကျွန်ုပ်၏ ဝါသနာမှာ ဤသို့ သော လှန့်လုံးကလေးများနှင့် ပြောချင်တတ်ပေရာ အချို့လူများသည် ကျွန်ုပ်၏ စကားအဓိပ္ပာယ်ကို ကျနစွာ နားမဆင်ကြဘဲ “ရွှေဥဒေါင်း ကြီးက ဦးဩဘာသရေးတဲ့စာတွေ မကောင်းဘူးဆိုပါကလား” စသည် ဖြင့် အလွဲလွဲအချော်ချော် ပြောချင်တတ်ကြလေသည်။ ကျွန်ုပ် ဆိုလို သော အဓိပ္ပာယ်မှာ ဘာသာစကားတစ်ခုတည်း၌ပင် စာအမျိုးမျိုးရှိ၍ သူ့စာနှင့်သူ ကောင်းအောင်ရေးတတ်သူ အမျိုးမျိုးရှိခြင်းကို ဆိုလိုပေ သည်။ စာအမျိုးမျိုးဆိုရာ၌ ဦးဩဘာသရေးသည့် ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ အစရှိသော စာမျိုး၊ မိတ်ဆွေအချင်းချင်းပေးသည့်စာမျိုး၊ သတင်းစာ ခေါင်းကြီးပိုင်းမျိုး စသည်တို့ ရှိကြလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာပြည် တွင် စာပေးစာယူ အပြန်အလှန်ရေးကြသည့် ပေးစာမျိုးကို ရေးကြီးခွင်

ကျယ်လုပ်၍ စာအုပ်ရိုက်နှိပ်ခြင်း နည်းပါသော်လည်း (သားသမီးများ ထံသို့ လူထုဦးလှရေးသည့် စာတစ်အုပ် တွေ့ရဖူး၏။) လောကီမှုရေး ရာ၌ ထွန်းကားလျက်ရှိသော အနောက်တိုင်းပြည်များ၌မူ အဆိုပါ စာမျိုးကို သူတစ်ပါးထက်ကောင်းအောင် ရေးတတ်၍ ဤရေးနည်းမျိုး ဖြင့် ကမ္ဘာကျော်ကြားသည့် စာရေးဆရာများပင် ရှိကြလေသည်။

ဦးဩဘာသ ကောင်းပုံ

တစ်ဖန် စကားပြေရေးခြင်းတူသော်လည်း ဤခေတ်တွင် သတင်းစာခေါင်းကြီးများနှင့် ဆောင်းပါးများ ရေးနည်းဟူ၍ တစ်မျိုး တစ်ဖုံ ပေါ်လာပြန်၏။ ကျွန်ုပ်သည် ဦးဩဘာသ၏ ဇာတ်ကြီးဆယ် ဘွဲ့ကို စီကုံးနှုန်းဖွဲ့ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သူမတူအောင် ကောင်းခြင်းကို ဝန်ခံပါသည်။ သူ၏ ရေးနည်းမျိုးမှာ ကာရန်ကလေး မလွတ်စေဘဲ အချိတ်အဆက်ကလေးတွေနှင့် ဟပ်ကာဟပ်ကာ ရေးထားခြင်း ဖြစ် သောကြောင့် အသံထုတ်၍ ဖတ်လိုက်သောအခါ၌ အလွန်ချောမော ပြေပြစ်ခြင်းရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ ဤခေတ် စာဖတ်ပရိသတ်ကမူ စာလုံးပေါင်း ၁၀ ကျော် ၁၂ လုံးတွင်မှ အလျဉ်းသင့်သလို တစ်ချက် တစ်ချက် စပ်ဟပ်ထားသည့် ကာရန်ကလေးများကို သတိပြုမိကောင်း မှ ပြုမိကြပေလိမ့်မည်။ သူရိယတိုက်၌ အလုပ်လုပ်ခဲ့စဉ်က ၎င်းရေး နည်းကို ကျွန်ုပ် သဘောကျလှသည်နှင့် ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော် မှိုင်းထံမှ ကျွန်ုပ် အနည်းငယ် လေ့လာခဲ့ဖူး၏။ သို့ရာတွင် ဆရာကြီး ကိုယ်တိုင် ခေါင်းကြီးတစ်ပုဒ်ရေး၍ ဦးဩဘာသ ရေးနည်းမျိုး ခပ်ဆင် ဆင် စီကုံးထားသည်ကို ဖတ်လိုက်ရသောအခါ ကာရန်ကလေးများ ကြောင့် ချောပင်ချောသော်လည်း တစ်မျက်နှာနှင့် ပြီးရမည့် စာတစ်ပုဒ် သည် အဓိပ္ပာယ် ပိုမိုထိရောက်ခြင်းလည်းမရှိဘဲ သုံးမျက်နှာခန့် ဆန့်

ထွက်သွားခြင်းကို တွေ့ရဖူးလေသည်။ ဤတွင် တိုတိုတုတ်တုတ်နှင့် ခိုးခိုးဒေါက်ဒေါက် ကြိုက်တတ်သူတစ်ယောက်ဖြစ်သော ကျွန်ုပ်သည် သတင်းစာခေါင်းကြီးများ ကိုယ်၌ကလည်း ထိုရေးနည်းမျိုးနှင့်သာ သင့်လျော်ကြောင်း သိမြင်သည်ဖြစ်၍ ကာရန်နှင့် ရေးနည်းမျိုးကို အလေ့အကျင့်မလုပ်တော့ဘဲ စွန့်လွှတ်လိုက်ပါသည်။ ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ကို အရေးကောင်းလှသော ဦးဩဘာသသည်လည်းကောင်း၊ “အနုအယဉ် လူ့တစ်ခွင် သူ့ပြင်မရှိ” ဆိုသော လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီးသည်လည်းကောင်း၊ သတင်းစာခေါင်းကြီးများ ရေးရလျှင် အကောင်းဆုံး ရေးတတ်ကြလိမ့်မည်ဟု မှတ်ထင်သူများရှိကြလျှင် ထိုလူစုထဲတွင် ကျွန်ုပ် အပါအဝင် မဟုတ်ချေ။ ဤမျှလောက် ရေးပြသည်ဆိုပါက “ဦးဩဘာသက ဘာအရေးကောင်းတာလဲ” ဟု အမျိုးသမီး စာရေးဆရာအား ကျွန်ုပ်၏ မေးခွန်းသည် ပြေလည်လောက်ပြီဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

ခေတ်ပြောင်းခြင်း

ဝန်စာရေး ဦးကြီးနှင့် လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး ကွယ်လွန်သည့်နောက် (လူသတ်ခံရသော မြန်မာ့အလင်း အယ်ဒီတာ ဆရာသင် မှာလည်း ဤရေးနည်းမျိုး ရေးချင် ရေးတတ်ပါသည်။) ကာရန်ကလေး ငဲ့ကာ ရေးကြသည့် စကားပြေရေးနည်းမျိုးသည် ဝတ္ထုများရေးရာ၌ပင် ကွယ်ပျောက်မတတ် ရှိနေခဲ့လေပြီ။ အဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာကို လျင်မြန်စွာ သိလိုကြသော ခေတ်စာဖတ် ပရိသတ်သည် ရှည်လျားစွာ စီကုံး ဖွဲ့နွဲ့ထားသည့် စကားလုံးများ၏ လှပခြင်းသက်သက်မျှကို အရသာခံစားဖို့ အချိန်မရရှိတော့ချေ။ စကားတန်ဆာဆင်ခြင်းမှာ ကဗျာသမား၏ အရာဖြစ်သည်ဟု နားလည်လျက် ရှိကြလေပြီ။ ဤခေတ်၌ စကားပြေကောင်းရေးတတ်ဖို့ ကြိုးစားကြခြင်းမှာ ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့နှင့်

ခင်မြင့်ကြီးဝတ္ထု အသွားမျိုး မဟုတ်တော့။ ကာလပေါ်ဝတ္ထုများနှင့် သတင်းစာများသည်သာလျှင် လေ့ကျင့်ရာဌာနများ ဖြစ်ပေတော့သည်။ ဤနေရာ၌ ကျွန်ုပ်သည် ဝတ္ထုရေးဆရာနှင့် သတင်းစာဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်သည်မှန်သော်လည်း မည်သည့်စာမျိုးသည် ကောင်းသည်ဟု ထောက်ပြရန် အလိုမရှိဘဲ မည်သို့သော ကောင်းနည်းမျိုးကို ကျွန်ုပ် နှစ်သက်၍ မည်သည့်ရေးနည်းမျိုး ရေးတတ်အောင် ကျွန်ုပ် ကြိုးစား ခဲ့သည် ဆိုခြင်းမျှလောက်သာ ရေးသားဖော်ပြလိုပါသည်။

အကျင့်ဆိုးကို ပြင်ရခြင်း

ကျွန်ုပ်သည် ဝတ္ထုရေး သတင်းစာ ခေါင်းကြီးများပါ ရေးသားခဲ့ ရာတွင် အရေးအသားနှင့်ပတ်သက်၍ ဝတ္ထုဘက်မှာထက် သတင်းစာ ဘက်၌ ပိုမို အလေးပေးခဲ့ပါသည်။ ဝတ္ထုများရေးရာတွင် တစ်ခါတစ်ရံ အလျင်စလို ရေးမိသောအခါများ၌ ပြန်ကြည့်ဖို့ အချိန်မရှိဆိုကာ တစ်ခါ တည်း ရေးလွတ်ခဲ့မိခြင်းများ ရှိခဲ့ဖူးရာ သတင်းစာခေါင်းကြီးများ၊ ဆောင်းပါးများ၊ ကိုယ်တွေ့အဖြစ်အပျက်များမူကား အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်ဖြစ်စေ ဖတ်ပြီးမှ လက်လွတ်တတ်ပါသည်။ ဝတ္ထုများ၌ အရေးအသားချော်၍ ကိစ္စမရှိ။ ခေါင်းကြီးတစ်ပုဒ် အရေးချော်ခဲ့လျှင် ဒုက္ခရောက်နိုင်သည်ဟူသော အယူအဆကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤအယူအဆ သည် မှန်ပင်မှန်သော်လည်း စာရေးဆရာကောင်းတစ်ယောက်၏ အင်္ဂါ မဟုတ်ခြင်းကို ဝန်ခံပါသည်။ စာရေးဆရာကြီး တော်လ်စတိုင်း၏ စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေးဟူသော ဝတ္ထုကြီးကို ဖတ်ရှုရသောအခါ စာ တစ်မျက်နှာတည်းတွင် ၁၁ ကြိမ်တိုင်တိုင် ပြန်လည်ပြင်ဆင် ရေးသား ထားခြင်းကို ဓာတ်ပုံနမူနာများနှင့်တကွ တွေ့ရသည်တွင်မှ ကျွန်ုပ် အကြီးအကျယ် နောင်တရပြီး ကျွန်ုပ်၏ ပျင်းရိသော အကျင့်ဆိုးကို

ကတိုက်ကရိုက် ပြင်လိုက်ရပါတော့သည်။

ပီမိုးနင်း၏ မှတ်ချက်

စာရေးဟန် (Style) နှင့်ပတ်သက်၍မူ ကျွန်ုပ်သည် စာရေးဆရာ တစ်ယောက်ဖြစ်လာသည့် ပထမ နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်ခန့်လောက် အတွင်း၌ အင်္ဂလိပ်စာအရေးအသားတွင် ရေးဟန်ကောင်းလှသည်ဟု နာမည်ကြီးလှသော စာရေးဆရာကြီး လော့ဒ်မက္ကောလေး၏ ရေးဟန်ကို အလွန်သဘောကျသူတစ်ယောက်ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်၏ဝါသနာမှာ တစ်စုံ တစ်ခုကို နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် သဘောကျသည်ဆိုလျှင် ထိုအခြင်းအရာ သည် ကျွန်ုပ်အထံသို့ တဖြည်းဖြည်း စိမ့်ဝင်လာတတ်သည်ဖြစ်ရာ အခြားလူများအဖို့မှာလည်း ဤအတိုင်းပင် ဖြစ်တန်ရာသည်ဟု ယူဆ မိသည်။ ဤမှတ်တမ်းကို ရေးသားလျက်ရှိစဉ် လူတိုင်း၌ ရှိသည် မဟုတ်ဘဲ အချို့လူများ၌သာ ရှိတတ်သည့် ဝါသနာတစ်ခု ကျွန်ုပ်၌ ရှိခြင်းကို သတိပြုမိ၏။ ၎င်းမှာ တစ်စုံတစ်ခု၌ စွဲတတ်သော ဝါသနာပင် ဖြစ်၏။ တစ်စုံတစ်ခုကို နှစ်သက်သည်ဖြစ်စေ၊ မနှစ်သက်သည်ဖြစ်စေ ကျွန်ုပ်၏စိတ်ကို ထိခိုက်တတ်၍ အမှတ်တစ်ခု ကျန်ရစ်တတ်ကြောင်း ကို အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့ဖူးသည်ထင်၏။ မက္ကောလေး၏ အရေး အသားကို ကျွန်ုပ် သဘောကျစဉ်က ပီတိတစ်စုံစိမ့်ဖြစ်မိ၍ သူ၏ ရေး ဟန်နှင့် စကားအသုံးအနှုန်းများသည် ကျွန်ုပ်၏ ဦးနှောက်တွင် အလို အလျောက် စွဲကပ်ကျန်ရစ်သည်ထင်၏။ ကျွန်ုပ်သည် မခို့တရီနှင့် မထိမခိုက်ကလေး ရေးနည်းမျိုးကို မကြိုက်တတ်။ “ပိဿာလေးနှင့် နံဘေးပစ်သည်” ဆိုသော မက္ကောလေး၏ အရေးအသားမျိုးကို ကြိုက် တတ်သူဖြစ်ရာ စာရေးဆရာဖြစ်လာသည့်နောက် (အထူးသဖြင့် သတင်းစာခေါင်းကြီးများတွင်) ထိထိခိုက်ခိုက် လေးလေးပင်ပင် ရေး

ချင်တတ်သော အလေ့အကျင့်ဖြစ်လာ၏။ ဆရာပီမိုးနင်းက ကျွန်ုပ်၏ သူရိယခေါင်းကြီးများကို ဖတ်ရသည်မှာ “ဆိပ်ကြီး ပဲလှော်စားရခြင်းနှင့် တူလှသည်” ဟု ပြောဖူးလေသည်။ ဆိုလိုခြင်းမှာ ကျွန်ုပ်၏ စကားလုံး သုံးပုံနှင့် ဝါကျတည်ဆောက်ပုံမှာ ထုံထုံထိုင်းထိုင်းမဟုတ်။ ကြွပ်ကြွပ် ရွရွ ရှိလှသည်ဟု ထပ်လောင်း၍ ရှင်းပြပါသေးသည်။

ပြောစကားလုံး ညှပ်သုံးခြင်း

၁၉၃၆-၄၁ ခုနှစ်များတွင် ကျွန်ုပ်သည် သူရိယခေါင်းကြီးများ ရေးရာ၌ ဟန်တစ်လုံးပန်တစ်လုံးနှင့် ခုံခုံညားညား ဣန္ဒြေကြီးနှင့် ရေး ချင်တတ်၏။ စာရေးသောအခါတွင် စကားပြောရာ၌ သုံးသော (Colloquial) ပြောစကားလုံးမျိုးကို တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်ခဲ့၏။ သို့ရာ တွင် တစ်ခါတစ်ရံ၌မူ ရေးစကားလုံးထက် ပြောစကားလုံးက ပိုမို ထိရောက် တောက်ပြောင်ခြင်းကို တွေ့ရသည့်အခါ ကျွန်ုပ်သည် ပြော စကားလုံးဆို၍ မရှောင်ဘဲ ကော်မာကလေးများ ပိတ်၍ သုံးလေ့ရှိပါ သည်။ အချို့က စာရေးရာတွင် ပြောစကားလုံး ညှပ်ထည့်ခြင်းသည် ကလက်သယောင်ယောင် မှတ်ထင်ကြပေလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်အဖို့မှာမူ အဓိပ္ပာယ်လေးနက်ခြင်းကိုသာ ဦးစားပေးပြီး စကားလုံး ရွေးချင်တတ် သူတစ်ယောက် ဖြစ်သောကြောင့် ပြောစကားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ အင်္ဂလိပ် စကားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ ပါဠိစကားလုံးကိုဖြစ်စေ စာဖတ်သူများ နားလည် မည်ဆိုက သုံးချင်တတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ပါဠိလုံးကို ကျွန်ုပ်သုံးလျှင် ပါဠိတတ်ကြောင်း ပြချင်သောကြောင့်မဟုတ်။ (သုံးတော့သုံးခဲ့ပါသည်) အင်္ဂလိပ်စကားလုံးကို သုံးလျှင်လည်း တတ်ကြောင်းပြချင်၍ မဟုတ်။ သူ့နေရာနှင့်သူ အဆင်ပြေအောင် သုံးတတ်လျှင် အလွန်ထိရောက် လေးနက်သော အဓိပ္ပာယ်ရှိခြင်းကို လေးလေးနက်နက် ပြတ်ပြတ်သား

သား ရေးချင်တတ်သည့် စာရေးဆရာများနှင့် ထိထိခိုက်ခိုက် ရေးသော စာမျိုးကို ဖတ်ချင်တတ်သည့် စာဖတ်ပရိသတ်တို့ နားလည်ကြပေလိမ့်မည်။

ရေးဟန် ပြောင်းခြင်း

အသက် ၆၀ ကျော်လာသော အချိန်၌မူ ကျွန်ုပ်တွင် ရေးဟန် တစ်မျိုး ပြောင်းလဲလာခြင်းကို တွေ့ရ၏။ ယခင်ကမူ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ခုံညားသော ဣန္ဒြေကြီးနှင့် ဟန်ပါပါ ရေးချင်တတ်၏။ (ကျွန်ုပ်၏ဆရာ မက္ကောလေးသည် အသက် ၅၇ နှစ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့ရာ သူ့အဖို့ရာ၌ ဟန်မပြောင်းသော်လည်း အသက် ၅၇ နှစ်ကျော်အောင် မနေရသောကြောင့် ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။) ကျွန်ုပ်အဖို့မှာမူ အသက် ၆၀ ကျော်လာရာ အကြိုက်တစ်မျိုး ဖြစ်လာခဲ့လေပြီ။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်သည် ဤခေတ်၌ အလွန် နာမည်ကြီးသော အင်္ဂလိပ် စာရေးဆရာကြီး ဆောမားဆက်မော်မ်၏ စာတစ်အုပ်ကို ဖတ်ရ၍ စာရေးနည်းအကြောင်း ရေးထားသည့် သူ၏ အယူအဆများသည် ကျွန်ုပ်၏အယူအဆနှင့် တစ်ထပ်တည်း ကိုက်ညီလျက်ရှိခြင်းကို တွေ့ရ၏။ အံ့ဩဖို့ကောင်းသည်မှာ ကျွန်ုပ်၌ အကြိုက်တစ်မျိုး ပြောင်းလဲခါစဖြစ်၍ သို့လောသို့လောရှိနေစဉ် သူ၏စာကို ဖတ်လိုက်ရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဟုတ်တာပဲဟု ချက်ချင်း သဘောကျကာ ရဲရဲကြီး ပြောင်းလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်လေသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကျွန်ုပ်သည် ဟန်တစ်လုံး ပန်တစ်လုံးနှင့် ခုံခုံထည်ထည်ကြီး ရေးတတ်မှ ကောင်းသည်ဟူသော အထင်သည် တဖြည်းဖြည်း လျော့ပါးလျက် ရှိပါတော့သည်။

ခေတ်ပြောင်းလဲခြင်း

ကမ္ဘာကျော် စာရေးဆရာကြီးဖြစ်သည့် ဆောမားဆက်မော်မံနှင့် ကျွန်ုပ်သည် ဦးခေါင်းချင်း တိုက်မိသည်ဟု ရေးခဲ့လျှင် ကြွားသည်ဟု ဆိုကြမည်လော မပြောတတ်။ ၎င်းဆရာကြီးနှင့် ကျွန်ုပ်သည် စာအရေးအသားတွင် အကြိုက်ချင်းတူရုံသာမက အယူအဆများ၊ ညံ့ဖျင်းချက်များ၊ ကောင်းသောအချက်အလက်များတွင်လည်း တူသည်ကများသောကြောင့် ကျွန်ုပ်အဖို့ရာတွင် တအံ့တဩ ဖြစ်ခဲ့ရဖူးပါသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ စာပေအရေးအသားတွင် မရှိဘဲ မဖြစ်ဟူ၍ ကျွန်ုပ်တို့ သဘောကျသည့် အင်္ဂါသုံးရပ်မှာ (၁) ရိုးရိုးကလေး ရေးခြင်း၊ အဓိပ္ပာယ်မှာ အဆန်းအကွန့် အညွန့်အတက်တွေ ပါစေဖို့ သဘောမထားဘဲ ပုံမှန်အတိုင်း ရိုးရိုးရေးခြင်းကို ဆိုလို၏။ ကျွန်ုပ်၏အရေးအသားကို ရိုးသည်ဟု အချို့က ဝေဖန်ကြရာ သဘောကျသူများကမူ ရိုးသော်လည်း ကောင်းသည်၊ သို့မဟုတ် ရိုးရိုးနှင့် ကောင်းသည်ဟု ပြောကြ၏။ ကျွန်ုပ်ကို ချီးကျူးသူများသည်ပင်လျှင် ကျွန်ုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ရိပ်မိကြဟန် မတူချေ။ သူတို့၏အထင်မှာ ဆန်းဆန်းရေးနိုင်လျှင် သာ၍ကောင်းလိမ့်မည်ဟု ဆိုချင်ပုံရ၏။ ကျွန်ုပ်ကမူကား တမင်တကာ ရိုးရိုးကြီးရေးဖို့ ကြိုးစားလျက်ရှိပါသည်။ အဆန်းအကွန့်၊ အတွန့်အတက်များသည် တစ်ခါက ခေတ်စားခဲ့ဖူးသော်လည်း စကားလုံးလှလှရွေးပြီး ညှစ်ထုတ်စဉ်းစားနေဖို့ရန်မှာ စာရေးသူကလည်း အချိန်မပေးနိုင်။ ဖတ်သူကလည်း အရသာခံချိန် မရှိသောခေတ်ဖြစ်လာခဲ့လေပြီ။ စကားလုံးလှလှရွေးပြီး တန်ဆာဆင်သောအလုပ်မှာ စကားပြေသမားများအတွက် မဟုတ်တော့၊ ကဗျာလင်္ကာသမားတို့၏ အလုပ်ဖြစ်သွားခဲ့လေပြီ။ စာဖတ်ဝါနုသော ပရိသတ်သည် ကဗျာဆန်သော စကားပြေမျိုးကို ကောင်းသည်ဟု ထင်တတ်သေးသော်လည်း

ဝါရင့်သော ပရိသတ်ကမူ ပြုံးဖို့ နားလည်ကုန်ကြလေပြီ။

ရှင်းရှင်း ရေးတတ်ရမည်

(၂) အဓိပ္ပာယ် ရှင်းရှင်းရေးခြင်း၊ ဆိုလိုခြင်းမှာ စကားပြေရေးခြင်းသည် ပဟေဠိ (စကားဝှက်) မဟုတ်သည်ကို ကျွန်ုပ် အထူးသတိပြုသည်။ ခက်ခဲနက်နဲသော အဓိပ္ပာယ်ရှိသည့် စာပင်ဖြစ်စေ တစ်ခေါက်ဖတ်ရုံမျှနှင့် နားသယ်ကို နှက်လိုက်ဘိသကဲ့သို့ ‘အလန့်တကြား’ နားလည်စေခြင်းသည် ကျွန်ုပ် သဘောကျသော ရေးနည်းမျိုးဖြစ်၏။ အချို့စာရေးဆရာများသည် ခပ်လွယ်လွယ်ရှိသော အဓိပ္ပာယ်မျိုးကိုပင် နှစ်ခေါက်သုံးခေါက် ဖတ်ယူရသော စာမျိုးဖြစ်အောင် ရေးချင်တတ်၏။ ကျွန်ုပ်အဖို့မှာ အဆိုပါစာမျိုးကို ဖတ်ဖို့ စိတ်မရည်တတ်ပေ။

ဒေါင်းဒေါင်း ပြေးခြင်း

(၃) ဖတ်၍ ချောခြင်း၊ စာတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်လိုက်သည့်အခါ ‘ဒေါင်း ဒေါင်း ဒေါင်း ဒေါင်း’ ပြေး၍ နားထဲသို့ အလိုက်သင့်ဝင်သွားသော စာမျိုးကို ဆိုလိုသည်။ ၎င်းအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသော စာမျိုးကို ဖတ်ရသည့်အခါ သမံတလင်းပေါ်တွင် သဲဖြူးပြီး သတ္တုအိုးဖင်နှင့် ပွတ်သော အသံကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်၏ နားထဲ၌ အခံရခက်လှသည်။ မိမိရေးသော စာသည် ချော မချော စစ်ဆေးလိုသည့်အခါ အသံကျယ်ကျယ်ထုတ်၍ ဖတ်ခြင်းသည် ကောင်းသောစစ်ဆေးနည်းတစ်ခု ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဤသည်မှာ အတော်ပညာပါသော ရေးနည်းဖြစ်၍ နားကောင်းဖို့လည်း လိုသည်။ နားညံ့သော လူများသည် မချောသောစာကို ဖတ်ပြသော်လည်း မချောခြင်းကို မသိဘဲ ရှိနေတတ်၏။ ကျွန်ုပ်၏အထင်မှာ စာအမြောက်အမြားရေးခြင်း အလေ့အကျင့် ပြုလုပ်ပြီးသည့် အခါမှသာ

လျှင် နားကောင်းလာနိုင်သည်ထင်၏။ သို့သော် ရွက်ကြမ်းရေကျိုမျှ လောက် နားကောင်းဖို့မှာ ကြိုးစားလျှင် ဖြစ်နိုင်လောက်ပေသည်။

ညိုမြ၏ စကားတစ်ခွန်း

အထက်ပါ မရှိမဖြစ်သော ကောင်းခြင်းအင်္ဂါများအပြင် ကျွန်ုပ် သတိထားမိသော အချက်အလက် အချို့လည်း ရှိပါသေး၏။ ၁၉၆၁ ခု၊ နှစ်လယ်လောက်က စာရေးဆရာ ညိုမြသည် မုံရွာမှ ရန်ကုန်သို့ အပြန် လူထုသတင်းစာတိုက်သို့ ဝင်လာစဉ် (မည်သည့်ကိစ္စအတွက်ဟု ကျွန်ုပ် မမှတ်မိ) စာရေးဆရာ၊ ပန်းချီဆရာ၊ ကာတွန်းဆရာများ ပါဝင် သည့်ပညာသည် တစ်စုနှင့် အဆင်သင့် ဆုံစည်းမိသဖြင့် စကားအနည်း ငယ်ပြောသွား၏။ သူ၏စကားထဲတွင် “အောက်မြန်မာပြည်က လူတွေ စာမရေးတတ်ပါဘူး” ဟူသော စကားလုံးတစ်ခု ပါရှိ၏။ သူသည် ထိုကဲ့သို့ သိမ်းကျုံးပြောဆိုလိုက်ရာ၌ စိတ်ထဲမှာ ရှိသည်ထက် ခန့်သည့် သဘောမျိုးနှင့် ငေါ့လိုက်ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ညိုမြ၏ စကားတစ်လုံးသည် ကျွန်ုပ်၏ဝမ်းထဲ၌ တရေးရေးပေါ်ဖူးသည့် အယူအဆတစ်ခုကို နှိုးဆွပေးလိုက်သည့်နယ် ဖြစ်သွားသည်နှင့် ဤ အကြောင်းကို ဆက်လက်စဉ်းစားမိရာ အောက်ပါအတွေးအခေါ်များ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။

စကားလုံးကြွယ်ခြင်းနှင့် ပီခြင်း

စာရေးဆရာများသည် စာထဲမှ တွေ့ရသော စကားလုံးများမှ လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်းပြောကြသော စကားလုံးများမှလည်းကောင်း ထုတ်နုတ်ကာ စီကုံးနှုန်းဖွဲ့ကြရသည်ချည်းဖြစ်ရာ စာတွေ့အရာတွင် အထက်သားနှင့် အောက်သား ခြားနားခြင်းမရှိ၊ အဖတ်များသူက သာ

နိုင်သည်။ သို့သော် ပြောစကားမှရသော အလုံးများမှာမူ အထက်သားက နိုင်၍ အောက်သားထက် (Vocabulary) ကြွယ်ဝနိုင်သည်ဟု ကျွန်ုပ် စဉ်းစားမိသည်။ ပြောစကားလုံးပင် ဖြစ်သော်လည်း အချက်ကျ၍ အဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင်သော စကားလုံးဖြစ်ခဲ့လျှင် စာထဲ၌ ညှပ်၍ သုံးလေ့ ရှိသည့် ကျွန်ုပ်၏ စာမူများကို အောက်သားများ ဖတ်ရသည့်အခါ သူတို့ မကြားဖူးသော စကားလုံးများ ပါတတ်၍ နားမှ လည်ပါမည်လောဟု စိုးရိမ်မိဖူးသည်။ သို့ရာတွင် ကြားပင် မကြားဖူးသော်လည်း စကားသုံးပုံကို မြင်ခြင်းအားဖြင့် (စာရေဝသူ ဖြစ်ခဲ့လျှင်) အဓိပ္ပာယ်ကို တွေးယူနိုင်လောက်သည်။ သို့ဆိုလျှင် စာဖတ်သူအဖို့ စကားတစ်လုံး တိုးသွားနိုင်သည်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆသည်နှင့် ဤနောက်ပိုင်းတွင် ထိုရေးနည်းမျိုးကို တွင်တွင်ကြီး အသုံးပြုလာခဲ့သည်။ ညိမြသည် အောက်သားများ၏ စကားလုံးခေါင်းပါးခြင်းကို အထောက်အထားပြုပြီး “စာမရေးတတ်ပါဘူး” ဟု ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်ဟန်တူပေရာ တစ်နည်းအားဖြင့် မှန်သည်ဟု ကျွန်ုပ်ကလည်း ထောက်ခံလိုသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်ကမူ ခြွင်းချက်ကလေး ဖြည့်စွက်လို၏။ အထက်သားတိုင်းသည် အောက်သားတိုင်းထက် သာသည်ဟု မဆိုလို။ အထက်သားတိုင်း စာရေးတတ်သည်ဟူ၍လည်း မဆိုလို။ ပုဂ္ဂိုလ်အသီးသီး၏ ပါရမီခံကလည်း ရှိပေသေးသည်။ မန္တလေးမြို့သည် မင်းနေပြည်ဖြစ်ခဲ့ဖူးခြင်းကြောင့် (ဝါ) အညာအရပ်သည် မင်းနေပြည်နှင့် နီးကပ်သောကြောင့် မြန်မာစကားလုံးကြွယ်ခြင်းနှင့် ပီခြင်းကို ဝန်ခံထိုက်သည်ထင်ပေရာ အောက်သားစာရေးဆရာကောင်းတစ်ယောက်သည် မန္တလေးမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့ရပါက မိုးထိုးအောင် ထောင်သွားနိုင်သည် ဆိုခဲ့လျှင် အောက်သား စာရေးဆရာများအဖို့ ခုသာခံသာ ရှိကြလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

ပြောစကားလုံး ညှပ်သုံးခြင်း

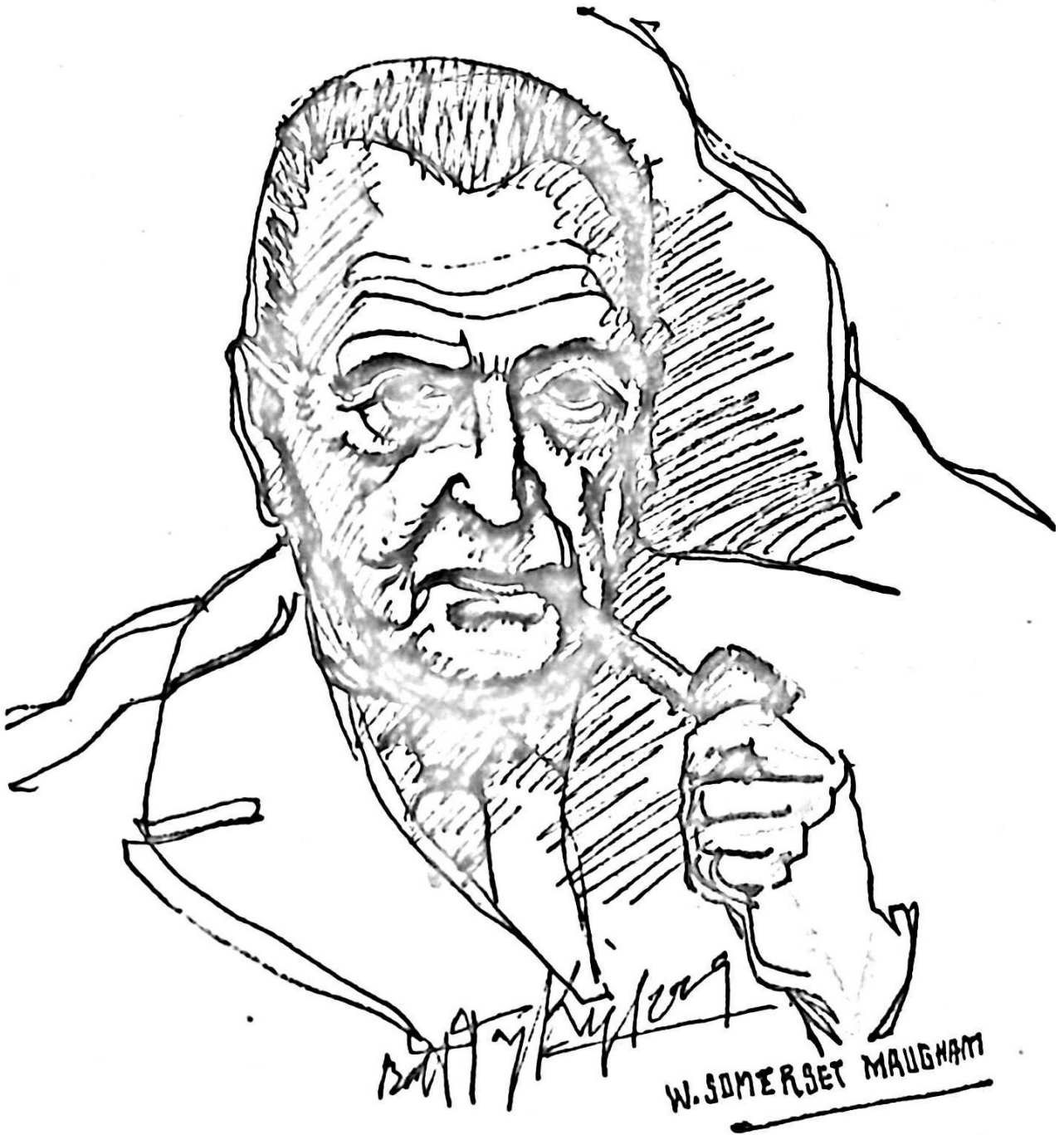
ရှေးခေတ်က စာရေးဆရာများသည် ကာရန်ကလေးနှင့် ရေးတတ်ကြ၍ ကာရန်ကို ငဲ့ရသောကြောင့်ဖြစ်စေ၊ မိမိတတ်ကြောင်းကို ပြလို၍ဖြစ်စေ ပေါရာဏ စကားလုံးများ ညှပ်သုံးတတ်ကြ၏။ လူတိုင်း နားမလည်ချင်နေစေ၊ စာခံသည်ဟု သဘောထားတတ်ကြ၏။ ဤခေတ်တွင်မူကား စကားလုံးခွဲခြင်း သက်သက်ထက် အဓိပ္ပာယ် ပေါ်လွင်ခြင်းနှင့် အလွယ်ဆုံး အမြန်ဆုံး နားလည်စေခြင်းကို အလေးပေး၍ ရေးသားလျက် ရှိကြလေပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် ခေတ်၏သဘောကို ရိပ်မိသည့်ပြင် မန္တလေးသားတစ်ယောက်ပီပီ အောက်သား စာရေးဆရာများထက် ပြောစကားလုံးကြွယ်သည်ဟု (ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်) အထင်ရောက်လျက်ရှိသည့်အတိုင်း စာရေးရာတွင် တိုတိုနှင့် ထိသည်ထင်သော 'ပြောစကားလုံး' များကို အခြားစာရေးဆရာများထက် အများဆုံး ညှပ်၍ ရေးတတ်သူတစ်ယောက်ဖြစ်၏။ အချို့စာရေးဆရာများနှင့် စာဖတ်ပရိသတ်သည် ကျွန်ုပ်၏ထူးခြားချက်ကို ရိပ်မိကြလေသလော၊ ရိပ်မိလျှင်လည်း ကောင်းသောရေးနည်းတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု အသိအမှတ်ပြုကြပါလေ၏လော မပြောတတ်။ အမျိုးသမီးစာရေးဆရာ ဒေါ်အမာနှင့် သတင်းစာဆရာတစ်ယောက်ကမူ ဤအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်အား ဖွင့်ဟချီးကျူးပြောဆိုခြင်းကို ကြားရသဖြင့် ကျွန်ုပ် ကျေနပ်အားရမိပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဒေါ်အမာသည် ကျွန်ုပ်၏ ဝါကျတည်ဆောက်ပုံနှင့် စကားအသုံးအနှုန်းများသည် သူ့နားထဲသို့ စိမ့်ဝင်လျက်ရှိကြောင်း ဝမ်းမြောက်စွာ ဝန်ခံဖူးသည်။

အတော် စာဝါရင့်သောသူ အချို့က မအမာ၏ အရေးအသားသည် ကျွန်ုပ်၏ အရေးအသားနှင့် တစ်ခါတစ်ရံ မှားမိကြပါသည်ဟု အံ့ဩစွာနှင့် ဝန်ခံပြောပြကြဖူး၏။ သို့ရာတွင် ပြောစကားလုံး ညှပ်၍

သုံးခြင်း၌မူ အလေ့အကျင့်ရှိသေးပုံမရ။ တစ်တုံတစ်တုံမှ တွေ့ရတတ်သည်။ ဤသည်မှာမူ ရုတ်တရက် ချက်ချင်း အတုခိုး၍ ရလောက်အောင် မလွယ်ကူသောကြောင့် ဖြစ်တန်ရာသည်။ ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်သည်။ ပြောစကားလုံး သုံးသည်ဆိုလျှင်လည်း သုံးချင်အားကြီးနှင့် သုံး၍မကောင်း။ ရေးစကားလုံးထက် ပြောင်၍ အဓိပ္ပာယ်လေးနက်သော ပြောစကားလုံးမျိုးကို ရနိုင်မှသာ သုံးနှုန်းထိုက်ပေသည်။ မအမာအပြင် အထက်ပါ လူငယ်စာရေးဆရာမှာမူ အောက်သားတစ်ယောက်ဖြစ်၍ ပြောစကားလုံး ပြောင်များကို မရှာတတ်ရှာသည်နှင့် သာမန်ပြောစကားလုံးများကို ကျွန်ုပ်နည်းတူ ‘ ’ ကော်မာတပ်၍ သုံးသော်လည်း သူ့မျှော်လင့်သလို ဖြစ်မလာခြင်းကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်မှာလည်း ၁၉၁၇-၂၀ အချိန်က သူရိယမဂ္ဂဇင်း ခေါင်းကြီးများတွင် ဤနည်းကို မစမ်းဝံ့သေး။ ၁၉၃၆-၄၁ အချိန်သို့ရောက်ခါမှ သူရိယနေ့စဉ်ခေါင်းကြီးများတွင် ဤနည်းကို ခပ်ရဲရဲ သုံးဝံ့ပါသည်။ ထို့နောက် လူထုသတင်းစာခေါင်းကြီးများနှင့် ဤမှတ်တမ်းကို ရေးသော အချိန်သို့တိုင် ရောက်သောအခါ၌မူ ဝါရင့်သော စာရေးဆရာတစ်ယောက် သို့မဟုတ် တိုင်းပြည်က လက်ခံသော စာရေးဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်ဟူသော ယုံကြည်ချက်ဖြင့် (မှားချင်လည်းမှားမည်။) ဤနည်းကို အကွက်ပေါ်တိုင်း တွင်တွင်ကြီး အသုံးပြုလျက် ရှိပါသည်။ အချို့လူများက ‘အခဲ’ ပျက်သည် ပြောကြခြင်းကို ကျွန်ုပ် ခံနိုင်ရည် ရှိလာခဲ့ပါပြီ။

ကျွန်ုပ်၏ ဆရာနှစ်ယောက်

ပြောစကားလုံးများ ကြွယ်ဝခြင်းမှာ (မန္တလေးသားတစ်ယောက် ဖြစ်သည့်ပြင် စကားလုံးပီပီ ပြောတတ်သည့် နန်းတွင်းသူမိခင်နှင့် လွတ်တော်စာရေးဖြစ်ခဲ့သူ ဖခင်၏ သားဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့်) အချောင်

ရခဲခြင်းဖြစ်သော်လည်း စာရေးသည့်အခါ၌ 'ဝါကျ' တည်ဆောက်တတ်
 ဖို့မှာမူ အလကားရသည်မဟုတ်။ ပထမဆရာဖြစ်သော မက္ကောလေးနှင့်
 ဒုတိယဆရာဖြစ်သော ဆောမားဆက်မော်မ်တို့ထံမှ 'သွေးကူးပြီး' ယူရ
 ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သွေးကူးခြင်းဟူသည်မှာ တမင်တကာ အတုခိုးယူ

ခြင်းမဟုတ်ဘဲ (အထက်တွင် ရေးပြခဲ့သည့်အတိုင်း) သူတို့စာရေးပုံကို အကြိမ်ကြိမ် ပီတိသောမနဿ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့် သွေးထဲသို့ စိမ့်ဝင်လာခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ ပထမဆရာထံမှ ကြီးကြီးစားစား လုပ်ယူရ၍ ဒုတိယဆရာထံမှ သူနှင့်ကျွန်ုပ် အကြိုက်ချင်းတူသည်ကို တွေ့ရ၍ ကျွန်ုပ် အားတက်ပြီး သူ့နည်းအတိုင်း ‘မူသေ’ လာခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ဒုတိယဆရာထံမှ ကျွန်ုပ် ရရှိလိုက်သော ရေးနည်းမှာ စာကို ဖတ်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ (မက္ကောလေး၏ စာများကဲ့သို့) ခဲခဲယဉ်းယဉ်းနှင့် တပင်တပန်း ရေးထားရသည့် အသွင်သဏ္ဍာန် ဟန်ပန်လေသံမျိုး ပေါ်မလာစေဘဲ အလွယ်ကလေး ကောက်ခြစ်ထားသည်ဟု ထင်ရသောစာမျိုး (Easy Flow) ရေးတတ်ဖို့ပင် ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့ ရေးသားဖော်ပြခြင်းအားဖြင့် ဆရာ မက္ကောလေး၏ ကျေးဇူးကို ပစ်ပယ်ခြင်းမဟုတ်ရပါ။ ဆောမားဆက်မော်မ်သည် မက္ကောလေးထက် စာရေးကောင်းသည်ဟု မဆိုလိုပါ။ အမှန်အတိုင်း ရှင်းပြရလျှင် ‘အလွယ်ကလေး ကောက်ခြစ်သည်’ ထင်ရသည့် စာမျိုး ရေးတတ်ဖို့မှာ နှစ်ပရိစ္ဆေဒကြာရှည်စွာ စာအမြောက်အမြား ရေးပြီးသောအခါမှ ဝင်လာသော ပညာတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခြေအနေသို့ ရောက်လာသောအခါ၌မူ ဝါကျတည်ဆောက်ရေးအတွက် တပင်တပန်း သတိမထားရတော့ဘဲ လွယ်လွယ်ကလေး ရေးထုတ်နိုင်သော်လည်း စာမရေးတတ်သူများ ရေးသကဲ့သို့ ‘ကပျက်ကချော်’ တော်ရိလျော်ရိ ဝါကျမျိုး ဖြစ်မလာဘဲ သပ်ရပ်ပြေပြစ်၍ အဖုအထစ်မရှိသောစာမျိုး ဖြစ်လာနိုင်ပေသည်။ ဥပမာဆောင်ရသော် မက္ကောလေး၏ ဝါကျများသည် ပွတ်ခံထားသည့် ဂျင်ကလေးများနှင့် တူသည်ဆိုလျှင် ဆောမားဆက်မော်မ်၏ ဝါကျများသည် အိုးပေါက်မှ ယိုထွက်သည့် ရေပေါက်ကလေးများနှင့် နှိုင်းယှဉ်သင့်ပေသည်။

ဝါကျ တည်ဆောက်ပုံ

ရိုးရိုးဝါကျများမှာ ကတ္တား၊ ကြိယာ၊ ကံ ဟူ၍ အချက်အချာကြီး သုံးခုရှိ၏။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာတွင် ၎င်းတို့သည် ဤအစီအစဉ်အတိုင်း သတ်မှတ်တည်ရှိကြ၍ မြန်မာဘာသာ၌မူ ကတ္တား၊ ကံ၊ ကြိယာ ဟူသောအစီအစဉ်ဖြင့် ရေးတတ်ကြ၏။ သို့ရာတွင် ကျင်လည်သော ဝါကျ တည်ဆောက်သမားသည် (အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌လည်းကောင်း၊ မြန်မာဘာသာ၌လည်းကောင်း) တစ်ခါတစ်ရံတွင် အထက်ပါ အစီ အစဉ်ကိုဖျက်၍ ရေးခြင်းအားဖြင့် အဓိပ္ပာယ် ပို၍ လေးနက်စေနိုင်သည့် အခါအခွင့်မျိုး ပေါ်လာခြင်းကို မြင်တတ်၏။ ထိုအစီအစဉ်ကို ဖျက်၍ ရေးခြင်းအားဖြင့် ပို၍ရှင်းခြင်း၊ ပို၍ ချောမောပြေပြစ်ခြင်းတို့ကိုလည်း မြင်တတ်၏။ ထိုမှတစ်ပါး နာမဝိသေသန၊ ကြိယာဝိသေသန စသည် တို့လည်း ရှိသေးပေရာ ၎င်းတို့ကို 'မူသေ' မထားဘဲ သင့်တော်သော နေရာများ၌ ညှပ်သွင်းထိုးထည့်တတ်ခြင်းသည်လည်း ကျင်လည်သော ဝါကျ "လက်သမား၏" အရည်အချင်းတစ်ခုပေတည်း။ ဝါကျ လက် သမားကောင်းတစ်ယောက် ရေးထားသည့် ဝါကျတစ်ပိုဒ်မှ စကားလုံး များကို ထိုမှဤမှ ရွှေ့ပြောင်းလိုက်သည့်အခါ အဆင်ပြေမှု ပျက်သွားနိုင် သည့်နည်းတူ မကျင်မလည် ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး ရေးတတ်သူတစ် ယောက်၏ဝါကျ၌ စကားလုံးများကို နေရာပြောင်းရွှေ့လိုက်ခြင်းအား ဖြင့် ပို၍ ရှင်းလင်းလာနိုင်ခြင်းကို နားလည်ထားဖို့သင့်၏။ အချို့ စာရေးဆရာများသည် ဝါကျတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မည်မျှ လောက် နားဝေးကြသနည်းဟူမူ ဝါကျအားလုံးသည် ရေးပုံ အတူတူပင် ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ထင်ကြ၏။ ကျစ်လျစ်သိပ်သည်းသော ဝါကျ၊ "ပွ ရောင်းရောင်း" ဖြစ်နေသော ဝါကျ၊ ချောမောပြေပြစ်သော ဝါကျ၊ အဖု အထစ်များသော ဝါကျဟူ၍ ရှိတတ်ခြင်းကို သဘောပင် မပေါက်ကြ

ချေ။ ထိုသို့သော စာရေးဆရာမျိုးသည် အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့် စိတ်ကူး စိတ်သန်းဘက်တွင် ချွန်ချင်လည်း ချွန်ပေမည်။ သို့ရာတွင် ဝါကျ လက် သမားကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်လာဖို့မူကား မျှော်လင့်ဖွယ်ရာ မရှိချေ။ ဝါကျတည်ဆောက်ခြင်းကို နားလည်မှ စာရေးဆရာကောင်းတစ် ယောက် ဖြစ်နိုင်သည်ဟူ၍ကား မဆိုလိုပါ။ အချို့မှာ ဝါကျအကြောင်း နားမလည်သော်လည်း အခြားသော အချက်အလက်များ ကောင်းမွန် ခြင်းကြောင့် နာမည်ကျော် စာရေးဆရာများ ဖြစ်နေခြင်းလည်း ရှိကြပါ သည်။ သို့ရာတွင် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အပြန်အလှန် ရေးကြ သည့် စာမျိုးတွင်မူကား စိတ်ကူးစိတ်သန်းချင်း၊ စကားလုံးပြောင်ပုံချင်း တူညီခဲ့လျှင် ဝါကျကောင်းသမားက အနိုင်ရလိမ့်မည်ဖြစ်၏။ အချုပ်၌ ဝါကျကောင်းသမား၏စာသည် ပို၍ ‘အသက်ဝင်’ သည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ဝါကျ အတိုအရှည်

အချို့က ဝါကျရှည်ရှည်ရေးခြင်းသည် စာ ‘ခဲ’ သည်၊ စာရေး ဆရာ၏ လက်ရာပီသသည်ဟု ယူဆ၍ ရှည်ရှည်ရေးဖို့ ကြိုးစားကြ၏။ အချို့ကလည်း ဝါကျတိုပါမှ အဓိပ္ပာယ်ရှင်းသည်ဆိုကာ တိုတိုရေးကြ ၏။ ကျွန်ုပ်၏အယူအဆမှာ ရှည်တိုင်းလည်းမခဲ၊ တိုတိုင်းလည်းမရှင်း။ ‘မူသေ’ မှတ်ထားဖို့မလိုသော အရာတစ်ခု ဖြစ်သည်ထင်၏။ ဝါကျ လက်သမားကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်လာသောအခါတွင် မည်သည့် နေရာ၌ ရှည်သင့်သည်၊ မည်သည့်နေရာ၌ တိုသင့်သည်ဆိုခြင်းကို အလိုအလျောက် မြင်လာတတ်ပေသည်။ ရှည်မှပင် ဖတ်၍ ကောင်း သောနေရာမျိုးလည်းရှိ၍ တိုတိုနှင့် ဆတ်ဆတ်ရေးဖို့ လိုအပ်သော နေ ရာများလည်းရှိ၏။ ဝါကျလက်သမားကောင်းများ၏ အယူအဆတစ်ခု မှာ ဝါကျရှည်ကြီးများချည်း ဆက်ကာဆက်ကာ ရေးထားသည့်အခါ

စာဖတ်သူသည် (မှတ်ရဖန်များသည်နှင့်) ပင်ပန်းသွားတတ်သောကြောင့် ဝါကျတိုကလေးများအားဖြင့် အနားပေးသင့်သည်ဟု ဆိုကြ၏။ ဟုတ်သလိုလိုတော့ ရှိပါ၏။ သို့ရာတွင် ဝါကျလက်သမားကောင်းတစ်ယောက်၏စာကို ဖတ်ရသည့်အခါ (ရှည်သင့်၍ ရှည်ရခြင်း ဖြစ်ခဲ့လျှင်) စာဖတ်သူသည် တပင်တပန်း ကြိုးစား၍ မှတ်ထားဖို့ မလိုဘဲ ဝါကျမဆုံးမချင်း ဖတ်ခဲ့ပြီးသော အဓိပ္ပာယ်များသည် စာဖတ်သူ၏ ဦးခေါင်းထဲတွင် ကပ်၍ လိုက်ပါလာတတ်ပေသည်။ ဤအချက်သည် ဝါကျ ကောင်းမကောင်း ဆန်းစစ်သော နည်းတစ်နည်း ဖြစ်၏။ အဓိပ္ပာယ်သည် သူ့အချိတ်အဆက်နှင့်သူ ဦးခေါင်းထဲ၌ လိုက်ပါနေခဲ့လျှင် ဝါကျရှည်သော်လည်း မမေ့နိုင်ဘဲ ရှိတတ်၏။ ဖတ်ရင်း မေ့ကုန်သော ဝါကျမျိုးကား ဝါကျရှည်လွန်းခြင်း၊ သို့မဟုတ် ညံ့ဖျင်းသော လက်သမား၏ လက်ရာဖြစ်ခြင်း ထင်ရှားလေသည်။ ဝါကျလက်သမားအတတ်၌ မကျွမ်းကျင်သေးသူတို့အဖို့မှာကား တိုတိုရေးခြင်းသည် အန္တရာယ်ကင်းသည်ဟု ဆိုသင့်ပေသည်။

သမ္ပန္န အသုံး

အချို့စာရေးဆရာများသည် သမ္ပန္နအသုံးနှင့်ပတ်သက်၍ အမှတ်တမဲ့ သဘောထားကြခြင်းကို တွေ့ရ၏။ ဝါကျတစ်ခုတည်းအတွင်း အဆင်တူသော သမ္ပန္နတစ်ခုထက် ပို၍ မသုံးမိစေရန် ကျွန်ုပ် အမြဲသတိထား၏။ ပြီးလျှင် များဖြစ်စေ၊ ၍များဖြစ်စေ၊ ရာများဖြစ်စေ တစ်ခုထက် ပိုသုံးသည့် ဝါကျမျိုးကို ဖတ်ရသည့်အခါ ကျွန်ုပ်အဖို့တွင် နားကလောလှ၏။ (တစ်ခါတစ်ရံ ပြန်ဖတ်ဖို့ အချိန်မရှိသော စာများ၌ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်လည်း မှားတတ်ခြင်းကို ဝန်ခံပါသည်။) ဤအပြစ်မျိုးမှာ အရပ်သားများ မှားချင်မှားကြပါစေ။ စာရေးဆရာတစ်ယောက်

အနေဖြင့် ခဏခဏမှားခြင်းမူကား မဖြစ်ကြစေဖို့ သတိပေးလို၏။ 'ပြီးလျှင်' တစ်ခုသုံးပြီးနောက် '၍' သို့မဟုတ် 'ရာ' စသော သမ္ပန္နဗျိုးခြားပြီးမှ 'ပြီးလျှင်' ကို ပြန်ကောက်လျှင် ခံသာပါသေး၏။ 'ပြီးလျှင်' နှစ်ခုဆက်၍ သုံးခြင်းကား အထူး အသံဆိုးလှသည်။

အသုံးများသော 'ရာ'

'ရာ' ဟူသော သမ္ပန္နအကြောင်းကို အထူးတလည် ဖော်ပြလိုသေး၏။ 'ရာ' ဟူသည်မှာ ဝါကျဆုံးမည်ဆိုက အဆုံးသတ်နိုင်ပါလျက် တမင်ဆက်၍ ရေးချင်သေးသဖြင့် အသုံးပြုသော သမ္ပန္နဖြစ်၏။ 'ရာ' ကိုဖြုတ်ပြီး '၏' ကိုသုံးလျှင် ဖြစ်နိုင်ခြင်းတို့ တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ဝါကျတိုလွန်းမည် ထင်သောကြောင့် အဆုံးမသတ်သေးဘဲ 'ရာ' နှင့်ဆက်ယူခြင်း ဖြစ်လေသည်။ အတော်အတန်သုံးလျှင် ကိစ္စမရှိ။ အချို့မှာမူ ဝါကျတစ်ခုတွင် တစ် 'ရာ' နှစ် 'ရာ' သုံး 'ရာ' တိုင်အောင် တစ်ခုပြီးတစ်ခု သုံးခြင်းအားဖြင့် စာဖတ်သူ၏နားကို ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်တတ်ကြ၏။ မြန်မာဘာသာ၌ဖြစ်စေ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ဖြစ်စေ ကြိယာတစ်ခုတည်းပါသည့် ဝါကျမျိုး (Simple Sentences) ချည်းရေးသွားလျှင် 'နား' အောင့်တတ်သည်ဖြစ်၍ သမ္ပန္နများသုံးကာ နားသက်သာအောင် လုပ်ပေးရ၏။ သို့ရာတွင် 'ရာ' တွေ များလွန်းလျှင်လည်း ငြီးငွေ့လာတတ်ပြန်လေသည်။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် 'ရာ' ကိုလိုအပ်မှသုံးမည်ဟု သတိထားလေ့ရှိသော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံတွင် ဝါကျတိုင်း၌ 'ရာ' တစ်ခုထည့်၍ သုံးသော အလေ့အကျင့် ပေါ်လာသေး၏။ ဤအခြင်းအရာကို သတိရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် 'ရာ' ကို အလျဉ်းမသုံးတော့ဆိုကာ ဖြတ်ထားတတ်၏။ သမ္ပန္နအကြောင်းကို ကောင်းစွာ နားလည်သော ကလောင်သမားသည် 'ရာ' မသုံးဘဲ ရေး၍

ဖြစ်နိုင်ရုံသာမက သာ၍ ကျစ်လျစ်သိပ်သည်းသော ဝါကျမျိုး တည်ဆောက်နိုင်ခြင်းကို တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ သို့ဖြစ်၍ ဖုန်ပွပွဝါကျမျိုး ရေးမိသော အပြစ်မျိုး ကင်းလွတ်လိုသော ကလောင်သမားသည် ‘ရာ’ တည်းဟူသော သမ္ပန္နကို ချွေချွေတာတာသုံးဖို့ သတိပြုကြရာချေသည်။

ရှောင်အပ်သော သမ္ပန္န

ဝါကျတစ်ခု အဆုံးသတ်ပြီး နောက်တစ်ခု အစပြုသည့်အခါ ‘သို့ဖြစ်လေရာ’ ဟူသော စကားလုံးဖြင့် အစပြုခြင်းသည် ခွန်အားနည်းသော ဝါကျမျိုး တည်ဆောက်စေဖို့ အလေ့အကျင့်ကို ပျိုးထောင်ခြင်း ဖြစ်၏။ တစ်သက်ပတ်လုံး ကျွန်ုပ် စာရေးခဲ့သမျှတွင် ‘သို့ဖြစ်လေရာ’ ဟူသော စကားလုံးကို တစ်ခါမျှ အသုံးပြုခဲ့ဖူးသည်ဟု မမှတ်မိပါ။ ‘သို့ဖြစ်၍’ သော်လည်းကောင်း၊ ခုံချင်လျှင် ‘သို့ဖြစ်ရကား’ ဟူ၍ လည်းကောင်း သုံးဖူးပါ၏။ ‘သို့ဖြစ်လေရာ’ ဟူသော စကားကိုမူ မသုံးခဲ့ဖူးပါ။ ဤနှစ်ခုသည် အဓိပ္ပာယ်ခြားနားခြင်းရှိ၏။ ‘သို့ဖြစ်ရကား’ ဟူသော စကားသည် အကြောင်းတရားအဖြစ်နှင့် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသမျှကို ထောက်ထားပြီး အကျိုးတရားကို ဖော်ပြတော့မည်ဟု ဟန်ပြင်လိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ ‘သို့ဖြစ်လေရာ’ ဟူသည်မှာကား အထက်မှ ဝါကျဆုံးပုံ နေရာမကျခြင်းကြောင့် ဘာမျှ အဓိပ္ပာယ်ထူးမရှိဘဲ ‘တုံး’ ခုပေးရခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်၏ စာများတွင် သို့ဖြစ်လေရာဟူသော စကားလုံးခုပေးဖို့ လိုသောနေရာဟူ၍ မတွေ့ရဖူးပါ။ ကျွန်ုပ်က ချထားခဲ့သည် ဆိုပြီး ထည့်ပေးလျှင်လည်း ဝင်မည်မဟုတ်။ အပိုသက်သက် ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။ အချို့လူများ၏ စာ၌မူ ‘သို့ဖြစ်လေရာ’ ဟူသော အလုံးကို သုံးထားသည့်အခါ ဖြုတ်ပစ်၍မရ။ ဖြုတ်လိုက်လျှင် ဟာလာဟင်းလင်းကြီး ဖြစ်သွားနိုင်၏။ ကျွန်ုပ်အဖို့ရာ၌ ‘သို့ဖြစ်လေရာ’ ဟူသော စကား

လုံးမလို။ အချို့လူများအတွက်မှာ ‘သို့ဖြစ်လေရာ’ စကားလုံးသည် တကယ်ပင်လို၏။ အဘယ်ကြောင့် ဤသို့ဖြစ်ရသနည်း။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု

ဤအကြောင်းကို နားလည်အောင် ရှင်းပြရန်မှာ မလွယ်ကူလှ သော်လည်း ရေးမိသော လက်စရှိနေပြီဖြစ်၍ တတ်နိုင်သမျှ ကြိုးစားပြီး ရှင်းပြပါမည်။ ကျင်လည်သော ဝါကျလက်သမားသည် စာရေးသည့် အခါတွင် ဝါကျတစ်ခု ဆုံးခါနီး၌ ရှေ့ဝါကျအတွက် စိတ်ထဲက ကြိုတင် ပြင်ဆင်ထားတတ်၏။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည်ဆိုရာ၌ အဓိပ္ပာယ်အရ ဖြစ်စေ၊ စာဟန်အရဖြစ်စေ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုရှိရ၏။ ဥပမာ ရှေ့တစ် လှမ်းတွင် ချိုင့်တစ်ခုကို မြင်ထားသော လမ်းလျှောက်သမားသည် ထို ချိုင့်ကို မကျော်ရမီကတည်းက ခြေထောက်ကို ဟန်ပြင်ထားရသကဲ့သို့ ပင်။ ထို့အတူ ကျင်လည်သော ဝါကျလက်သမားသည်လည်း မိမိ ရေးနေသည့် ဝါကျဆုံးခါနီးသည်ကို သိသည်ဖြစ်၍ စိတ်ထဲ၌ ကြိုတင် ပြင်ဆင်မှု ရှိထားသည့်အတွက်ကြောင့် ‘သို့ဖြစ်လေရာ’ တည်းဟူသော တုံးခုပေးဖို့ မလိုတော့ချေ။ ထိုကဲ့သို့ ပြင်ဆင်မှုမရှိသော စာရေးဆရာ အဖို့မှာမူ တုံးမခုလျှင် ဟပ်ထိုးဖြစ်သွားပြီး စာမချောဘဲ ဖြစ်တတ်လေ သည်။ ‘သို့ဖြစ်လေရာ’ ဟူသော စကားလုံးသည် ရှုပ်သည်ဆိုပြီး ဖြုတ် ပစ်၍ရသည်မဟုတ်။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုမရှိဘဲ ဇွတ်အဓမ္မ ဖြုတ်ပစ်ခဲ့ပါ လျှင် စာဖတ်သူအဖို့၌ လမ်းလျှောက်ရင်း ချိုင့်ထဲသို့ အမှတ်မဲ့ ခြေ ထောက်ကျသွားသည့်နှယ် ဟာခနဲ၊ နင့်ခနဲ ဖြစ်သွားတတ်ပေသည်။ အချို့စာရေးဆရာများသည် ‘အကျင့်ကြီးပါ’ နေတတ်၍ ‘သို့ဖြစ်လေရာ’ ဟူသော စကားလုံးကို ခဏခဏ သုံးရသော အဖြစ်မျိုးသို့ ရောက်သွား ကြရလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အဆုံးအဖြတ်ကား ခေါင်းကြီးတစ်ပုဒ်လောက်